

የገላትያና የያዕቆብ መልእክት

የጥናት መምሪያና
ማብራሪያ

በትምህርተ መለኮት ማስፋፊያ (ት.መ.ማ.)
መልክ የተዘጋጀ

ጽሑፍ፡- በቲም ፌሎስ

ገላትያ

መግቢያ

የመጀመሪያ ቀን

በዚህ ት.መ.ማ. መጽሐፍ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት የሆኑትን ገላትያንና ያዕቆብን እናጠናለን። ምናልባት ለመጀመሪያ ጊዜ ይህንን ስናይ እነዚህ ሁለት መጽሐፎች እርስ በርሳቸው የሚመሳሰሉበት ነገር እንደሌለ ልንገምት እንችላለን ሆኖም እነዚህ ሁለቱ መጽሐፎች ሁለት ታላላቅ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነቶች እንዴት በአንድነት እንደሚጣመሩ ያሳየናል። ገላትያ ማንም ሰው ቢሆን ደህንነትን በሥራ ማግኘት እንደማይችል ያሳየናል። ደህንነት የእግዚአብሔር ስጦታ ነው የምንቀበለውም በእምነት አማካይነት ብቻ ነው። ያዕቆብ ደግሞ ማንኛውም የእግዚአብሔር ልጅ ዕምነቱን በሥራ ካልገለጠ በቀር እውነተኛ ዕምነት እንደሌለው ያስተምረናል። እምነት ሁልጊዜ ሥራን ይቀድማል እንዲሁም ከሥራ ጋር አብሮ ይሄዳል። ተለይቶ ብቻውን ግን ሊቆም አይችልም እውነተኛነቱን ለማረጋገጥ ሁልጊዜም ሥራ ሊኖረው ይገባል።

ይህንን መጽሐፍ በምታጠናበት ጊዜ የቀረቡትን ጥያቄዎች ሁሉ ከተመለከትክ በኋላ በጥንቃቄ መልስ ሰጥ። የእግዚአብሔርን ቃል በግላችን እንዴት ማጥናት እንደምንችል ማወቅ አስፈላጊ ነገር ነው። ይህንንም ልናደርግ የምንችለው ጥያቄዎችን መጠየቅና የእግዚአብሔር ቃል የሚያስ ተምረውን ሁሉ መመርመር ስንችል ነው። ስለዚህ ወደ ማብራሪያው ከመሄድህ በፊት ጥያቄዎችን መመለስና እንዲሁም የተሰጠውን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ማጤን (ማሰላሰል) ይኖርብሃል። እንግዲህ በማብራሪያው ላይ ያልተጠቀሰ የተለየ ነገር ልትረዳ(ልታይ) ትችላለህ። ስለማብራሪያው አንድ ነገር ማስታወስ አለብህ! ይህም ማብራሪያው የአንድ ሰው ትርጉም ሲሆን ሰውየው ያቀረበው ከእግዚአብሔር ቃል ማጥናትና ለግሉም መተርጎም መብቱ ነው። ሁላችንም እግዚአብሔር የሚለውን ነገር እንድንረዳ የሚረዳን መንፈስ ቅዱስ አለን። ስለዚህ ስለመልሶቹ አስቡኩበት እንደዚሁም ከእነዚህ ሁለት መጽሐፍቶች የምትማረውን ነገር ከህይወትህ ጋር በቀጥታ ለማዛመድ ጥክር። የእግዚአብሔር ቃል የሚጠና ብቻ ሳይሆን የምንታዘዘውም ጭምር ነው። ያዕቆብ 1:22 እንደዚህ ይላል፡- «ቃሉን የምታደርጉ ሁኑ እንጂ ራሳችሁን እያሳታችሁ የምትሰሙ ብቻ አትሁኑ።»

ይህ መጽሐፍ የተዘጋጀው እንደጥናት መጽሐፍ ብቻ ሳይሆን እንደ ማብራሪያም እንድንገለግልበት ነው። ስለሆነም በማናቸውም ጊዜ በገላትያና በያዕቆብ ላይ ጥናት ስታደርግም ሆነ ስታስተምር ይህንን መጽሐፍ ልትጠቀምበት ትችላለህ።

መልሦቹን በደብተር ላይ ጻፋቸው። የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ከሌለህ ለጥናትህ ሊረዳህ ስለሚችል አንድ መዝገበ ቃላት እንዲኖርህ አድርግ። እንደዚሁም ከዚህ ኮርስ ጋር በማያያዝ ሌላ የገላትያና የያዕቆብ መጽሐፍ ማብራሪያ ልታጠና ከቻለህ ለዚህኛው ዝግጅት ይረዳሃል።

ተማሪውን ለጥናቱ እንዲረዳው ትምህርቶቹ በአምስት ቀናት ተከፋፍለዋል። የብዙዎቹ ትምህርቶች የመጀመሪያ ቀን ጥናት በላምንቱ ውስጥ ሲሰጡ ካሉት የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አጭር ጥምናን ያዘለ ነው። ይህ የእ

ቃል ከሀይወታችን ጋር እንዴት ሊዛመድ እንደሚችል የሚያሳይ ምሳሌ ነው። ብዙ ጊዜ ከዛ ትምህርት ልናገኝ የምንችለውን ዋና ሃሳብ ይሸፍናል። ስታነበው እግዚአብሔር ለሀይወትህ የሚሆን ትምህርት እንዲሰጥህ ፀልይ። አንድ ጊዜ ለጥናት ስትቀመጥ ለዕለቱ የተመደበውን ጥናት ለመጨረስ ሞክር። የመጀመሪያው ትምህርት ረጅም ሊመስል ይችላል ሆኖም ካስፈለገ ሁለት ሳምንት በእርሱ ላይ ልታጠፉ ትችላለህ። በዚህ ትምህርት ላይ የተዘጋጁትን ትምህርቶች መረዳቱ አስፈላጊ ነው ምክንያቱም የቀሩትን የገላትያን ክፍሎች ለመረዳት የሚያስችለን ይሆናል።

ትምህርት አንድ

በግል የሚጠና

ክፍል አንድ መግቢያ

በፀሎት ጀምር፡- እግዚአብሔር በቃሉ ኃይል አማካይነት ብዙ ነገሮችን እንዲያስተምርህ ጠይቀው።

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ሰው እንዴት ነው የሚድነው? ለ. አንድ ሰው ለመዳን ምን ማድረግ አለበት? ሐ. በእነዚህ ጥያቄዎች ላይ እስብበትና መልስህን ሰጥ።

ደህንነት ትክክል የሆነውን ነገር በመሥራት ሊገኝ ይችላልን? የተወሰኑ ህግጋትን በመጠበቅስ? ወይንስ ደህንነት በክርስቶስ ኢየሱስ ባመነ ጊዜ ለእያንዳንዱ ከእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት አለው? ወይንስ ደህንነቱን ለማግኘት ማድረግ የሚገባው ነገር አለ? ይህ የሰው ልጅ ሊጋፈጠው የሚገባ በጣም አስፈላጊ የሆነ ጉዳይ ነው።

በኢትዮጵያ ውስጥ አራት ዋና ዋና ሃይማኖቶች አሉ፡- አንደኛ የእስልምና ሃይማኖት፣ ሁለተኛ የኦርቶዶክስ ክርስትና፣ ሦስተኛ ካቶሊክ፣ አራትኛ የፕሮቴስታንት ክርስትና(መካነ ኢየሱስ፣ ቃለ ሕይወት፣ ባፕቲስት ወ.ዘ.ተ.)። (መካነ ኢየሱስ፣ ቃለ ሀይወት፣ ባፕቲስት ወ.ዘ.ተ.)

2ኛ ጥያቄ፡- ሀ. እያንዳንዱ ሃይማኖት አንድ ሰው ለመዳን ማድረግ ስለሚገባው ነገር ምን ያስተምራል? ለ. የማታውቅ ከሆነ ከእነዚህ የሃይማኖት ክፍሎች ወገን የሆነ ሰው ጠይቅና መልሶቼን ጻፍ።

በዓለም ያሉት ሃይማኖቶች ሁሉ ከእውነተኛው ክርስትና ሃማኖት ሌላ ሰው የተወሰኑ ሕግጋትን መጠበቅ አለበት፤ እነዚህንም ሕግጋት በመጠበቅ ይድናል፤ በእግዚአብሔርም ዘንድ ተቀባይነት ይኖረዋል ይላሉ። እስላሞች አምስት ሕግጋትን መጠበቅ እንደሚገባን ያስተምራሉ እነዚህም ሕግጋት በአንድ አምላክ «አላህና» በነቢዩ ሙሐመድ ማመን፣ በቀን አምስት ጊዜ መፀለይ፣ መጥም፣ ለድሆች መስጠት፣ ወደ መካ መሄድ የሚሉት ናቸው። እንደዚሁም የኦርቶዶክስ ክርስቲያኖችና ካቶሊኮች ለመዳንና በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን ለማግኘት ለድሆች በመስጠትና ብዙ ሥራዎችን በማድረግ ያምናሉ። አይሁድም የአይሁድ ሃይማኖትም አንድ ሰው ለመዳን የብሉይ ኪዳንንና የሃይማኖት መሪዎችን ከብሉይ ኪዳን የተረጎሙትን ሕግጋት መጠበቅ እንዳለበት ያስተምራል። በሌላ በኩል ደግሞ ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ ሲል ያውጃል «ነገር ግን ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንዲወድቅ እንጂ በህግ ሥራ እንዳይሆን አውቀን ሥጋን የለበሰ ሁሉ በሕግ ሥራ ስለማይወድቅ እኛ ራሳችን በሕግ ሥራ ሳይሆን በክርስቶስ አምነን እንጽድቅ ዘንድ በክርስቶስ ኢየሱስ አምነናል» ገላትያ 2፡16 (ኤፌ 2፡8-9)።

የገላትያ መጽሐፍ ዋናው ነጥብ አንድ ሰው ደህንነትን እንዲት ማግኘት እንደሚችል ማስተማር ነው። በዚህም መጽሐፍ ውስጥ የምናየው ማንም ሰው ቢሆን ሕግን በመጠበቅ ሊድን እንደማይችል ነው። ደህንነት በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ብቻ የሚገኝ ነው።

የእግዚአብሔርን በንነት ለማግኘት ተስፋ በማድረግና በሌሎችም ዘንድ መልካም ሰው ሆኖ ለመታየት ሕግጋትን ለመጠበቅ መካጀል የክርስቲያኖች ተፈጥሯዊ ዝንባሌ ነው። እንደውም የሰዎችን ደህንነት ከማረጋገጣችን በፊትና እነርሱን ወደ ቤተ ክርስቲያን ከማምጣታችን በፊት እነዚህ ሰዎች አንዳንድ ነገሮችን እንዲያደርጉ ወይንም ደግሞ አንዳንድ ልማዶችን እንፈልጋለን።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ. እግዚአብሔር እንዲወዳቸው ለማድረግና ለመዳን እንዲቻላቸው አንድ ነገር ማድረግ አለብኝ ብለው የሚያሰቡ አንተ የምታውቃቸው ክርስቲያኖች አሉ? ለ. ብንጠብቃቸው ደህንነት ሊያስገኙልን ይችላሉ ብለው የሚጠብቋቸው ሕግጋትስ ምን ዓይነት ናቸው?

ብዙዎቻችን በሕግ መኖር እንፈልጋለን ባናጩስ፣ ባንጠጣ፣ ሲኒማ ቤት ባንሄድ ወ.ዘ.ተ. እግዚአብሔር ይወደናል፣ ይቀበላናል፣ ብለን እናስባለን። ይህም ብቻ ሳይሆን እነዚህን ነገሮች ካደረግን በሥራችን መመካት እንጀምራለን። በእምነት መኖር ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ በቀላሉ እየጠፋ ነው። በእኛስ ቤተ ክርስቲያን ጠፍቷል? በሕግ መኖራችንና አለመኖራችንን መመርመር አለብን በእምነት የማንኖር ከሆነ በእውነተኛው ወንጌል አንኖርም ማለት ነው።

የገላትያ መጽሐፍ ቅድመ ገፅታ

ፀሐፊው

4ኛ ጥያቄ:- ገላትያ 1:1 ተመልከት። የገላትያ ደብዳቤ ጸሐፊ ማነው?

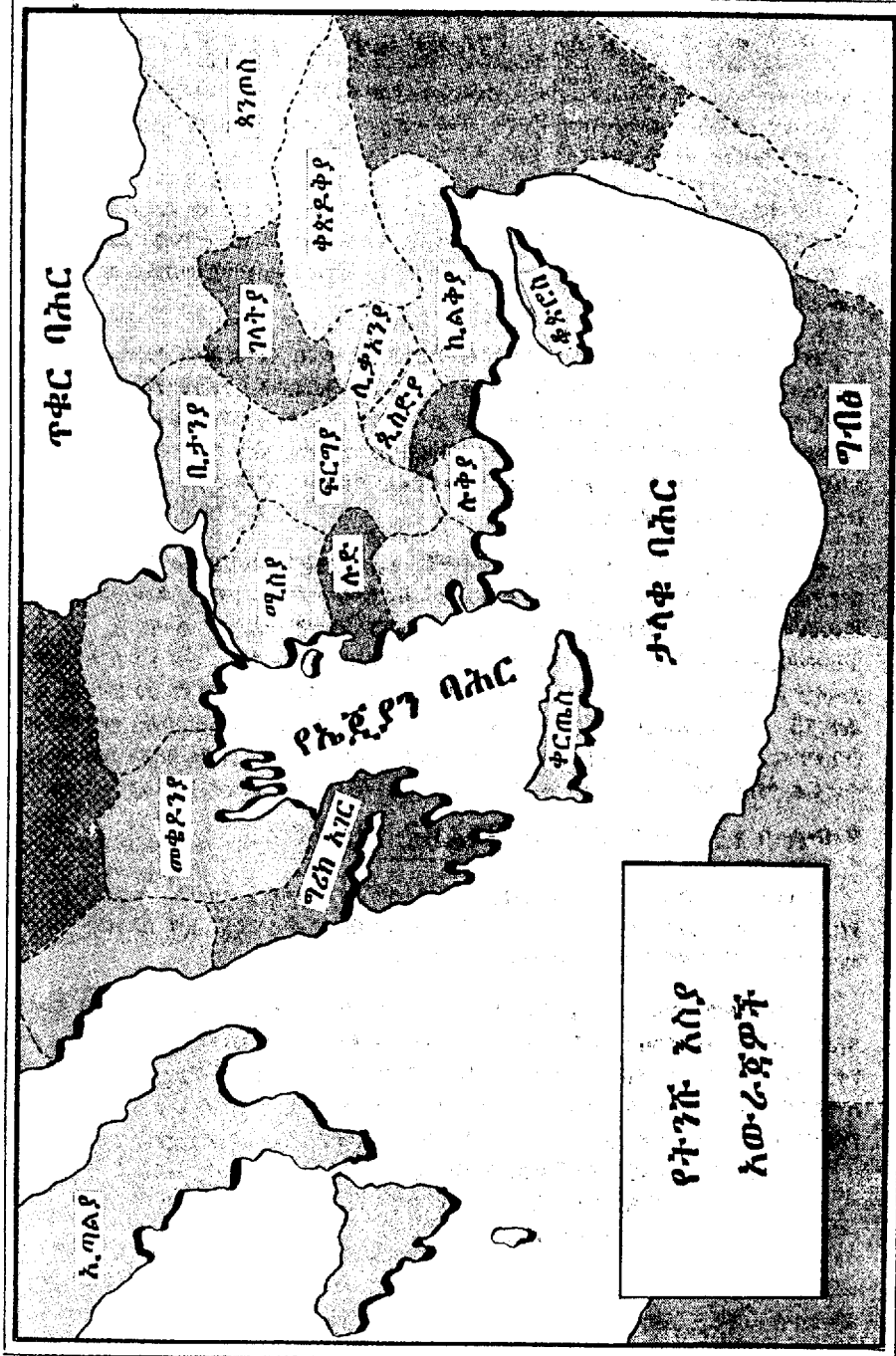
5ኛ ጥያቄ:- ሐዋ.26:1-23፤ 2ቆ.11:21-12:10፤ አንብብ። (ሐዋ.9:1-31፤ ጌላትያ1:11-2:14፤ ፊልጵ.3:4-11) የጳውሎስን ሕይወት ታሪክ የምናገኛቸው ዋና ዋና ክፍሎች እነዚህ ናቸው። ስለ ጳውሎስ የምታገኛቸውን ነገሮች ሁሉ በዝርዝር ጻፋቸው። ከየትኛው ነገድ እንደነበር፤ የት እንደተወለደ፤ ምን ዓይነት ትምህርት እንደተማረ፤ እንዴት እንደጻነ፤ የመሳሰሉትን በመተንተን ጥያቄውን መልስ።

ገላትያ 1:1 የገላትያ ጸሐፊ ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሆነ ይነግረናል። ጳውሎስ በሚቀጥሉት ቁጥሮች ላይ ስለራሱ እንደዚህ ይላል «ነገር ግን በእናቱ ማህፀን ሳለሁ የለየኝ በፀጋውም የጠራኝ እግዚአብሔር በአህዛብ መካከል ስለ እርሱ ወንጌልን እሰብክ ዘንድ...» ገላትያ 1:15 ጳውሎስ ራሱን በልዩ ሁኔታ ለአንድ የተለየ ሥራ በእግዚአብሔር የተመረጠ ሰው አድርጎ ያይ ነበር። ይህም ሥራ ወንጌልን ለአህዛብ መስበክነበር። ለዚህም ሥራ እርሱ ብቁ ነበር፤ ምክንያቱም ሁለት ባህሎችን ጠንቅቆ የሚያውቅ ሰው ነበር። አይሁዳዊ ስለነበር የአይሁድን ባህል ያውቃል፤ በአህዛብ ከተማ ውስጥ ስለደገ የአህዛብን ባህል ያውቅ ነበር። የሚከተሉት ነጥቦች እስካሁን ስለ ጳውሎስ የተማርናቸውን ነገሮች ያጠቃልላልናል።

1. ጳውሎስ ከብንያም ነገድ የነበረ አይሁዳዊ ነበር። በአይሁድ ሃይማኖት በታማኝነት ያደገ ሰው ስለነበር ራሱን ከዕብራዊም ፅብራዊ ነኝ እያለ ይጠራል፤ ፊልጵ.3:5። በአይሁዳዊነቱ የሚኮራ ከአህዛብ ባህል ጋር መዋሐድን የሚቃወም ሰው ነበር። እንዲሁም ከፈረሳውያንም ወገን ነበር፤ (ይህንን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት)። በእስራኤል ሽማግሌዎች የተደነገጉትን ሕጎች ሁሉ በጥንቃቄ የሚጠብቅ በመጻሕፍት ዕውቀት የተካነ የአይሁድ ሽማግሌዎች ሸንጎ አባል የነበረ ሰው ነበር። እነዚህም አይሁድን የሚመሩ ቡድኖች ነበሩ። ጳውሎስ ክርስቲያኖችን ማሳደድ ይፈልግ ነበር። ጳውሎስ ስለ ሕግ ብዙ ነገሮችን ያውቅ ነበር። ከዳነ በኋላ ይህን ሕግ ለደህንነታቸው መንገድ አድርገው ሊከተሉት ለሚሞክሩ ቀንበረ እንደ ሚሆንባቸው ተረዳ።

2. ጳውሎስ የአይሁድ ምድር በሆነችው በይሁዳ አልተወለደም ነገር ግን የአህዛብ ምድር በነበረችው በጦርሰስ ተወለደ። ጳውሎስ ዜግነቱ ሮማዊ ነበር። ይህንን የዜግነት ዕድል የሚያገኙት በጣም ጥቂት ሰዎች ናቸው። ስለዚህ እርሱ የአህዛብን ደንብ ያውቅ ነበር በአግልጽነታቸውም ባርነት መያዛቸውን እንዲሁም የአዋቂዎችንም ትምህርት ሁሉ ያው ነበር።

3. ጳውሎስ የዳነው ክርስቲያኖችን ለማሳደድ ወደ ደማስቆ እየተጓዘ ሳለ ነበር። ጌ. አየሱስም በመንገዱ ተገናኘውና የተጠራበት አገልግሎት ለአህዛብ ወንጌልን ለመመስከ እንደሆነ ነገረው። የሌሎቹ ሐዋርያት አገልግሎት ለአይሁድ ሲሆን የጳውሎስ አገልግሎት ቅድሚያውን የያዘው ለአህዛብ ነበር እንዴት መዳንና ወደ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን መግባ እንደሚችሉ ያስታውቃቸው ዘንድ ሥልጣን ተሰጠው።



የትግብር እስያ
አውራጃዎች

ሁለተኛ ቀን ክፍል ሁለት፡ የገላትያ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት

6ኛ ጥያቄ፡- ሐዋ.13-14 አንብብ። ሀ. በመጀመሪያው የሐዋርያው ጳውሎስ ጉዞ ላይ በትንሿ እስያ የትኞቹ አብያተ ክርስቲያናት ተመሠረቱ? ለ. በዚህች ከተማ ከነበሩት ያመኑት ምን ዓይነት ሰዎች ነበሩ?

ሐዋ 13-14 ጳውሎስና ባርናባስ ለመጀመሪያው የወንጌል ተልዕኮ ጉዞ ወደ ቶጵሮስ ከዛም ወደ ትንሿ እስያ ሄዱ። በዛም በትንሿ እስያ በጽሰድያ፣ በአንጾኪያ፣ በኢቆንዮን፣ በልስጥራን፣ በደርቤን ከተሞች ውስጥ አራት ቤተ ክርስቲያናት ተመሠረቱ ለመጀመሪያ ጊዜ በገላትያ አውራጃዎች ውስጥ ወንጌል ተሰራጪ።

ገላትያ የሚለው ቃል ሁለት የተለያዩ ትርጉም ስላለው የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ጳውሎስ ገላትያ 1፡2 ላይ ስለየትኞቹ ገላትያ መናገር እንደረለገ የተለያየ ሃሳብ ያቀርባሉ። ለመጀመሪያ ጊዜ ገላትያዎች የተባሉት ወደ ትንሿ እስያ ፈለሰው የመጡና በዛ በምድራቱ ማዕከል ላይ የሰፈሩትን ነገዶች ያመለክታል። ከዚህ ሌላ ደግሞ ገላትያ የሚለው ስያሜ በትንሿ እስያ ውስጥ የምትገኝ ለተለያዩ ነገዶች መናገር ማዕከል እንድትሆን በርማ በንግስት የተቀረቀረች አውራጃ ያመለክታል።

ምንም እንኳን የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ይህ የገላትያ ደብዳቤ ወደት እንደተላከ በሚያቀርቡት የተለያዩ ሃሳቦች ምክንያት ባይስማሙም ብዙዎች ጳውሎስ ይህንን ደብዳቤውን የጻፈው በትንሿ እስያ ውስጥ ለሚገኙ በመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞ ላይ ለተመሠረቱት አራት አብያተ ክርስቲያናት እንደሆነ ይስማማሉ። የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች የገላትያ መጽሐፍ መቼ ተጻፈ ለሚለው የተለያዩ ሃሳቦች አጋቸው፤ ሆኖም የዚህንን ደብዳቤ ጊዜ ሐዋ.15 ላይ ከተጠቀሰው የኢዮሩሳሌም ጉባዔ በፊት ወይንም በኋላ ብሎ መደምደሙ የሚያዋጣ ነው። ይህም ማለት የገላትያ መልዕክት ከ48 እስከ 50 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ተጽፏል ማለት ነው። ይህም መጽሐፍ ጳውሎስ ከጻፋቸው መካከል የመጀመሪያው ነው።

ጳውሎስ የገላትያን ደብዳቤ የጻፈበት ምክንያት

የገላትያን መጽሐፍ በተሻለ ሁኔታ ለመረዳት የአይሁድ ህዝብን ታሪክ ማጥናት ያስፈልገናል። ይህም የአይሁዳዊ ክርስቲያናትን ተግባር ለመረዳትና ሕግ ለእነርሱ በጣም ጠቃሚ የሆነበትን ምክንያት ለመገንዘብ ይረዳናል።

1. የአይሁድ ህዝብ ታሪካዊ ቅድመ ገፅታ (መሠረት)፡- የአይሁድ ህዝብ በ586 ዓመ ዓለም ጥፋት ከደረሰበት በኋላ በአህዛብ እጅ ወደቀ። እነዚህንም በተለያዩ ጊዜያት የተፈራረቁባቸው የአህዛብ መንግሥታት አይሁድ የራሳቸውን ባህልና ሃይማኖት እንዲተላለፍ ለማስገደድ ሙከራ አድርገዋል። በዚህም ምክንያት አይሁድ የእነርሱን ልዩነት የሚያሳይ የሃይማኖት ሥርዓት አደረጉ (ደንገጉ) በሚከተሉት ሃሳቦችም ላይ ትኩረት ማድረግ ጀመሩ።

ሀ. ምንም እንኳን ሌሎች ህዝቦች ብዙ አማልክትን ቢያመለክቱም አይሁድ ግን አንድ ብቻ እውነተኛ አምላክ አለ ይህም የአይሁድ አምላክ ነው የሚለው እውነት ላይ ያተኩሩ ነበር።

ለ. አይሁድ ራሳቸውን እንደልዩ ህዝቦች አድርገው ይቆጥሩ ነበር። የቃል ኪዳን ህዝቦች የነበሩት እነርሱ ብቻ ነበሩ። ከእግዚአብሔርም ጋር የተለየ ገንጥነት ነበራቸው። አህዛብ ግን ከእግዚአብሔር የግዳን ዕቅድ ውጪ ናቸው። እንደውም የተረገሙ ነበሩ።

ሐ. አይሁድ የእግዚአብሔር ቃል ነበራቸው፤ እውነትን የሚያውቁት እነርሱ ብቻ ነበሩ። እግዚአብሔር እነርሱን ስላልተናገራቸው የጠፉ ህዝቦች ነበሩ።

መ. ማንም ይሁን መልካም አይሁዳዊ መሆን የሚፈልግ አንዳንድ ሥርዓቶችን በመለማመድ ከአህዛብ የተለየ መሆኑን ግላየት አለበት።

1. ገዝረት፡- አህዛብ ገዝረትን ይነቅቱ ነበር። አይሁድ ግን በዚህ ለእግዚአብሔር ያላቸውን መታዘዝ ብቻ ሳይሆን አይሁድ በመሆናቸው የሚሰማቸውን ትምክህት ግላየት ይፈልጉ ነበር። ማንም ከአህዛብ ወገን የሆነ አይሁዳዊ ለመሆን መገረዝ ነበረበት። ይህንንም የሚያደርጉት ገዝረት አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ህዝብ ጋር ለመቆጠር ያበቃጥል ብለው ስለሚያስቡ ነበር።

2. የሰንበት አካባቢ፡- አይሁድ ምንም እንኳን ኑሯቸው በአህዛብ መካከል ቢሆንም በዕለተ ቅዳሜ (ሰንበት) ግናቸውም ዓይነት ሥራ መሥራትን ይቃወሙ ነበር። አህዛብ ግን አንዱ ቀን ከሌላው የተለየ ቀን ነው ብለው አያስቡም ነበር።

3. መብልን በሚመለከት ስለሚጠብቁት ሕግጋት አይሁድ በብሉይ ኪዳን የተከለከሉትን ምግብ ሁሉ አይበሉም ነበር። እንዲሁም አህዛብ የተከለከለ ምግብ በመብላታቸው ምክንያት ስለሚረከቡ ከእነርሱ ጋር አይበሉም ነበር።

4. አይሁድ የግሪኮችን ተፅዕኖ ይቋቋምልናል ብለው የሚያስቧቸውን ብዙ ወጎችንና ሕጎችን ግዘጋጀት ጀመሩ። ገዝረት ለእነርሱ በጣም ተፈላጊ የነበረው በብሉይ ኪዳን ስለታዘዘ ሳይሆን አይሁድ ገዝረትን ከሚነቅቱ ከአህዛብ እነርሱ የተለየ ወገን እንደሆኑ ስለሚያሳይ ነበር።

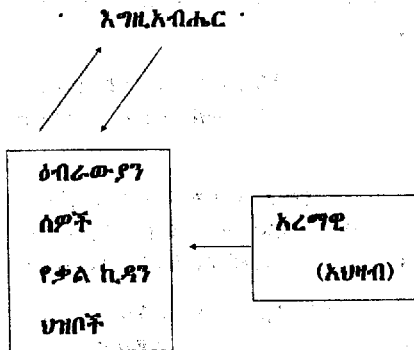
ልክ በአሁኑ ጊዜ የምዕራቡ ክፍል ባህል በሌላው ዓለም ላይ ተፅዕኖ እንዳደረገ ሁሉ እንደዚሁ የግሪኮች ባህል በዛ ዘመን በነበረው ዓለም ላይ ተፅዕኖ አድርጎ ነበር። አይሁድ ይህንን ልክ የእነርሱን ባህል ለማፍረስ እንደመጣ ነገር አድርገው ስለሚያዩት ከአህዛብ ዓለም ራሳቸውን ለመለየት ወሰኑ።

ሌላው ግወቅ የሚያስፈልገን ነገር ከ44 ዓ.ም እስከ 70 ዓ.ም ከአይሁድ በኩል የሮማን መንግሥት ለመጣልና የአህዛብን ተፅዕኖ ለማስወገድ የሚደረግ መከራ ተጠናክሮ ነበር። በፓለስቲን የነበሩት አይሁዳዊ ክርስቲያኖችም ከአህዛብ ጋር እንዳይተባበሩ ከራሳቸው ወገኖች ግፊት ይደረግባቸው ነበር። እነዚህም አይሁዳዊ ክርስቲያኖች የአህዛብ ተፅዕኖዎችን በማስወገድ ለአይሁድ ያላቸውን ድጋፍ ለማሳየት ይበረታቱ ነበር። ከሌሎች አይሁዶች ስደት እንዳይነሳባቸው በማለት አንዳንድ አይሁዳዊ አማኞች አህዛብ ክርስቲያኖች አይሁዳዊ ይሆኑ ዘንድ እንዲገረዙ ያስገድዷቸው ነበር። ሆኖም ጳውሎስ በሥጋ መልካም ሆነው ለመታየት ገዝረትን ግድ የሚሉትን ስለክርስቶስ መስቀል መሰደድ የማይፈልጉትን ይቃወማቸው ነበር (ገላ 6: 12) ይህም የአይሁዳዊነት ማረጋገጫ የሆነውን ሥርዓት አይሁዶች በሚገኙባቸው የሮማ ግዛቶች ሁሉ ውስጥ ተሰራጩ። እንደዚሁም ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት ደረሰ። ያዕቆብ የጌታ ወንድም፡- የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረው በ62 ዓ.ም ክርስቲያኖች

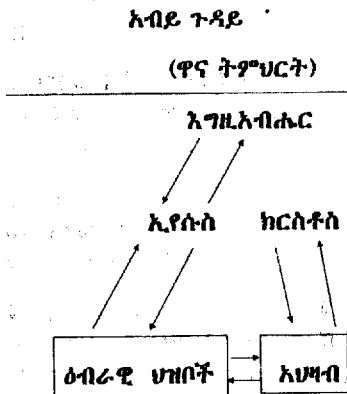
ባለሆኑት አይሁዶች ተገደለ። ከዛም ከ64 እስከ 66 ዓ.ም ባሉት ጊዜያት ውስጥ አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ክርስቲያን ባልነበሩት ወገኖቻቸው ስደት እየጠነከረባቸው ሄደ። በዚህም ምክንያት ብዙ ክርስቲያኖች ኢየሩሳሌምን እየለቀቁ በሌሎች የፓለስቲን ክፍሎች ውስጥ መኖር ግድ ሆነባቸው።

2. የቀድሞዋ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ፡- ቤተ ክርስቲያን በጲንጢቆስጤ ዕለት ስትመሠረት (ሐዋ.2) በውለጧ የነበሩት አይሁዶች ብቻ ነበሩ። ለእነሥራ ሦስት ዓመታት ያህል ከአህዛብ ወገን ያመኑትና ወደ ቤተ ክርስቲያን የተጨመሩት በጣም ጥቂቶች ብቻ ነበሩ። ክርስቶስን ተስፋ የተነገረለት ሙሴህ አድርጋ ከማመን በቀር የቀድሞዋ ቤተ ክርስቲያን በልምምደ ከአይሁድ ሃይማኖት የተለየች አልነበረችም። ከሐዋርያው ጳውሎስ የመጀመሪያው ሐዋርያዊ ተልዕኮ አንስቶ (ሐዋ.13) ያመኑት አህዛብ ቁጥር እየጨመረ ስለሄደ በቀድሞዎቹ አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ላይ ችግር ፈጠረ አረማዊ (ከአህዛብ ወገን የሆነ ሰው) የሚድነው እንዴት ነው? ከማመኑ በፊት አስቀድሞ አይሁዳዊ መሆን አለበት ወይንስ አይሁዳዊ ሳይሆን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር መገናኘት ይችላል።

ብሉይ ኪዳን



አዲስ ኪዳን መግለጫ



ብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሀዝቦች ከሆኑት ከአይሁድ ጋር ሕብረት ነበረው። አህዛብ ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረት የሚኖራቸው በአይሁድ አማካይነት አይሁዳዊ በመሆን ነበር። (ምሳሌ ብሉይ ኪዳን የተጠቀሰውን የሩትን ታሪክ እናስታውስ)። በአዲስ ኪዳን አይሁዳዊ የነበሩትን ክርስቲያን መሪዎችን የገጠማቸውም ጥያቄ አህዛብ ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ወደ ይሁዲነት መምጣት አለባቸው ወይንስ በቀጥታ ከእግዚአብሔር ጋር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል መገናኘት ይችላሉ? የሚል ነበር። አንድ አይሁዳዊ ከአህዛብ ጋር ሳይበላ ወይንም ከአህዛብ ጋር ሕብረት ሳይኖረው ነገር ግን ወደ ቤተ ክርስቲያን ከእነርሱ ጋር የሚሄድ ከሆነ እንዴት መልካም አይሁዳዊ እንደሆነ ሊቀር ይችላል?

7ኛ ጥያቄ፡- ሐዋ.15 እንብብ። ሀ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተፈጠረው ችግር መንስዔው ምን ነበር? ለ. ችግሩን ለማቃለል ምን ተደረገ? ሐ. የመሪዎቹስ ውሳኔ ምን ነበር? መ. አህዛብ ምን ዓይነት መመሪያዎችን እንዲጠብቁ አዘዟቸው? ከላይ ለተጠቀሰው ጥያቄ እንደሚከተለው መልስ ሰጥቻለሁ፤ ሆኖም የአንተ መልስ ከእኔ ሊለይ ይችላል። ይህንን ከምንባቡ ላይ ማግኘት የምትችል ከሆነ ተመልከት።

ምን ተፈጠረ፡- አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ከኢየሩሳሌም ወደ እንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን ሄዱ። እካም አህዛብ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የፈፀመውን ብቻ በማመን መዳን አይችሉም፤ መገረዝና በብሉይ ኪዳን የሚገኙትን የሙሴ ሕጎችን መጠበቅ አለባቸው እያሉ ማስተማር ጀመሩ።

ጉዳዩ፡- ሰው እንዴት ሊድን ይችላል? ሕግን በመጠበቅ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት ሊኖረው ይችላልን? ወይንስ በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን?

1. አንዳንድ አይሁዳዊ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር ደህንነትን የሰጠው ለሰው ሁሉ ሲሆን ይህም በግዝረት ሥርዓት አማካይነት አይሁዳዊ ሲሆኑና የሙሴን ሕግ ሲከተሉ ነው ይሉ ነበር። በክርስቶስ ኢየሱስ ለግመን አይሁዳዊ የመሆን አስፈላጊነትና ሕግን መከተል እንደሚያስፈልግ ይናገራሉ።

2. ጳውሎስና ባርናባስ ደህንነት በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ ለሰው የሚሰጠው ነፃ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። ሕግንም በመጠበቅ ሊገኝ አይችልም፤ አህዛብ ለመዳን አይሁዳዊ መሆን አያስፈልጋቸውም ብለው አስተማሩ።

ውሳኔው፡- ጉባዔው የክርስቲያን ደህንነት መሠረት የሆኑትን ሁለት ትልልቅ እውነቶችን በውሳኔ አሳለፈ፡-

1. በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት የዘር ልዩነት የለም፤ በአይሁድና በአህዛብ መካከል ልዩነት የለም፤ ሁለቱም በእግዚአብሔር ፊት እኩል ናቸው፤ አንዱ ከሌላው አይሻልም፤ እግዚአብሔር አድሎ አያደርግም።

2. ለአይሁድም ሆነ ለአህዛብ ደህንነት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ አማካይነት ብቻ ነው፤ (ሐዋ.15:11)። ነገር ግን ጉባዔው የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል እስከሆኑ ድረስ ሁሉም ሊታዘዙት የሚገባ ሕጎች እንዳሉ ተገንዝበዋል። እነዚህን ሕጎች መታዘዝ ደህንነትን ለማትረፍ ሳይሆን እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ነው።

የኢየሩሳሌም ጉባዔ አህዛብ ሁሉ እንዲጠብቁቸው የሚገባ አራት ሕጎችን አቀረቡ፡-

1. ለጣዖት የተሰዋ ምግብ አለመብላት (በእግዚአብሔር የተከለከለውን የጣዖት አምልኮ ምሳሌ ስለሆነ)፤

2. ከዝመት መሬቅ፤

3. ታንቆ የሞተ እንስሳ ሥጋ አለመብላት፤

4. ደም አለመብላት።

እዚህ ላይ ሁለት ዓይነት ሕጎች ተሰጥተዋል። የመጀመሪያው ሰው ሁሉ በማናቸውም ጊዜ ይጠብቀው ዘንድ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሕግ፡- እነዚህ የመጀመሪያዎቹ ሁለቱ በጣዖት አምላክ መሳተፍና ዝሙት በዚህ ውስጥ ይመደባሉ። ማናቸውም ክርስቲያን ደስ ያለውን እንዲያደርግ ነገሩን የለውም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ልጅ ከሆነ ሊጠብቃቸው የሚገባ ሕጎች አሉ።

ሁለተኛው የሕግ ዓይነት፡- ጊዜያዊና ለተወሰነ ሁኔታ የሚሰጡ ናቸው። ብዙ ጊዜ ይህንን የሚወስነው ቤተ ክርስቲያን በተመሠረተችበት አካባቢ ያለ የህዝብ ባህል ነው። ጊዜ እየተለወጠ ሲሄድም መለወጥ የሚችል ነገር ነው። ምንም እንኳን ክርስቲያን በእግዚአብሔር ፊት ለእነዚህ ሕጎች ከመገዛት ነገ ቢሆንም ለሌሎች ክርስቲያኖች ላለን አክብሮትና ጥንቃቄ ሲባል ሕጎቹን እንጠብቃለን። አይሁዶች በባህላቸው የሚፀየፉትን ነገር አህዛቦች ደንታ ስለማይሰጣቸው እነርሱን መቀበልና ከእነርሱ ጋር ሕብረት ማድረግ ለአይሁድ ከባድ ነበር። ስለሆነም ጉባዔው ከአይሁድ ጋር በአንድ ቤተ ክርስቲያን የሚያመልኩትን አህዛብን አይሁዳዊ ክርስቲያኖችን የሚያስከፋትን አንዳንድ ነገሮች ከመብላት እንዲቆጠቡ ጠየቃቸው።

8ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር ሁሉም ሰው በማናቸውም ጊዜ እንዲታዘዙት ያዘዘውን አምስት ትዕዛዞች ዘርዘር።

9ኛ ጥያቄ፡- አሁን ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ላለው ባህልና ለተወሰነ ጊዜ ተብሎ የታዘዙትን ነገር ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የማይገኙትን አምስት ሕጎች ዘርዘር፡- ይህንን ግዩት አስቸጋሪ ነው። እነዚህ ሕጎች ለተወሰነ ጊዜ ናቸው። ያልከበት ምክንያት ምንድን ነው?

እንደ አማኞች እነዚህን ሁለት ዓይነት ሕጎች በአዕምሯችን በግልፅ መጠበቅ አለብን። ሰዎች ሁሉ በየትኛውም ጊዜ እንዲጠብቁቸው ከእግዚአብሔር የተሰጡ ሕጎች አሉ። ሆኖም ሌሎች ሕጎችም አሉ። የተለየ ቤተ ክርስቲያን ለጊዜውና ለተወሰኑ አንዳንድ ክርስቲያኖች ብቻ የሚያወጣው፤ እነዚህንም ሕጎች የምንጠብቀው ከፍቅርና ለሌሎች ክርስቲያኖችና ክርስቲያኖች ላልሆኑ ካለን አክብሮት የተነሣ ነው። ጳውሎስ ያልዕንቅፋት ወንጌል እንዲሰበክ በሕይወቱ ላይ የሚመጣውን ችግር ለመቀበል እንኳን ፈቃደኛ ነበር። (1ኛ ቆሮ.9: 19-23)

ሦስተኛ ቀን ክፍል 3: በግላትያ ቤተ ክርስቲያን የነበረ ችግር

10ኛ ጥያቄ፡- የግላትያን መጽሐፍ አንብብ፡- በአንድ አዋርና ግልፅ ዐረፍተ ነገር ዋና ችግር ብሎ ጳውሎስ ያተኮረበትን ጻፍ።

የግላትያ ቤተ ክርስቲያን የአይሁድና የአህዛብ ክርስቲያኖች ድብልቅ ነበር። ሆኖም ግን የሚበዙት አማኞች አህዛብ ነበሩ፤ ብዙዎችም አህዛብ ክርስቲያኖች የተለወጡት ከጣዖት አምላክ አረማውያን መካከል ነው፤ ገላ.4:8። ጳውሎስ ለመዳን ማድረግ የሚያስፈልጋቸው ነገር በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ኃጢአታቸው በተሰጥላቸውና በሞተላቸው በእርሱ በማመን እንደሆነ አስተምሯቸዋል፤ ታዲያ በዚያን ጊዜ በጣም ጥቂት የሆኑ የብሉይ ኪዳን ሕጎችን እውነተኛ አማኝ መሆን እንዲቻላቸው እንዲጠብቁ ታክሎበት ተሰጥቷቸዋል። እነዚህ አህዛብም ወንጌልን በደስታ ተቀብለውታል፤ ታዲያ ብዙም አልቆየ አንዳንድ ክርስቲያን እየተባሉ የሚጠሩ አይሁዶች (ጳውሎስ ሐሰተኛ ወንድሞችና ሐሰተኛ አስተማሪዎች ይላቸዋል) ወደ ቤተ ክርስቲያን መጥተው ደህንነታችሁ አልተሟላም አሏቸው። እነዚህም ክርስቲያን እየተባሉ የሚጠሩት ሰዎች በእግዚአብሔር ፊት እውነተኛ ሆኖ ለመገኘት የግላትያ

ክርስቲያኖች በግዝረት አማካይነት ወደ አይሁድነት መምጣት አለባቸው፤ ከዛም የገላትያ ሰዎች በእርግጥም የአብርሃም ልጆች ይሆናሉ ይሉ ነበር። እንዲሁም አንዳንድ የአይሁድ ሕጎችን ለምሳሌ የተቀደሱ ቀናትን የገላትያ ቤተ ክርስቲያን እንዲጠብቁ አገዟቸዋል።

ጳውሎስ ሰብዙት የነበረውን ወንጌል ለማቃለል እንዲቻላቸው እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ጳውሎስ እውነተኛ ሐዋርያ አይደለም እያሉ ለማረጋገጥ ጀመሩ። ከጌታ ከኢየሱስ ጋር አልኖረም! ጥቂትና ትንሣዔውን አላየም! እንደሌሎቹ ሐዋርያት እርሱ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ አልተመረጠም በማለትና (ሐዋ. 1: 21-26) በዚህም ላይ እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ጳውሎስ ከዳነ በኋላ ወንጌልን ከእነርሱ ለመማር ወደ ሐዋርያት ሄደል፤ ኋላም ለአሕዛብ ወንጌልን ለመስበክ ከሐዋርያት ተለየ፤ ጳውሎስ ወንጌልን በመለወጥ ሐዋርያት የማይከተሉትን የተለየ ወንጌል ይሰብካል፤ ወንጌሉንም የለወጠው ለአድግጦቹ እንዲስማማ ስለሆነ የእርሱ ወንጌል የማይታመን እንዳይሆንበት ነው በማለት ለማረጋገጥ ነበር።

ጳውሎስ በገላትያ መጽሐፍ በአብዛኛው ክፍል በዚህ ጉዳይ ላይ መልስ ይሰጣል። የራሱንም የሐዋርያነት ሥልጣን ተከላክሏል። እንዲሁም ጳውሎስ ደህንነት አንዳንድ ሕጎችን በመጠበቅ አይገኝም! ነገር ግን በክርስቶስ ባለ እምነት ነው። ደህንነትም የእግዚአብሔር ነፃ ስጦታ ነው የሚለውን ወንጌሉን ተከላክሏል።

የገላትያ መጽሐፍ ማውጫ

ሀ. መግቢያ በገላ. 1: 1-10 ጳውሎስ የሐዋርያነቱን ሥልጣን እንዲሁም ያስደነቀውን የገላትያ ሰዎች ለሌላ ወንጌል ብለው እውነተኛውን ወንጌል መተዋቸውን ገለፀ።

ለ. በገላ 1: 11-2: 14 ጳውሎስ ስለሐዋርያነቱ መከላከያ አቀረበ፤ ጳውሎስ ሐዋርያነቱና መልዕክቱ በቀጥታ እንዴት ከኢየሱስ ክርስቶስ እንደመጣ አላየ፤ ትምህርቶቹን ከሌላ ሰው አልተቀበለም ሆኖም መልዕክቱ በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተረጋግጦለታል።

ሐ. ጳውሎስ ለወንጌሉ መከላከያ አቀረበ፤ ገላ. 2: 15-4: 31። ጳውሎስ ስለ ወንጌል እውነተኛነት ሲግግን ለአሕዛብ ክርስቲያኖች እንዲያስታውሱት ያሳስባቸው ሕግን በመጠበቅ ሳይሆን እንዴት መዳን እንደቻሉ ነበር።

መ. ጳውሎስ የገላትያ ክርስቲያኖች እንዴት መኖር እንደሚገባቸው ምክር ሰጠ። ገላ. 5: 1-6: 10። ጳውሎስ ክርስቲያኖች በክርስቶስ ያላቸውን ነፃነት ውጫዊ ሥርዓቶችን ለመከተል ሲሉ እንዳይጥሉ አስጠነቀቀ፤ ነገር ግን በመንፈስ ፍሬ የሚገለጠውን ውስጣዊ የክርስቶስን ሕግ እንዲከተሉ እንዲሁም እርስ በእርስ በአንድነት (በኅብረት) እንዴት መኖር እንደሚቻላቸው ምክር ሰጠ።

ሠ. ማጠቃለያ ገላ. 6: 11-18 ጳውሎስ የሐሰተኛ መምህራንን ትምህርት እንዳያደምጡና እንዳይከተሉ አሳስባቸው።

በገላትያ ውስጥ ቁልፍ የሆኑ ቁጥሮች

የገላትያን መጽሐፍ ትምህርት የሚያጠቃልሉልን ሁለት ቁጥሮች አሉ፤ ገላ.2:16 እና ገላ.5:1። አሁን እነዚህን ጥቅሶች በቃላት ለመያዝ ጊዜ ተጠቅም። ገላትያን ስታጠና በአዕምሮህ ልትይዛቸው ከቻላህ የመጽሐፉን ዋና ትምህርቶች ለማስታወስ ይረዳህ።

አራተኛ ቀን ክፍል አራት፡ በገላትያ መጽሐፍ ውስጥ ቁልፍ የሆኑ ቃላት

ለእያንዳንዱ ቃላት የሚከተሉትን ጥቅሶች ተመልከት። ከዛም በራሱም ቃላት ለእነዚህ ቃላት ፍቻቸውን ስጥ። የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ካለህ ለእነዚህ ቃላት የሚሰጠውን ትርጉም ተመልከት።

11ኛ ጥያቄ፡- ሐዋርያ፡- ሉቃስ 6:13፣ ሐዋ. 5:12፤ 2ቆሮ.12:12፤ ማን መረጣቸው?

ምን አደረጉ? አሥራ ሁለት ሐዋርያት ብቻ ነበሩን? ምን ዓይነትስ ሥልጣን ነበራቸው?

12ኛ ጥያቄ፡- ፀጋ፡- ገላ.1:3፣ 6፣ 15፤ 5:4።

13ኛ ጥያቄ፡- ወንጌል፡- ማር.1:1፤ ማቴ 4:23፤ ገላ.3:8።

14ኛ ጥያቄ፡- አህዛብ፡- ገላ.2:8፣ 9፣ 12፣ 14፤ 3:8።

15ኛ ጥያቄ፡- እምነት፡- ገላ.2:16፣ 20፤ 3:9፤ 5:5፣ 6።

16ኛ ጥያቄ፡- ገዢነት፡- ዘፍጥ.17:19-27፤ ሐዋ.11:2-3፤ 15:1፤ ገላ.5:6፤ 6:12-13።

17ኛ ጥያቄ፡- መፅደቅ የድት፡- ገላ.2:16፤ 3:6፣ 8፣ 11።

18ኛ ጥያቄ፡- ሕግ፡- ገላ.2:16፣ 19፤ 3:10-13፤ 17-19፤ 23-24፤ 5:14

19ኛ ጥያቄ፡- መስቀል፡- ሮሜ6:6-7፤ ገላ.2:20፤

20ኛ ጥያቄ፡- ነፃነት፡- ሮሜ6:22፤ ገላ.5:13፤ 1ኢጥ.2:16።

21ኛ ጥያቄ፡- መስቀል፡- ማቴ.16:24፤ 1ቆሮ.1:17፣ 18፤ ፊል.3:18።

እነዚህን ቃላቶች በሚቀጥሉት ምዕራፎች ውስጥ ስናይ በሰፊው እንገልጻቸዋለን።

ከገላትያ መጽሐፍ መሠረታዊ (ዋና) ትምህርት

1. ክርስቲያን ለመሆን ማንም የራሱን ባህል ትቶ የሌላውን መቀበል የለበትም። አይሁድ ቢሆኑ አህዛብ፣ ነጭ ቢሆኑ ጥቁር፣ ሁሉም በእግዚአብሔር ፊት እኩል ናቸው፤ ገላ.3:26-29። ጳውሎስ አይሁዶች ደንባቸውን እንዲተዉ ለማድረግ አልሞከረም ነገር ግን አይሁድ የራሳቸውን ወግ አህዛብ እንዲከተሉት የሚያደርጉትን ጥረት ተቃወመ፤ በአፍሪካ ያሉት አብያተ ክርስቲያናት መልካም ክርስቲያን ለመሆን የምዕራቡን አምልኮ መንገድ መከተል አያስፈልጋቸውም። በኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ አማኞች ሁሉ እንደባህላቸው ሊያመልኩት ይችላሉ።

2. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ የሐሰት ትምህርቶች ምን ጊዜም ቢሆን ሊነቀፉና እውነት አለመሆኑ መገለፅ አለበት። በተለይም የወንጌል እውነት ተለውጦ ሲገኝ ሐሰተኛ ዶክትሪኖች (የክህደት ትምህርቶች) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲሰጥ ከፈቀድን አማኞች በፍጥነት እውነትን ትተው ወንጌል ያልሆነውን ነገር ይከተላሉ፤ ስለዚህ በፍርሃትና በይሉኝታ ምክንያት ዝም ማለት አንችልም።

3. ሐሰተኛ ዶክትሪን የሚሰራጨው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው እንጂ ከውጭ አይመጣም፤ ሐዋ.20:29።

4. ብዙ ጊዜ ትምህርታቸው እውነት መስሉ እንዲታይ ለማድረግ ሀሰተኛ መምህራን የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ስለ ባህርያቸው (ስለ ፀባያቸው) መከሰስ ይጀምራሉ።

5. እግዚአብሔርን ደስ ለማሰናገጥና ደህንነትን በማግኘት ወደ ቤተ ክርስቲያን ለመጨመር ሕጎችን መጠበቅ አለብን የሚለው ትምህርት እንዲሰጥ መፍቀድ የለብንም። በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር ሰዎች እንዲጠብቁቸው የሚፈልገውን በብዙ መቶ የሚቆጠሩ ሕጎችን ሰጥቷል ቤተ ክርስቲያንም እነዚህን ሕጎች የምትጠብቅበትን ዓላማ ስትሰጥ ስህተት ውስጥ ትወድቃለች።

ቤተ ክርስቲያን ብዙ ጊዜ የምትወድቅባቸው ሁለት ዓይነት ስህተቶች አሉ።

1. ለመዳን ሕጎችን መጠበቅ፡- አንዳንድ ክርስቲያኖች ለመዳን ሰው የተወሰኑ ሕጎችን መጠበቅ አለበት እያሉ ያስተምራሉ።

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ይህንን ያስተምራሉ ብለህ የምታስባቸው አብያተ ክርስቲያኖች አሉ? ለ. ቤተ ክርስቲያንህ እንደ አማኝ አድርጋ ከመቀበሏ በፊት የሚያምኑት የተወሰኑ ሕጎችን እንዲጠብቁ ታዛለች (ትጠይቃለች)? ሐ. እንዲህ የምታደርግ ከሆነ ሕጎቹ ምንድን ናቸው?

2. መንፈሳዊ ለመምሰል ሕጎችን መጠበቅ፡- ብዙ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን ደስ የምናስኝበት መንገድ ብዙ መመሪያዎችን በመጠበቅ ነው እያሉ ያስተምራሉ፤ ከእነዚህ መመሪያዎች አንዳንዶቹ እንደውም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አይገኙም።

23ኛ ጥያቄ፡- አንዳንድ አብያተ ክርስቲያኖች መልካም ክርስቲያን ሆኖ ለመገኘት ክርስቲያኖች ማድረግ ወይም መፈፀም አለባቸው ብለው የሚያቀርቧቸውን መመሪያዎች ልትዘረዝር ትችላላህ?

ዋናው ጉዳይ ሕጉን መጠበቅ አለብን ወይንስ የለብንም የሚል አይደለም። የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን ትዕዛዙን እንጠበቃለን፤ (ዮሐ.14:15) ሌሎችንም እንወዳለን፤ ምንዝርናንም እንፈፅምም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ንፁህ እንድንሆን ይፈልጋል።

ዋናው ችግር ሕጉን ለመጠበቅ የምንፈልግበት ዓላማ ነው። ሕጉን የምንጠብቀው የእግዚአብሔርን ፍቅር ለማትረፍ ነው? ሕጉን የምንጠብቀው በሌሎች ፊት መልካም ሆኖ ለመታየት ነው? ባንሰርቅ ወይም ደግሞ ባናመንዝር እግዚአብሔር ይወደናል? ወይንም ደግሞ በሌሎች ክርስቲያኖች ዓይን ፊት መልካም ሰው ሆንን እንታያለን የሚል ተስፋ ይኖረናል? ነገሩ እንደዚህ ከሆነ ሕጎቹ ጥሩ ቢሆኑም እኛ ሕጎቹን የምንጠብቅበት ዓላማ በመሳሳቱ

ስህተተኞች ነን። በክርስቶስ ነፃ ስለሆንን የፈለግነውን ማድረግ እንችላለን ማለት አይደለም፤ ምንም እንኳን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ለማግኘት ሕግን ከመጠበቅ ነፃ ብንሆንም ለክርስቶስ ሕግ ባሪያዎች ነን፤ ገላ.5:13። ከሕግ ነፃ መውጣታችን ወደ ሌላው ከእግዚአብሔር ወደተሰጠን ሕጎች ያመጣናል። እነዚህንም ሕጎች የምንታዘዘው ለሌሎች ካለን አላባላትና እግዚአብሔር አባታችንን ለማክበር ከመፈለግ ይሆናል።

አምስተኛ ቀን ክፍል 5: የክለሳ ጥያቄዎች

24ኛ ጥያቄ:- የገላትያ መጽሐፍ ዋና ትምህርት ምንድን ነው?

25ኛ ጥያቄ:- እውነተኛ ክርስትና ከሌሎች ሃይማኖቶች ለደህንነት ባለው አመለካከት የሚለየው እንዴት ነው?

26ኛ ጥያቄ:- ሀ. የገላትያ ጸሐፊ ማነው? ለ. ጳውሎስን የአህዛብ ሐዋርያ ለመሆን ከረዱት የምናውቃቸውን ሦስት ነገሮች ዘርዝር

27ኛ ጥያቄ:- ሀ. ጳውሎስ ለየተኞቹ አብያተ ክርስቲያናት ነው የገላትያን ደብዳቤ የጻፈው? ለ. እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት እንዴት ተመሠረቱ?

28ኛ ጥያቄ:- ለገላትያ አብያተ ክርስቲያናት ጳውሎስ የፃፈበት ዋና ምክንያት ምንድን ነበር?

29ኛ ጥያቄ:- በሁለቱ ሕጎች መካከል ያለውን ልዩነት ግለፅ።

30ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ በደብዳቤው የተሟገተላቸው ሁለት ነገሮች ምን ነበሩ?

ለሳምንቱ ስብሰባ ወደ ተዘጋጁት የውይይት ጥያቄዎች በጥንቃቄ ተመልከት። እነዚህን ጥያቄዎች እንዴት ትመልሳለህ።

የሳምንቱ ስብሰባ

1. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ:- መሪው ከ 5 እስከ 10 ደቂቃ ያህል ጊዜ ከሳምንቱ ትምህርት ውስጥ ለሌሎች የሚያካፍለውን መልዕክት ማዘጋጀት አለበት።

2. ጸሎት:- ለ10 ደቂቃ በጎብረትና አንዱ ስለሌላው እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ስለሚያስፈልጋት ነገር በመጸለይ አሳልፍ።

3. ክለሳ:- ለ15 ደቂቃ የሳምንቱን ትምህርት በመመልከት እያንዳንዱ ተማሪ ምን እንደተማረና ለመመለስ አስቸጋሪ የነበሩትን ጥያቄዎች በማየት አሳልፍ።

4. ውይይት:- በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ ተወያዩባቸው። እያንዳንዱ የራሱን ሃሳብ ለመስጠቱ እርግጠኛ ሁን። እነዚህን ጥያቄዎች በግልፅ ማገናዘብህን ወይም ለማዛመድ መቻልህን እርግጠኛ ሁን።

ሀ. 1) በምታመልክበት ቤተ ክርስቲያን ከኢትዮጵያ ባህል ያልሆኑ ከሌላ ባህል የሆኑ ልምምዶች አሉ? 2) አምልኮትህስ ከኢትዮጵያውያን ባህል ጋር ሊስማማ የሚችልበት መንገድ አለ?

ለ. 1) በቤተ ክርስቲያንህ ሐሰተኛ አስተማሪዎችና ሐሰተኛ ወንጌል አሉን? 2) እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ሃሳብ ያልሆነ የሚያስተምሩት ነገር ምንድን ነው? 3) እነዚህንስ እንዴት መመለስና ሌሎች እንዳይቀበሉት ማስጠንቀቅ ትችላለህ?

4)አስተውል እውነትን ካወቅን በኋላ ስለ እውነት መሟገት አለብን።

5)በክርስቶስ ወንድሞችን እና እህቶችን ከኃጢአት መጠበቅና እነርሱንም ወደ እውነት መመለስ ኃላፊነታችን ነው፤ ገላ.6:1።

ሐ. 1)አንዳንዶቹን የቤተክርስቲያንህን ሕጎች መርምር:- ለምንድነው እነዚህ ሕጎች የተጀመሩት? 2)አሁንም አስፈላጊ ናቸውን? 3)እነዚህን ሕጎች መጠበቅ ያድነናል ብለው የሚያስቡ አንዳንድ ክርስቲያኖች አሉን?

5. ጸሎት:- ስብሰባውን በጸሎት ዝጋ እግዚአብሔር የተማራችሁትን እንድትናሩበት እንዲረዳችሁ ጸልዩ።

አስታውስ:- የተማራችሁትን መለማመድ ካቃታችሁ የተማራችሁት በእንቅስቃሴ ነው። የተማራችሁትንም ከሌሎች ጓደኞቻችሁ ጋር መካረል አለባችሁ።

ትምህርት ሁለት

ገላትያ 1:1-10

የመጀመሪያ ቀን

«ከሄድሁ በኋላ ለመንጋው የማይራሩ ጪካኞች ተኩላዎች እንዲገቡባችሁ፤ ደቀ መዛሙርትንም ወደ ኋላቸው ይስቡ ዘንድ ጠማማ ነገርን የሚናገሩ ሰዎች በመካከላችሁ እንዲነሱ እኔ አውቃለሁ፤» ሐዋ.20:29-31።

ለቤተ ክርስቲያን ትልቁ ችግር ከውጭ የሆነ ውጊያ አይደለም። ስደት ወይም ደግሞ የቤተ ክርስቲያን መዘጋት አይደለም፤ ነገር ግን ትልቁ ችግር የሚመጣው ከዚያው ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው። ይህም ችግር የሚመጣው ሐሰተኛ አስተማሪዎች ሊነሱና በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የሌለውን ትምህርት ሊያስተምሩ ነው። የሐሰት ትምህርት በቅንሰር ይመስላል። ካንሰሩ ተሰራጭቶ ጠቅላላ ሰውነትን ከመበክሉ በፊት በአስቸኳይ መቆረጥ አለበት። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሐሰት ትምህርት እውነት አለመሆኑን በቶሎ ማሳየት ያስፈልጋል፤ እንዲሁም ከቤተ ክርስቲያን መወገድ አለበት፤ አለበለዚያ ቤተ ክርስቲያኒቱ ትጠፋለች። ስለወንጌል እውነትም መቆምና መሟገት አለብን።

በገላትያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለተነሣው የሐሰት ትምህርት ጳውሎስ ከሰማ በኋላ ጠንክሮ ያለ ደብዳቤ ባስቸኳይ ዳፈላቸው። እርሱም ይህ የሐሰት ትምህርት ስህተት መሆኑን በማረጋገጥ የገላትያ ክርስቲያኖችን በስህተት መውደቅ ሊጠበቅ ፈልጎ ነበር። ቤተ ክርስቲያንም ከመበክሏ በፊት ካንሰሩን ሊያቆም ፈለገ። በዚህ ሳምንት የገላትያ መግቢያ የሆነውን ክፍል ምዕራፍ 1:1-10 እናጠናለን። በዚህ ክፍል ውስጥ ጳውሎስ በመጽሐፉ ውስጥ በስፋት ሊገልፅ የሚፈልግባቸውን ሁለት ርዕሶች ያስተዋውቀናል ወይም ያቀርብልናል። እነዚህም:-

1ኛ ጳውሎስ ስለ ሐዋርያነቱ ያቀረበው መከላከያ፤

2ኛ ስለሚሰጠው ወንጌል ያቀረበው መከላከያ ናቸው። የሚዘረዘሩትን ጥቅሶች ለመመልከትህ እርግጠኛ ሁን።

ወደ ማብራሪያው ከመሄድህ በፊት ጥያቄዎችን ሁሉ መልስ። የእግዚአብሔርን ቃል በግላችን በመማርና በግጥናት ላይ እንደሆንን አትርሳ ስለሆነም ወደ ማብራሪያው ከመሄድህ በፊት ቁጥሮቹን ግጥናት አስፈላጊ ነው። የጥያቄዎቹ መልሶች ወዲያውኑ አልተሰጡም ነገር ግን መልሶቹን በማብራሪያው ላይ ተስምርባቸው ታገኛቸዋለህ።

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ገላትያ 1፡1-10 አንብብና እነዚህ የሐሰት አስተማሪዎች ትምህርታቸው እንዲሰፋፋ ለማድረግ ባቀረቧቸው ሁለት ነጥቦች ላይ ጳውሎስ የሰጠውን መልስ አስተውል። ባለፈው ሳምንት ስለሰሏቸው ትምህርትና አስተማሪዎች የተወያየንባቸውን መልስ ብለህ አስታውሰ፡- ለ. እነዚህን ሁለት መንገዶች በመጠቀም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለማስተማር ይሞክራሉን? ሐ. እስቲ ጥቂት ምሳሌዎችን ጥቀስ።

በግል የሚጠና

ሁለተኛ ቀን ክፍል አንድ፡ ገላትያ 1፡1-2

እያንዳንዱን ጥናት በጸሎት መጀመርን አትርሳ። እግዚአብሔር ዓይኑን እንዲከፍትና ሊያስተምርህ የሚፈልገውን ነገር ማየት እንዲያስችልህ ጠይቀው። የሐሰት አስተማሪዎች ሁለት ነገሮችን በማድረግ የወንጌል እውነትን ለማጥፋት ይሞክራሉ። በመጀመሪያ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ስም ለማጥፋት ይሞክራሉ። በዚህም ምክንያት ሕዝቡ ትምህርቱን ወደ መጠራጠር ደረጃ እንዲመጣ ለማድረግ ይችላሉ። ሁለተኛው፡- የወንጌልን መልዕክት ይለውጣሉ። ብዙ ጊዜ መሠረታዊ ለውጥ አያደርጉም እንደውም እነርሱ በሚያስተምሩትና በእውነቱ መካከል ያለው ልዩነት ትንሽ መስሎ ይታያል።

ጥያቄዎች፡- እነዚህን ጥያቄዎች ከገላትያ 1፡1-2 በደብተርህ ላይ መልስ ከዚያም የጥያቄዎቹን መልሶች ከሚከተለው ማብራሪያ ላይ ተመልከት።

2ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ራሱን ሐዋርያ ብሎ ይጠራል። ሐዋርያነቱ ከእነዚህ አልመጣም ብሎ የሚጠቅሳቸው ሁለት ነገሮች ምን ነበሩ?

3ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ሐዋርያነቱ የመጣው ከማን ነው ይላል?

4ኛ ጥያቄ፡- ገላትያ 1፡17 ከሚከተሉት ጥቅሶች ጋር አመሳክር። ሮሜ 1፡1፤ ኤፌሶን 1፡1፤ 1ጢሞ.1፡1፤ እነዚህ ጥቅሶች ከገላትያ1፡1 ጋር የሚመሳሰሉት እንዴት ነው? የሚለያዩትስ?

5ኛ ጥያቄ፡- ያለፈውን ሳምንት ትምህርት ተመልክትና ሐዋርያ ለሚለው ቃል የሰጠውን ፍች እይ። ይህንን ካላደረግህ የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ላይ የሚናገረውን ተመልከት። ከዚያም በድጋሚ ሐዋርያ የሚለውን ቃል ፍች የፍ።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ጳውሎስ እግዚአብሔር አብን እንዴት ይገልፀዋል? ለ. ለምን ይመስልሃል ጳውሎስ ስለእግዚአብሔር ይህንን መግለጫ የጨመረው።

7ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ደብዳቤውን ሲጽፍ ብቻውን ነበረን?

8ኛ ጥያቄ፡- ካለፈው ሳምንት ትምህርት ጳውሎስ ደብዳቤውን የጻፈላቸውን አራት አብያተ ክርስቲያናት ጥቀስ።

(ማብራሪያ)

ጳውሎስ ለገላትያ ሰዎች በጻፈው ደብዳቤ ስለ ራሱ ሐዋርያነት በመግለፅ ይጀምራል። ጳውሎስ ደብዳቤዎቹን ሁሉ ሲጽፍ በዚህ መግለጫ ይጀምራል። የእርሱ ሐዋርያነት በእግዚአብሔር ፈቃድ እንጂ በራሱ ምርጫ እንዳልሆነ ያለማቋረጥ ያሳስባል። ይህም ለጳውሎስ ከሐዋርያነቱ የመጣው የመስበክ፣ የማስተማርና ክርስቲያኖችን የመገለፅ ሥልጣን ጠቃሚ ነበር።

በገላትያ ደብዳቤው ላይ እንዳደረገው ጳውሎስ ስለሐዋርያነቱ ብርቱ መከላከያን በየትም ሥፍራ አላቀረበም (ጥያቄ 4)። ይህንንም ያደረገው በገላትያ አንዳንድ ሰዎች ጳውሎስ እውነተኛ ሐዋርያ አይደለም እያሉ ክርስቲያኖችን ያስተምሩ ስለነበረ ነው።

9ኛ ጥያቄ፡- ሐዋ.1፡12-26 አንብብ። ማትያስ ሐዋርያ ለመሆን ማሟላት የነበረበት ሁለት የመመዘኛ ነጥቦች ምን ነበሩ?

ሁለቱ የመመዘኛ ነጥቦች፡-

1. ከኢየሱስ ጋር ጌታ በየሐንስ ከተጠመቀበት ጊዜ አንስቶ ወደ ሰማይ እስካረገበት ጊዜ ድረስ አብሮ የነበረ።
2. የተነሣውን ኢየሱስ በዓይኑ ያየና የትንሣዔው ምስክር ሊሆን የሚችል የሚሉ ነበሩ።

ጳውሎስ ከክርስቶስ ጋር አልነበረም ሞቱንና ትንሣዔውን አላየም! እነዚህንም ሁለት መመዘኛ ነጥቦች ባለማሟላቱ ምክንያት የሐሰት አስተማሪዎች ጳውሎስ ከሌሎች 12 ሐዋርያት እኩል አይደለም ይሉ ነበር።

ጳውሎስ ስለሐዋርያነቱ የተሟገተው ትምክህተኛ ስለሆነና ሐዋርያ ሊኖረው የሚገባውን ኃይልና ሥልጣን እንዲኖረው ስለፈለገ አይደለም። ነገር ግን ይህን ማድረግ የፈለገው የእርሱ ሐዋርያነት ሐሰት ሆኖ እንዳይታይ ነበር። ምክንያቱም የእርሱ ሐዋርያነት ውሸት ከሆነ እንደዚሁ ጻድቅ በእምነት እንጂ በሥራ አይደለም የሚፀድቀው እያለ የሚሰብከው መልዕክቱ ውሸት ነው ማለት ነው። ጳውሎስ ለገላትያ ክርስቲያኖች ሐዋርያነቱና ወንጌሉ የመጣው በቀጥታ ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ማሳየት ነበረበት ስለሆነም ትምህርቱ ልክ ከክርስቶስ እንደሚያስተምረው እውነት መሆኑን አላየ።

ሐዋርያ ምንድነው? ሐዋርያ አንዱን ሰው ወክሎ በገሃድ የሚላክ እንደራሴ ነው (5ኛ ጥያቄ)። ሌላውን በመወከል ለመናገር ሥልጣን ተሰጥቶታል።

በማርቆስ 3፡13-19 ላይ ኢየሱስ አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት እንዴት እንደጠራቸው የሐዋርያነትን ስም በመስጠት ለመስበክና ተአምራት ለማድረግ ሥልጣን ሰጥቶ እንደላካቸው ተመልከት። በሐዋ.1፡12-26 ጴጥሮስ የሐዋርያት ቁጥር አሥራ ሁለት መሆኑ አስፈላጊ ሆኖ ስለተሰማው ማትያስ እንደተመረጠ አይተናል። እነዚህም አሥራ ሁለት ሐዋርያት በጣም ጠቃሚ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሆኑ። ኤፌ.2፡20 በመንፈስ ቅዱስም ኃይል የክርስቶስ ሞትና ትንሣዔ የተረጋገጠ መሆኑን መናገር ነበረባቸው። የክርስቶስ ሞትና ትንሣዔ

አስፈላጊነቱንና ትርጉሙን ያቀረቡት እነርሱ ነበሩ። በክርስቶስም ቦታ በመሆን የወንጌልን እውነት ፍቺ አስታወቁ።

ጳውሎስ እንዴት ሐዋርያ ሊሆን ቻለ? በሐዋ.1 ላይ የተጠቀሱትን መመዘኛዎች አለማግኘት ግልፅ ነው። ጳውሎስ የእርሱ ሐዋርያነት ከአሥራ ሁለቱ ጋር እኩል እንደሆነ በመደጋገም አስታውቋል፤ ሆኖም አንድ ዓይነት አይደለም፤ 1ቆሮንቶስ 15:5-9 አንብብ። ጳውሎስ ሐዋርያነቱን አውቆታል፤ ምክንያቱም በደማስቆ መንገድ ላይ ከሞት የተነሣውን ኢየሱስን አይቶታል ሐዋ. 9:1-16። እንዲሁም ወንጌልን ለአሕዛብ እንዲያደርስ በኢየሱስ ክርስቶስ ተነግሮታል። ገላትያ 2:8።

በገላትያ 1:1 ላይ ጳውሎስ የእርሱ ሐዋርያነት ከእነዚህ ከሚከተሉት ሁለት ምንጮች እንዳልተገኘ አስተባብሏል።

አንደኛ ሐዋርያነቱ የተገኘው ከተወሰኑት ቡድኖች ነው የሚለውን አስተባብሏል። እርሱ ሐዋርያነትን የተቀበለው ከአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት፣ ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ወይም ደግሞ ከሌላ የተለየ የክርስቲያን ቡድን አይደለም።

ሁለተኛ ሐዋርያነቱን ከሌላ ግለሰብ ለምሳሌ ከጴጥሮስ ወይም በሰዎች አማካይነት ነው የሚለውን አስተባብሏል (2ኛ ጥያቄ)። ማንንም በመጠቀም ሐዋርያነትን አላገኘም። እንደውም ጳውሎስ በኋላ እነዚህን ሁኔታዎች እንዴት እንደማይቻሉ በዝርዝር ያቀርባል፤ ገላ.1:11-2:10።

ከዚህ በተለየ ጳውሎስ የሐዋርያነቱ ምንጭ ማን እንደሆነ ያሳያል። ሐዋርያነትን የተቀበለው በቀጥታ ከእግዚአብሔር አብ በክርስቶስ ኢየሱስ በኩል ነው። (3ኛ ጥያቄ) ጳውሎስ እንደሰው ሳይሆን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ሐዋርያ ለመሆን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ የተመረጠ ነው። እርሱ የተመረጠው በክርስቶስ ነው። ሥልጣንንም የተቀበለው ከክርስቶስ ነው። ወደ አሕዛብ የተላከው ከክርስቶስ መልዕክት ተቀብሎ ነበር። የነበረውም ሥልጣን ልክ ከክርስቶስ ራሱ በዚያ ቦታ ቢኖር የሚኖረውን ሥልጣን ነበር። ስለሆነም መልዕክቱ በገላትያ ክርስቲያኖች የግድ ተቀባይነትን ማግኘት ነበረበት።

ጳውሎስ እግዚአብሔርን በሁለት መንገዶች ይገልፀዋል። አንደኛ እግዚአብሔርን አባት ይለዋል። ይህንን አባባል ወደፊት በዝርዝር እናያለን።

ሁለተኛ እግዚአብሔር ክርስቶስን ከሞት እንዳስነሣው አድርጎ ይገልፀዋል።

(6ኛ ጥያቄ) ለቀደመት ክርስቲያኖች የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣዔ በጣም ተፈላጊ ከሆኑት ትምህርቶች መካከል አንዱ ነበር።

10ኛ ጥያቄ:- ትንሣዔው ለጳውሎስ አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ምን ነበር? 1ቆሮ.15:12-22 ተመልከት።

የክርስቶስ ትንሣዔ ሐዋርያት ለሚያስተምሩት ትምህርት እምብርት (ማዕከል) ነበር። ትንሣዔው ክርስቶስ ያስተማረውን ትምህርት እውነት መሆኑን ያረጋግጣል። ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ያቀረበው መሥዋዕት በእግዚአብሔር ተቀባይነትን እንዳገኘ ያረጋግጣል።

እንዲሁም ትንሣዔው ክርስቲያኖችም አንድ ቀን እነርሱ ከሙታን እንደሚነሱ ተስፋ የሚሰጥ ነው። ትንሣዔው ሞትን ያሸነፈው የእግዚአብሔር ኃይል ማረጋገጫ ነው።

ጳውሎስ ስለክርስቶስ ትንሣዔ ሲያመለክት ምንም እንኳን ጌታን በምድራዊ ሕይወት ዘመኑ ባያውቀውም ከሞት የተነሣውን ጌታ በደማስቆ መንገድ ላይ እንደተገናኘው ለማሳየት ነው። ይህ ከሞት የተነሣው ጌታ ራሱ የሐዋርያነትን ብቃት እንደሰጠው ያመለክት ነበር።

ጳውሎስ ደብዳቤውን ብቻውን አልፃፈም፤ አንዳንድ ወንድሞች ከእርሱ ጋር ነበሩ (7ኛ ጥያቄ)። እነዚህ ወንድሞች እነማን እንደነበሩ እናውቅም ሆኖም የገላትያ ሰዎች ስለማን እንደሚናገር ያውቁ ነበር። ጳውሎስ ይህንን ያከለበት ምክንያት ሰው በእምነት ብቻ እንጂ በሥራ አይድንም በሚለው እምነት ብቻውን እንዳልሆነ ለማሳየት ነበር። የገላትያ ክርስቲያኖች የሚያውቋቸው በእምነቱ የሚደግፉት ወንድሞች ነበሩ።

በመግቢያው ላይ እንዳየነው ጳውሎስ ደብዳቤውን የላከው በመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞ ላይ ለመሠረታቸው የገላትያ ኦብያተ ክርስቲያናት ነበር። ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያን የሚለውን ቃል ሲጠቀም ምን ለማለት እንደረለገ መረዳት ይጠቅመናል።

11ኛ ጥያቄ:- ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል በአማርኛ ፍችው ምንድነው?

በአማርኛ ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል ሕንፃውን፣ ክርስቲያኖች የሚሰበሰቡበትን ቦታ ያመለክታል። በግሪክ (የአዲስ ኪዳን ቋንቋ) ቤተ ክርስቲያን የሚለውን ቃል ሕንፃውን ለማመልከት አልተጠቀመበትም። ነገር ግን የሚያመለክተው ለተለየ ግላማ በሕብረት ስለተጠሩ ሰዎች ነው።

12ኛ ጥያቄ:- አዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን የሚለውን ቃል በብዙ ዓይነት መንገድ ይጠቀምበታል። የሚከተሉትን ጥቅሶች በመመልከት ቤተ ክርስቲያን ምን ማለት እንደሆነ ጥቅስ። አራት የተለያዩ ትርጉሞችን ፈልግ፤ 1ቀሮ. 11:18፤ 14:4-28፤

ሐዋ. 5:11፤ 1ቀሮ. 4:17፤ 6:1፤ ፈልጽሰዩስ 4:15፤ ሮሜ 16:5፤ 1ቀሮ. 16:19፤ ሐዋ. 9:31፤ ኤፌ. 1:22፤ 3:21፤ 5:23።

ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል:-

1. የክርስቲያኖችን በአንድነት መሰብሰብ፤
2. በአንድ እካባቢ ወይም ከተማ ውስጥ የሚኖሩትን ክርስቲያኖች ሁሉ ለማመልከት፤
3. በየቀበሌው የሚደረገውን የቤት ስብሰባ፤
4. በዓለም ሁሉ የሚገኙትን ክርስቲያኖች ለማመልከት ይጠቀሳል።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና የእግዚአብሔር አገልጋይ የሆኑ ሁሉ የእነርሱ ሥልጣን የተመረኮዘው በሰው ላይ እንዳልሆነ ነገር ግን ከእግዚአብሔር እንደመጣ ማወቅ አለባቸው። የሚፈርድብንም እግዚአብሔር እንጂ ሰው አይደለም። የምንናገረው መልዕክት ምንም እንኳን ከሌሎች እግዚአብሔርን ከሚከተሉ ጋር መስማማት ያለበት ቢሆንም በሌሎች አመለካከት ሳይሆን በእግዚአብሔር ቃል ላይ መመሥረት አለበት። ሥልጣናችን ወንጌልን ያለ ስሕተት ፍቺ እንዲሰጡ እግዚአብሔር ሥልጣን ከሰጣቸው የጥንት ሐዋርያት ጋር እኩል አይደለም። በመጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈውን መልእክት ስንናገር ሥልጣናችን የመጣው ከእየሱስ ክርስቶስ

ሰላሆን እኛም ደግሞ በሥልጣን መናገር እንችላለን። ምንም እንኳን ሙሉ ሐዋርያ ባንሆንም በክርስቶስ ፋንታ የሆነን ለሰዎች ወንጌልን የምናውጅ የእግዚአብሔር መልዕክተኞች ነን (2ኛ ቆሮ.5: 11-21)

ሦስተኛ ቀን ክፍል ሁለት: ገላትያ 1:3-5 አጥና

ጥያቄዎች

13ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ለገላትያ አብያተ ክርስቲያኖች የተመኘላቸው ሁለት በረከቶች ምን ነበሩ። እነዚህን ሁለት የበረከት ቃላት ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት እና ፍቻቸውን ስጥ።

14ኛ ጥያቄ:- እነዚህ ሁለት በረከቶች የመጡት ከየት ነው?

15ኛ ጥያቄ:- ሀ. የእግዚአብሔር ልጅ በተወለደ ጊዜ ስሙ ኢየሱስ ተባለ ይህ ምን ግለት ነው? ለ. ኢየሱስን በበለጠ ለመግለፅ የተጠቀሱት ሁለት ተጨማሪ ስሞች ምን ነበሩ? ሐ. ትርጉማቸው ስንት ነው? መ. ይህንን ለመመለስ የሚረዳህ ነገር ከፈለግህ የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት።

16ኛ ጥያቄ:- ኢየሱስ በተጨማሪ ባድራጎቱ ተገልጿል። ኢየሱስ ስላደረገልን ነገር ምን ይላል?

17ኛ ጥያቄ:- በኢየሱስ አድራጎት እኛ ያገኘው ውጤት ምንድነው?

18ኛ ጥያቄ:- የኢየሱስ ድርጊት እንደማን ፈቃድ ነበር?

ማብራሪያ

ጳውሎስ ደብዳቤዎቹን ሁሉ ሲጀምር ደብዳቤውን ለሚያነበት ሰዎች በመጸለይ ይጀምራል። በጽሑፉም ሁልጊዜ እግዚአብሔር ለክርስቲያኖች በይበልጥ የሚያስፈልጋቸውን ነገር እንዲሰጣቸው ይጠይቃል። የገላትያም ክርስቲያኖች በይበልጥ የሚያስፈልጋቸው ነገር ፀጋና ሰላም ነበር (ጥያቄ 13)።

ጳውሎስ ደብዳቤዎቹን ሁሉ ሲጀምር ፀጋና ሰላም በሚል ሁለት ቃላት ይጀምራል። ምንም እንኳን እነዚህ ቃላት አይሁድና ግሪክ ለሰላምታ ከሚጠቀሙባቸው ቃላት ጋር ተመሳሳይነት ቢኖራቸውም ለክርስቲያኖች ጠለቅ ያለ ትርጉም ነበራቸው። ጳውሎስ ሁልጊዜ ከሰላም በፊት ፀጋን ያስቀድማል። ይህንንም የሚያደርገው ምንጊዜም ቢሆን ሰላም ከመምጣቱ በፊት ፀጋ መቅደም እንዳለበት ለማሳየት ነው።

ፀጋ የደህንነት ምንጭ ነው። በአዲስ ኪዳን ካሉት ተፈላጊ ቃላቶች መካከል ይህ አንዱ ነው። ምክንያቱም የአዲስ ኪዳንን ትምህርት ያጠቃልለዋል። ፀጋ የኃጢአት ይቅርታን፣ ደህንነትን፣ የእግዚአብሔርን ፍቅርና ሌሎች እውነቶችን ሁሉ የሚያካትት ነው። ፀጋ ለኃጢአተኛ ሰው የማይገባው የእግዚአብሔር ነፃ በንነት ነው። ይህ ፀጋ በተለይ የተገለፀው ክርስቶስ ለሰው በመስቀል ላይ በመሞቱ ነው።

19ኛ ጥያቄ:- የእግዚአብሔርን ፀጋ በሕይወትህ ስለተለማመድህባቸው ልዩ መንገዶች በመግለፅ አትት።

ሰላም የፀጋ ውጤት ነው። ፀጋ ለሰው የተገለጠበት መንገድም ይህ ነው። ይህም የእግዚአብሔር ልጆች ከእግዚአብሔር ጋር (ሮሜ 5: 1)፣ ከሌሎች ጋር (ኤፌ.2: 14-18)፣ በተለይም በልባቸው ውስጥ ሰላም በሚሆንበት ወቅት የሚኖራቸው የደህንነት ሁኔታ ነው። ይህ ግለት በክርስቲያኖች ላይ የሚመጣ ችግር የለም ግለት አይደለም። ሆኖም በመከራ ውስጥ እንኳን ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ጋር ያለው ነገር ሁሉ ደህና መሆኑን የሚያውቅ ፀጥ ያለ ልብ ይኖራል፤ ዮሐ.14:27፤ 16:33፤ ሮሜ 5: 1፤ 15:33፤ ፈልጵ.4:7፤ ቆላ.3:15።

20ኛ ጥያቄ:- ሀ. ከልብህ ሰላምን የሚወስዱ ነገሮች ምንድን ናቸው? ለ. በቤተሰብህ ወይንም ደግሞ በቤተ ክርስቲያንህ ሰላም አለ? ሐ. ሰላማችንን ለማደስ ምን ማድረግ እንችላለን?

ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ጋር ያለን ሰላም እነርሱን በምንበድልበት ጊዜ ሊፈርስ ይችላል። በሕይወታችን ኃጢአት ሲኖር በልባችን ሰላም አይኖርም። ስለ ኃጢአታችንም እግዚአብሔርና ሌሎችን ይቅርታ ስንጠይቅ አንድ ጊዜ የነበረው ሰላማችን ይመለስናል። እውነተኛ ይቅርታ የሚጀምረው እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ይቅር እንዲለን ስንጠይቅ ነው። በሌሎች ላይ ኃጢአት ካደረግን ይቅር እንዲሉን በመጠየቅ ከእነርሱ ጋር መታረቅ አለብን። ያለ እውነተኛ ንስሐ ሰላም ሊኖር አይችልም።

የገላትያ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ፀጋ ትተው ሕግን ወደ መጠበቅ ሥራ በመመለስ ላይ ሳሉ (ገላ.1:6) ጳውሎስ እግዚአብሔር ፀጋ እንዲሰጣቸው ይለምን ነበር። የገላትያ ሰዎች የተሳሳተ ትምህርት በመማራቸው ምክንያት ተረብሸው ሳሉ እግዚአብሔር እውነተኛ የልብ ሰላም እንዲሰጣቸው ጳውሎስ ለመነ።

ጳውሎስ ፀጋና ሰላም እንዴት ከሁለት ምንጮች እንደመጡ አሳየ። እነርሱም የክርስቲያኖች ሁሉ አባት ከሆነው ከእግዚአብሔር እንዲሁም ጌታና መሲህ ከሆነው ከኢየሱስ (14ኛ ጥያቄ)። ስለእነዚህ ሁለት ሰዎች በሰፊው መናገር ያስፈልገናል።

1. እግዚአብሔር አባታችን

21ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ እግዚአብሔርን እንደ አባትህ አድርጎ ሲገልፀው ይህ ምን ትርጉም ይሰጥሃል?

በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔርን በአባት ተመስሎ የምናየው በጣም የተወሰነ ጊዜ ነው። እግዚአብሔርም እንደ አባት ሆኖ የቀረበው ለተወሰኑ ገለሰቦችና ሕዝቦች ያለውን ፍቅርና እንክብካቤ ለማሳየት ነው፤ ዘጸም 32:6-14፤ ኢሳይያስ 63:16፤ ኤርምያስ 3:4፤ 19፤ 31:9፤ ሚልክያስ 1:6 ተመልከት። በጌታ በኢየሱስ በመን ለአይሁድ እግዚአብሔር ማንም እንደአፍቃሪ አባት ደፍሮ ሊያየው የማይችል የሚፈራ ነበር። ኢየሱስም ከመጣ በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔር አፍቃሪ አባት መሆኑን አሳያቸው፤ ማቴ.5:1 ተመልከት።

ለጳውሎስ እግዚአብሔር የክርስቲያኖች አባት የመሆኑ እውነት የደስታው ሁሉ ምንጭ ሆኖ ይታያል። የሚወደውም የእግዚአብሔርን መጠሪያ አባት የሚለውን ነው። እግዚአብሔር ክርስቲያኖችን ልጆቹ አድርጓቸዋል፤ ፍቅሩንና ጥበቃውን ተቀብለዋል። ገላ.4:4-7፤ ሮሜ 8:15-17፤ ዮሐ.1:12፤ 1ዮሐ.2:29-3:3) ተመልከት። የዓለማት ሁሉ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር አፍቃሪ ሰማያዊ አባታችን ነው ብሎ ማሰብ እንዴት ያስደንቃል።

2. ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ

በቀድሞው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የኢየሱስ ሙሉ ስም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ተባለ። ኢየሱስ በነበረበት ዘመን ግን ስሙ ኢየሱስ የኖሰፍ ልጅ ወይም ደግሞ የናዝሬቱ ኢየሱስ ነበር። ሆኖም ክርስቲያኖች ኢየሱስ ግን እንደሆነ በግወቅ እያደጉ ሲሄዱ ኢየሱስ በሚለው ስም ላይ ጌታና ክርስቶስ የሚሉትን ስሞች አክሉበት። ኢየሱስ የሚለው ስም የመጣው ኢየሱስ ከሚለው ዕብራዊ ስም ነው። ትርጓሜውም «እግዚአብሔር አዳኝ ነው ማለት ነው!!» ምንም እንኳን ይህ ስም ኢየሱስ በነበረበት ዘመን ተራ ስም ቢሆንም ለኢየሱስ የተለየ ትርጉም ነበረው። ምክንያቱም የእርሱ ዋና ሥራ «ሕዝቡን ከጋጢአታቸው ማገን» ነው፤ ማቴዎስ 1:21። ጳውሎስ ስለ ኢየሱስ ሲናገር ይህንን ስም ብቻ የተጠቀመበት ሥፍራ የተወሰነ ነው ወይም እምብዛም አልተጠቀመበትም።

ጌታ የሚለው ቃል የተጠቀሰው የአንድ ነገር ባለቤትን ለማሳየት ነው። ይህም ልክ በአማርኛ እንደምንጠቀምበት የቤትን ወይም የባሪያ ጌታን ያመለክታል። እግዚአብሔር የሁሉም ነገር የበላይና ባለቤት እንደመሆኑ መጠን ጌታ በመባል ተጠርቷል። ኢየሱስ ከሞት ከተነሣ በኋላ ጌታ የሚለው ስያሜ ለኢየሱስ ተሰጠ። ዮሐ.20:28፤ ሐዋ.1:21፤ 2:36፤ 10:36 ተመልከት። ጳውሎስ የተፈጠረው ሁሉ ከክርስቶስ ሥልጣን በታች እንደሆነ አስተማረ፤ ኤፌ. 1:19-23። እውነተኛ አማኞች ሁሉ ኢየሱስ ጌታቸው እንደሆነ መመስከር ነበረባቸው፤ ሮሜ 10:9-10። አንድ ቀን የሰው ዘር ሁሉ ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ ይመሰክራል፤ ፊልጵ.2:11። ምንም እንኳን በመጀመሪያ ጌታ የሚለው አባባል የኢየሱስ መለያ ስሙ ቢሆንም ብዙ ሳይቆይ ይህ ቃል ኢየሱስ የሚለው ስም አካል ሆነ።

22ኛ ጥያቄ:- ኢየሱስን የሕይወትህ ጌታ አድርገሽዋል? ኢየሱስ በሕይወትህ ጌታ እንደሆነ የገለፅክባቸው መንገዶች ምንድን ናቸው?

ኢየሱስ የሚለው ስም ክርስቶስ በመባል ደግሞ ተገልጿል። ክርስቶስ የሚለው የግሪክ ቃል የተወሰደው መሲህ ከሚለው ዕብራይስጥ ቃል ነው (15ኛ ጥያቄ)። በመጀመሪያ መሲህ የሚለው ቃል ያመለክት የነበረው መሪ እንዲሆን ለተቀባ ግለሰብ ነው (ለምሳሌ ንጉሦችና ካህናት)። በነቢያት ዘመን እስራኤልን የሚመራ ዓለምን የሚገዛ መሲህ ተብሎ ስለሚጠራው ልዩ የሆነ መሪ ያለው አስተያየት እየተስፋፋ ነበር። ኢየሱስ በተወለደበትም ጊዜ መላው እስራኤል ይህንን መሲህ በመጠበቅ ላይ ነበር። ምንም እንኳን ኢየሱስ ራሱን መሲህ ብሎ ባይጠራም ጴጥሮስ መሲህ ብሎ እንዲጠራው ፈቅዶለታል፤ ማርቆስ 8:29። ከኢየሱስ ትንሣዔ በኋላ ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስ መሲህ ወይም ክርስቶስ ነው ብላ በገሃድ አወጀች። ታዲያ ሁሉጊዜ ግንም ሰው ለአይሁድ በሚሰብክበት ጊዜ ይህ እውነት የወንጌል መልዕክቱ ማዕከል ነበር፤ ሐዋ.2:36፤ 8:5፤ 10:22፤ 18:5 ተመልከት። ብዙ ሳይቆይ ክርስቶስ የሚለው ስያሜ ኢየሱስ ከሚለው ስም ጋር ተዋህዶ የኢየሱስ ሙሉ ስም አካል ወይም ክፍል ሆነ።

23ኛ ጥያቄ:- እግዚአብሔር አብና ኢየሱስ እኩል አይደሉም የሚሉ ሁለት ሃይማኖቶች ለትጠቅስ ትችላለህ? በቤተ ክርስቲያንህስ ኢየሱስ እግዚአብሔር አይደለም ወይም ደግሞ እግዚአብሔር አብ የሚባል የለም ኢየሱስ ብቻ ነው እያሉ የሚያስተምሩ ሰዎች አሉን?

በእግዚአብሔርና በኢየሱስ ክርስቶስ መካከል ያለውን ቅርበት ግዛት አስረገጧል። ነው። እውሉስ ለኢየሱስ ክርስቶስ ከፍተኛውን ሥፍራ ይሰጣል። ኢየሱስም ከአብ ጋር የደህንነት ምንጭ እንደሆነ ተናግሯል። ይህም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው የሚያስፈልገው ለሚሉ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ወይንም አብ ብቻ ነው ያለው ለሚሉ (የዮሐንስ ምስክርች) መልስ ነው። እግዚአብሔር አብና እግዚአብሔር ወልድ ሁለቱም ለእውሉስ ጥሪ በማድረግ ፀጋና ሰላምን በመስጠት በአንድነት ደህንነትን ማዘጋጀታቸውን አስተውሉ። እውሉስ በበለጠ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ «ክፉ ከሆነ ከአሁኑ ዓለም ያድነን ዘንድ ስለኃጢአታችን ራሱን የሰጠ» በማለት ይገልፀዋል (16ኛ ጥያቄ)። እውሉስ በድጋሚ በሰበከው ወንጌል ላይ አሁንም ትኩረት ያደርግበታል። እውሉስ በገላትያ 1:4-5 በሚገኙት ሦስት ዋና እውነቶች ላይ ትኩረት ያደርጋል።

1. ክርስቶስ የሞተበት ምክንያት ስለኃጢአታችን ነው። ክርስቶስ በፈቃዱ ራሱን ስለኃጢአታችን ሰጠ። እውሉስ የክርስቶስ ሞት እንዴት የኃጢአት ይቅርታን እንዳስገኘልን ያሳያል፤ ግር.10:45፤ ሮሜ 4:25፤ ገላትያ 3:13፤ 2ቆሮ.5:21፤ 1ተሰ.5:10 ተመልከት። ስለኃጢአታችን ራሱን አላልፎ የሰጠው ክርስቶስ መሆኑን ከተገነዘብን ኃጢአተኞች መሆናችንና ራሳችንን ግዳን እንደግንኙል እንረዳለን። ያኔ ነው ደህንነታችንን ለማግኘት በራሳችን መታመንን የምንተወው። እውሉስ የገላትያ ሰዎች ይህንን እውነት እንዲረዱት ፈልጎ ነበር።

24ኛ ጥያቄ:- ኃጢአት የሚለው ቃል ምን ትርጉም አለው? የራስህን ትርጉም ስጥ። እንዲሁም የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ኃጢአት ምንድነው እንደሚል ተመልከት።

በዚህ ሥፍራ ላይ የተጠቀሰው ኃጢአት የሚለው ቃል የተገለጸው በግሪክ ቋንቋ ሲሆን ትርጓሜውም «ምልክትን መላት ነው» አንድን እንስሳ ለማደን አንድ ሰው አነጣጥሮ እንደሚተኩስና ዓላማውን እንደሚሰጥ ነው። ይህ ቃል በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር የሚጠይቀውን የሞራል (ግብረገብ) ንጽህና ደረጃ ግብ ለመድረስ ያልቻሉ ሰዎችን ያመለክታል፤ ሮሜ 1:23-32፤ 3:23። ኃጢአት ለእግዚአብሔር ከብር የሚያመጣውን ውጫዊ ድርጊታችንን ውስጣዊ አስተሳሰባችንና አመለካከታችንን ያጠቃልላል።

2. ከአሁኑ ክፉ ዓለም ያድነን ዘንድ ክርስቶስ ሞተ(ጥያቄ 17)። ምንም እንኳን የአግርኛው መጽሐፍ ቅዱስ «ዓለም» የሚል ቃልን ቢጠቀምም የዚህ ቃል እውነተኛ ትርጉም «ዘመን» ነው። እግዚአብሔር ከዚህ ከሚታየው ዓለም እንድንወጣ አልጠራንም። ሆኖም ግን ዓለምን ከሚቆጣጠረው ከክፉው አዳኝን።

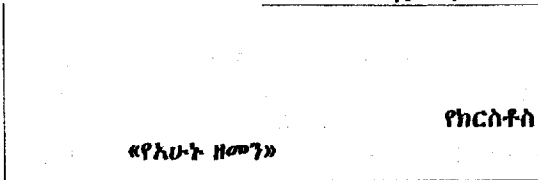
25ኛ ጥያቄ:- ዮሐ.17:5፤ ሮሜ 12:2፤ 1ቆሮ.1:20፤ 2:6+ 8፤ 3:18፤ 2ቆሮ.4:4፤ ኤፌ.1:21፤ 1ጢሞ.6:17፤ 2ጢሞ.4:10፤ ቲቶ 2:12 ተመልከት። ከዓለም ጋር ስላለን ግንኙነት እነዚህ ጥቅሶች ምን እንደሚናገሩ በዝርዝር ጥቅስ።

አዲስ ኪዳን ስለሁለቱ ታላቅ ዘመናት ይናገራል። ከአዳም ውድቀት አንስቶ ያለው የአሁኑ ዘመን ነው። በዚህም ዘመን ኃጢአትና ሞት አለ። እንዲሁም ዓለም በዚህ ዘመን ገዥ በሰይጣን ቁጥጥር ሥር ነች፤ ቆላ. 1:13። ክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዓለም በመምጣቱ ምክንያት አዲስ ዘመን ተጀመረ። እነዚህም ሁለት ዘመናት ተደራራቢ ናቸው። ምንም እንኳን አሁንም ቢሆን ያለነው በዚህ ክፉ ዘመን ቢሆንም በክርስቶስ ሞት ምክንያት ከዚህ ዘመን እስራት ወይንም

ቀንበር ተላቀን ሊመጣ ያለውን ዘመን ሕይወት ተቀብለናል፤ ገላ. 1:3፤ 1ቆሮ. 10:11፤ ዕብ.1:2፤ 1ጴጥ. 1:20። ኢየሱስ ክርስቶስ ለመግዛት በሚመለስበት ጊዜ ይህ ክፉ ዘመን ያበቃለትና ሊመጣ ያለው ዘመን በኃይል ይገለጻል፤ ማቴ.13:39-40፤ 49፤ 24:3፤ 28:20፤ 1ተሰ. 2:19፤ 3:4፤5፤13፤ 1ቆሮ. 15:23-28፤ 2ቆሮ. 5:1-10፤ ፊልጵ. 1:6፤10፤ 2:16። በኋላም ጳውሎስ በገላትያ ውስጥ ሕገ የዚህ የባርነት ዓለም አካል በመሆኑ እንዴት የዚህ ዘመን ክፍል እንደሆነ ያሳያል፤ ገላ.4:3፤9።

የአዳም ውድቀት
(ዘፍ.3)

የክርስቶስ መጀመሪያ ምዕላት
የክርስቶስ የመጀመሪያ ዘመን ምዕላት
ዘለዓለም
ራዕይ 21



«የአሁኑ ዘመን»

የክርስቶስ
ሁለተኛ ምዕላት
ራዕይ 20

3. የክርስቶስ ሞት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ነበረ (ጥያቄ 18)። በራሳችን ፈቃድ መዳን አንችልም። ራሳችንንም መታደግ አንችልም። የክርስቶስ ፈቃድ ብቻም አላዳነንም ነገር ግን ክርስቶስና አብ ደህንነታችንን ለማስገኘት አንድ ላይ ሠሩ። ክርስቶስ ስለኃጢአታችን ራሱን መስዋዕት አደረገ። ይህም መስዋዕትነት እንደ እግዚአብሔር አባታችን ፈቃድ ነው።

እግዚአብሔር አብና እግዚአብሔር ወልድ ለሰው ልጅ ፀጋቸውን ለማሳየት ሙሉና ነፃ የሆነውን ደህንነት ለማዘጋጀት አንድ ላይ መሥራታቸው ጳውሎስ እግዚአብሔርን በማመስገን እንዲፈነድቅ አደረገው። የእግዚአብሔር የማዳን ዕቅዱ ድንቅ ነው። ሰዎች ሁሉ ሊያደርጉት የሚገባ ነገር ቢኖር የሚገባውን ክብርና ምስጋና ሁልጊዜ በመስጠት እግዚአብሔርን ማክበር ነው፤ 1ጢሞ.1:17። ክብር የሚለው ቃል በዚህ ቦታ የተጠቀሰው ለእርሱ ብቻ የሚገባውን ምስጋናና እምልኮን ለእግዚአብሔር መስጠት እንደሚገባ ለማመልከት ነው።

አይሁድ አሜሪን የሚለውን ቃል የሚጠቀሙበት በጉባኤው መሃል ጸሎት ከተፀለየ በኋላ መተባበራቸውንና መስማማታቸውን ለማሳየት ነው። ይህ ቃል ፀሎቱ እንዲበቃ ለመግለጥ ብቻ በፀሎቱ ማብቂያ ላይ የምንጠቀምበት ቃል አይደለም። ሆኖም ጉባኤው ሁሉ የተባለው ይሁንልን አሉ ማለት ነው። በገላትያ ያሉ አብያተ ክርስቲያናት ጳውሎስ እግዚአብሔር ለዘለዓለም መክበር አለበት ከሚለው መሻቱ ጋር መስማማት ነበረባቸው። የጳውሎስ ፍላጎት የአይሁድ ክርስቲያኖች ከሚባሉት ጋር ሊነፃፀር ይችላል። እነዚህ ሰዎች ጉዳያቸው ወይንም ግድ የሚለባቸው የራሳቸው ጥቅምና ምቹት ነበር፤ ገላትያ6:12-14። ጳውሎስ ትኩረት ያደረገው በእግዚአብሔር ክብር ላይ ነው። ይህም እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ደህንነትን በማዘጋጀቱ እግዚአብሔር እንዲመሰገን ነው። ስለ ማን ክብርና ደህንነት ነው እኛ የሚገደን? ምንም ባንታወቅም እንኳ በቤተ ክርስቲያናችን ስለአገልግሎታችን ክብር ማግኘት እንፈልጋለን ወይንስ እግዚአብሔር ብቻ እንዲከብርና እንዲመለከ ነው የምንሻው? እግዚአብሔርን ብቻ ለማክበር ስንል ያለ ክፍያና ያለ ምስጋና ወንጌላዊና አስተማሪዎች ሆነን ለማገልገል ፈቃደኞች ነን? ብዙ ጊዜ ማገልገል የምንፈልገው እስከተከበርን ጊዜ ድረስ ብቻ ነው። እስቲ ራስህን

ለመመርመር በእግዚአብሔር ፊት ጥቂት ጊዜያቶች ውስጥ። አስፈላጊ ከሆነም ኃጢአትህን በእግዚአብሔር ፊት ተናገዝ።

የተወሰኑ ሕግጋትን በመጠበቅ ደህንነታቸውን ለማግኘት የሚሹ ሁሉ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብር ይሰርቃሉ። ስለኃጢአታችን የሞተው ክርስቶስ ነው። የደህንነትን መንገድ ያቀደለን አብ ነው። እግዚአብሔር ያደረገልንን ነገር በእምነት መቀበልና ስለታላቅ ፍቅሩና ፀጋው ለእግዚአብሔር ክብርን መስጠት የሰው ሃላፊነት ነው።

አራተኛ ቀን ክፍል ሦስት ገላትያ 1:6-10 አጥና

ጥያቄዎች

26ኛ ጥያቄ:- ከመጸለዩ በፊትና ከጸለዩ በኋላ በማያያዝ የሚያነሣቸውን ነገሮች ተመልከት፤ ኤፌ.1:15-23፤ 1ተሰ.1:2-3፤ እነዚህ ሌሎች የጳውሎስ ደብዳቤዎች ከገላትያ 1:3-10 የሚለዩት በምንድን ነው?

27ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ በገላትያ ክርስቲያኖች የተደነቀው ለምንድነው?

28ኛ ጥያቄ:- ወንጌልን ከሰሙ ምን ያህል ጊዜ ሆኗቸዋል?

29ኛ ጥያቄ:- የገላትያ ክርስቲያኖች የተዉት ማንን ወይም ምን ነበር?

30ኛ ጥያቄ:- ሌላ የተለየ ወንጌል አለን? ለምን?

31ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ሌላ ወንጌል የሚሰብከውን ሁሉ የተራገመበት ምክንያት ምን ይመስልሃል?

32ኛ ጥያቄ:- የተራገመ ይሁን ማለት ምን ማለት ነው?

33ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ በቁጥር 10 ላይ ያቀረባቸው የሁለቱ ጥያቄዎች መልስ ምን ይመስልሃል?

ማብራሪያ

ጳውሎስ ደብዳቤውን ለሚያነቡት ከጸሎቱ በፊትም ሆነ ከጸሎቱ በኋላ ክርስቲያኖች ስለሚያደርጉት ሥራ እግዚአብሔርን የሚያመሰግን ቃል ያክልበት ነበር(26ኛ ጥያቄ)። በገላትያ ላይ ግን የገላትያን ክርስቲያኖች የሚያመሰግን ቃላት ጳውሎስ እንዳላከለበት ማየት አስፈላጊ ነው። እንደውም በዚህ ፋንታ ክርስቶስን በተላሉ በመተዋቸው ሲገረምና የገላትያን ክርስቲያኖች ከእውነት ፈቀቅ ባደረጉት ሰዎች ላይ ሲቆጣ እናያለን። ምናልባትም ጳውሎስ በገላትያ መጽሐፍ ላይ እንደሚታየው ዓይነት ቁጣንና መራራ ነገሮችን በሌላ ደብዳቤዎቹ ላይ አልተናገረም። ሆኖም በገላትያ መጽሐፍ ጳውሎስ የምስጋና ወይንም የድጋፍን ቃል ሳይጠቅስ ወደ ዋናው መልዕክቱ ተላለፈ።

ጳውሎስ በሕግ ቀንበር ሥር ያደገ ነው። በደማስቆ መንገድ ላይ ክርስቶስን እስከተገናኘበት ጊዜ ድረስ ሕግን በመጠበቅ ከሚገኘው የደህንነት መንገድ ቀንበር አልተላቀቀም ነበር። በክርስቶስ በማመን ደነው የነበሩት የገላትያ ክርስቲያኖች አሁን ለመጻን ሕግን ወደመጠበቅ እንደተመለሱ ሲሰማ ተደነቀ፤ ተቆጣም (27ኛ ጥያቄ)። ይህም ለእርሱ ምንም ትርጉም አልሰጠውም።

የገላትያ ቤተ ክርስቲያናት እግዚአብሔርን በመተው ላይ ነበሩ። ወንጌል በገላትያ ክርስቲያኖች እዕምሮ ውስጥ ገና ሊጋ ነበር። ምክንያቱም ጳውሎስ ስለኢየሱስ ክርስቶስ ከነገራቸው ብዙ ጊዜ አልሆነም (28ኛ ጥያቄ)። ሆኖም የሐሰት አስተማሪዎቹ ወደ ቤተ ክርስቲያን ገና ከመምጣታቸው ወንጌልን መተው ጀመሩ። ከፀጋ ወንጌልም መመለሳቸው ከፀጋ አምላክም መመለሳቸው እንደሆነ አስተውሉ። ወደ ሌላ ወንጌልም በመመለሳቸው ከጠራቸው ከእግዚአብሔር መመለሳቸው ነበር (29ኛ ጥያቄ)። እግዚአብሔር የሰጠንን የደህንነት መንገድ መተው መንገዱን ብቻ መተው ሳይሆን እግዚአብሔርንም መተው ነው።

ክርስቲያኖች የተጠሩት በእግዚአብሔር ነው የሚለው ሃሳብ ለጳውሎስ የተለመደ ርዕስ ነው። የሚከተሉትን ቁጥሮች ተመልከት! 1ቆሮ. 1:9! 7:15! ገላትያ 1:15! 1ተሰ.2:12!።

ጳውሎስ እግዚአብሔር ሰዎችን ለተለየ ዓላማ እንደሚጠራ አስተምሯል! ሮሜ 8:23-30! 2ተሰ.2:13-14! 2ጢሞ.1:9 ይህ ጥሪ የፀጋ ምልክትና (ገላትያ 1:15! 2ጢሞ. 1:9) ሰው ከክርስቶስ ጋር ህብረትን መፍጠር የሚችልበት መንገድ ነው! 1ቆሮ.1:9! ሮሜ8:29-30። የገላትያ ክርስቲያኖች በክርስቶስ ፀጋ ተጠራተው ነበር። ይህም የክርስቶስ ፀጋም እርሱ ስለኃጢአተኞች መሞቱን ያመለክታል። እርሱም ኃጢአተኞች የተዋጁበት፣ የፀደቁበት፣ ከእግዚአብሔር ጋር የታረቁበት ነው። የወንጌል ባህርይ የፀጋ ወንጌል ነው። ያለንም የምሥራች መልዕክት እግዚአብሔር ለማይገባቸው ኃጢአተኞች ባለፀጋ ነው። በፀጋው ልጁን ስለእነርሱ እንዲሞት ላከው እንዲሁም በፀጋው እነርሱን ወደራሱ ጠራ የጠፋትንም ኃጢአተኞች ያፀደቀው በፀጋው ነው። ደህንነት ሁሉ በፀጋ ነው።

የገላትያ ክርስቲያኖች የተሻለ ዜና ነው ብለው ስለተሰማቸው መልካሙን ወንጌል ትተውት ነበር። ክርስቲያን ተብለው ይጠሩ የነበሩት አይሁድ መልዕክታቸውን በዚህ መልክ ያስቀምጡ እንደነበር ጥርጥር የለውም። እነርሱ የጳውሎስ ወንጌል በቂ አይደለም እውነተኛ ደህንነት የሚመጣው ሕገን በመጠበቅ ነው እያሉ ያስቡ ነበር። ጳውሎስ ግን ይህ ረፅም መልካም ዜና እንዲልሆን ያውቅ ነበር። የገላትያ ክርስቲያኖች ፀጋን ትተው በሕግ ስለነበሩ ነፃነትን ትተው በጣርነት ነበሩ። ወንጌል ነው ብለን በምናስበው ላይ ሕገን ከጨመርንበት ራሳችንን በቀንበር ውስጥ እናስቀምጣለን። መጽም፣ ለድሃ መስጠት፣ መጠመቅ፣ መጠጣት ማቆምና ወደሲኒማ ቤት መሄድ መተው ወይም ደግሞ በአንድ ሚስት ተወስኖ መኖር እነዚህን ሁሉ ለመዳን ማድረግ አለብን ካልን በወንጌል ላይ ጨምረንበታል ማለት ነው። ይህም ሰውን ከፀጋ በታች ሳይሆን ከሕግ በታች ያስቀምጠዋል። እርግጥ ነው እነዚህን ነገሮች ማድረግ ያስፈልገን ይሆናል ሆኖም እነዚህን ማድረግ አያድንንም።

ጳውሎስ የሰበከውን ወንጌል ማዕከል ያደረገው በክርስቶስ ዙሪያ ነው። እርሱም ሁሉጊዜ የሚጠቅሰው እውነት ኢየሱስ የሞተው ከኃጢአት ቀንበር ነፃ ወጥተን በእግዚአብሔር ፊት እንድንፀድቅ ነው። ወንጌሉን በእምነት መቀበል አለብን ደህንነት የተወሰኑ ሕጎችን በመጠበቅ አይገኝም።

በገላትያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ነበሩ። ጳውሎስ በዚህ ሥፍራ ላይ ይጠቅሳቸዋል። እነርሱም ብዙ ሐሰተኛ አስተማሪዎች የሚያደርጉትን ሁለት ነገሮች ያደርጉ ነበር። እንደኛ ክርስቲያኖችን ያውኩ ነበር። ክርስቲያኖች በጥርጥር እንዲሞሉና እርስ

በእርሳቸው እንዲጣሉ ያደርጉ ነበር። ሁለተኛ የክርስቶስን ወንጌል ይለውጡ ነበር። በስም የአይሁድ ክርስቲያን የሚባሉት ኢየሱስ ለኃጢአታቸው እንደሞተላቸው ያምናሉ ሆኖም ሕግን መጠበቅ አስፈላጊ ነው የሚለውን እምነት በዚህ ላይ መጨመር ይፈልጉ ነበር። ይህንንም በማድረግ መላውን ወንጌል ለወጡት። ስለ ደህንነት በጣም ትገሽ የሆነ ነገር እግዚአብሔር እኛን ከሚጠይቀን በላይ ብንጨምር እግዚአብሔር የሰጠንን መላውን ወንጌል እንለውጣለን ማለት ነው (ጥያቄ 30)።

ጳውሎስ ማንም ሰው ቢሆን እግዚአብሔር በፀጋው አማካይነት ሰዎችን እንዳዳነ የሚያውጀውን ወንጌል ለመለወጥ የሚሞክር ከእግዚአብሔር ቁጣ በታች እንደሆነና ለዘላለም እንደተከነ በገላትያ 1:8፤ 9 በማተኮር በድጋሚ አሳይቷል። (32ኛ ጥያቄ) ጳውሎስ «የተረገመ» ይሁን ሲል ይህንን ማለት ፈልጎ ነው፤ መልዕክተኛው ከሰማይ የመጣ መልአክ ወይም ሐዋርያ ቢሆንም እንኳ ወንጌሉን ከለወጠ በእግዚአብሔር የተረገመ ነው። ክርስቲያኖችም ከእርሱ ጋር መተባበር የለባቸውም። ወንጌሉን የሰበከው ሰው ማንነት ለወንጌሉ መልዕክት ክብደት እንደሚሰጠው ቀደም ሲል አይተናል። ሆኖም ወንጌሉን መልዕክቱን ባመጣው ሰው ዓይን አንመዝኘውም፤ ነገር ግን ያመጣውን ሰው ባመጣው መልዕክት እንመዝገባለን። ተናጋሪው ታዋቂ ወንጌላዊ ወይም ሰባኪ ቢሆን እንኳ የሚሰበከው መልዕክቱ ከእግዚአብሔር ቃል ጋር መስማማት ከሌለው ሰውዬውን መቃወም አለብን።

የጳውሎስ መልስ ለምን ጠንካራ ሆነ? የሐሰተኛ አስተማሪዎችን ፊት ለፊት ብንቃወም ይህንን ዓይነት መልዕክት ብናውጅ ሰዎች ክፉ አድርገው ሊገምቱን ይችላሉ። ጳውሎስ የሰሕተት ነገር ሁሉ ውድቅ እንዲሆን በጣም ይጥር ነበር። ወንጌሉን የለወጡትን ሰዎች ለመርገም ሁለት እውነቶች መንገዱ ሆኑለት። አንደኛ የክርስቶስ ክብር ተክቶ ነበር። አንድ ግለሰብ ለመዳን የሕግን ሥራ መፈጸም ካለበት የክርስቶስ ለሰዎች ኃጢአት መሞት በቂ አልነበረም ማለት ነው። አንድ ተጨማሪ ነገር ያስፈልገው ነበር፤ ገላትያ. 2:21። ክርስቶስ ለኃጢአት ያቀረበው መስዋዕት በራሱ በቂ አልሆነም። ሁለተኛ የሰዎች ነፍስ ተጎድቶ ነበር (31ኛ ጥያቄ)። ሰዎች ደህንነትን ለማግኘት የተፈጥሮ ባሕሪያቸውን በመከተል ሕግን ለመጠበቅ እንዲሞክሩ ብንፈቅድላቸው በራሳቸው መልካም ሆነው ፈጽሞ ሊገኙ አይችሉም። የእግዚአብሔርን ፀጋ ከተቃወሙ ፈጽሞ ሊድኑ አይችሉም። ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሰን አንድ መንገድ ብቻ ነው። ይህም የእግዚአብሔርን ስጦታ በእምነት በመቀበል ነው። የሰዎች የመጨረሻው ዘላለማዊ ሁኔታቸው በጥፋትና በአደጋ ላይ ሲሆን ምንም እንኳን የሰዎችን ስሜት የሚጎዳና መራራ ቢሆንም ስለእውነት መቆም አለብን።

ጳውሎስ በሐሰተኛ አስተማሪዎች የተከሰሰው ሰዎችን ለማስደሰት ይሞክራል በሚል ነበር። እነርሱም መልዕክቶቹን እንደ አድማጮቹ ነው የሚለዋውጠው ከአይሁድ ጋር ሳለ ሕግን ሰበከ፤ ከአሕዛብ ጋር ሲሆን ደግሞ እነርሱን ለማስደሰት ፀጋን ይሰብካል ይሉ ነበር።

33ኛ ጥያቄ:- 1ቆሮ.9:19-23 ተመልከት። ጳውሎስ ለአድማጮች እንደሚሰማማ አድርጎ መልዕክቱን የለወጠው አይመስልም? ጳውሎስ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ምን የተናገረ ይመስልሃል?

እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች በክፍል ልክ ነበሩ። ጳውሎስ ሁኔታውን ከአይሁድም ሆነ ከአሕዛብ ጋር አብረውት እንደሚሠሩት ሰዎች ለውጧል። ሆኖም ጳውሎስ ይህን ያደረገው ሰዎችን ለማስደሰት ሳይሆን ለወንጌል ብሎ ነው፤ 1ቆሮ.9:23፤ 10:31-33። ጳውሎስ

ሰዎችን ለማስደሰት ብሎ ወንጌልን አልለወጠም፤ ነገር ግን ሰዎች በቀላሉ ማመን ይችሉ ዘንድ የወንጌልን አቀራረብ ለውጧል። የእርሱ ትልቁ ትኩረት ሰዎችን ሳይሆን እግዚአብሔርን ማስደሰት ነው፤ 1ቆሮ.4:2-3።

34ኛ ጥያቄ፡- ሀ. እኛስ ወንጌልን ለተለያዩ ሰዎች ለማቅረብ በምን መንገድ ተስማሚ ማድረግ እንችላለን? ለ. ጥቂት ምሳሌዎችን ሰጥ።

ጳውሎስ በገላትያ1:10 ሁለት ጥያቄዎችን ጠየቀ (33ኛ ጥያቄ)። ባለፈው ጊዜ ሰዎችን ለማስደሰት ይሞክራል በሚል ተከሶ ነበር። የጻፈው ደብዳቤ ጠንካራ በመሆኑ ምክንያት ባለፈው ጊዜ ቢከሰስም እንኳ አሁንም እግዚአብሔርን ብቻ ለማስደሰት ይሞክር ነበር። ጳውሎስ ሰዎችን ለማስደሰት ብለን ወንጌሉን ከለወጥን የክርስቶስ ባሪያዎች አለመሆናችንን ተገንዝቧል። ክርስቶስ የክርስቲያኖች ጌታ ነው። ከሁሉም በላይ እነርሱም ታዛዦች መሆንና ጌታቸውን ማስደሰት አለባቸው። የክርስቶስን ትዕዛዝ በመቃወም ሰዎችን ለማስደሰት የሚሞክር ሁሉ እርሱ እንደክርስቶስ አገልጋይ አላደረገም ማለት ነው። ጳውሎስ ራሱን ሰዎችን ለማስደሰትና ስደትን ለመሸሽ በመሞከር የክርስቶስ አገልጋዮች አለመሆናቸውን ካረጋገጡት ከሐሰተኛ አስተማሪዎች ጋር ያነፃፅራል፤ ገላትያ5:11፤ 6:12።

እኛስ የክርስቶስ አገልጋዮች ነን? ወይንስ ከሰዎች ፍርሃት የተነሣ ርጊታችንን እንለውጣለን? ሰዎችን ለማስደሰት ሁኔታቸውን ብቻ ሳይሆን የሚሰብኩትን መልዕክት የሚለውጡ ሰዎች የክርስቶስ አገልጋዮች ነን ብለው መናገር አይችሉም።

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስ፤ እንዲሁም ለሳምንቱ ስብሰባ የሚሆኑትን የውይይት ጥያቄዎች ተመልከት።

የሳምንቱ ስብሰባ

ሀ. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ፡- መሪው ከእነዚህ ትምህርቶች ከአንዱ ወይንም ከክፍሉ ቁጥርች ስብሰባውን የመክራቻ መልዕክት አዘጋጅና ለተማሪዎቹ አካፍል። ከአምስት ደቂቃ በላይ እንዳይወስድብህ አስታውስ።

ለ. ጸሎት፡- ለ10 ደቂቃዎች ያህል ለቤተ ክርስቲያኖችሁ በሚያስፈልገው ነገር ላይና እርስ በእርስ በመጸለይ አሳልፉ። ካለፈው ሳምንት የጸሎት ጥያቄ የተመለሱ አሉ? እግዚአብሔርን አመስግኑ።

ሐ. ክለሳ፡- እያንዳንዱ ተማሪ ትምህርቱን ማጥናቱን አረጋግጥ። ለአሥራ አምስት ደቂቃዎች ተማሪው ለመመለስ የተቸገረባቸውን ማናቸውንም ጥያቄዎች ተመልከቱ።

መ. ውይይት፡- በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ ተወያዩባቸው። ከሕይወታችሁ ጋር በተለህ አዛምዷቸው።

1. ጳውሎስ ሐዋርያ ነበር። ዛሬ ሐዋርያት አሉን? የእኛ ሥልጣን ከሐዋርያት ሥልጣን የሚለየው እንዴት ነው? ዛሬ የእኛ ሥልጣን መሠረቱ ምንድነው?
2. ወንጌል ምንድነው? ምን ምን ነገሮችን ያጠቃልላል? ወንጌልን ሁሉ በማጠቃለል ለአንድ ሰው መመስከር ብንፈልግ ምን መንገር አለብን? የወንጌል ፍችን ያጠቃልላሉ ብለህ

የምታስባቸውን ነገሮች ሁሉ ለመጻፍ ሞክር። በቤተ ክርስቲያን ያሉ ሰዎች ወንጌልን ምን ያህል ይረዱታል? ባመጡበት ጊዜ ምን ያህል ያውቁ ነበር።

3. በሐሰተኛ አስተማሪዎችና በሐሰተኛ ወንጌል ላይ ቤተ ክርስቲያናችሁ ያላት የአስተሳሰብ ሁኔታ እንዴት ነው? በዚህ ውስጥ ፍቅር የሚገባበት ቦታ የቱ ነው? ፍቅርን ማሳየትና መቃወም ያለብን መቼ ነው? የኢትዮጵያ ባህል ሁኔታዎችን መቃወምን ይፈቅዳል? ይህስ እንዴት ነው መደረግ ያለበት? ይህስ መጽሐፍ እንድንቃወም ከሚሰጠን ሃሳብ ጋር ሲነፃፀር እንዴት ነው? በቤተ ክርስቲያን ተቃውሞ ሲቀርብ አይተህ ታውቃለህ? የሳቱትን ሰዎች እንዴት መቃወም እንደምትችል የሚያሳይ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አሉን? የሐሰት አስተማሪዎችንና የሳቱትን ክርስቲያናች እንዴትና መቼ መቃወም እንደምትችል የሚያሳይ መመሪያዎችን በዝርዝር ጥቀስ።
4. ሰዎችን ለማስደሰት መሞከር ስህተት ነውን? ስህተትስ የሚሆነው መቼ ነው? ሰዎችን ማስደሰት የክርስቶስ አገልጋዮች አለመሆናችንን የሚያሳየው እንዴት ነው? በቤተ ክርስቲያን ሰዎች ሌላውን ሰው ማስደሰት የሚመርጡበትና በመጨረሻም እንደ ክርስቶስ አገልጋዮች የማይመላለሱበት መንገድ ምንድነው?
5. ጸሎት፡- እግዚአብሔር ለእርሱ እውነተኛ አገልጋዮች መሆን እንዲ ያስችላችሁና በዚህ ላምንት የተማራችሁትን ተግባራዊ ማድረግ እንድትችሉ እንዲረዳችሁ በመጠየቅ ጉባዔውን በጸሎት መዘጋት አትርሳ።

ትምህርት ሦስት

ገላትያ 1:11-2:10

የመጀመሪያ ቀን

«ወንድሞች ሆይ በእኔ የተሰበከ ወንጌል እንደለው እንዳይደለ አስታውቃችኋለሁ። ኢየሱስ ክርስቶስ ገልጦልኛል እንጂ እኔ ከሰው አልተቀበልሁትም አልተማርሁትምም!»
ገላ.1:11-12።

ዛሬ በዓለማችን ብዙ ዓይነት ትምህርቶች አሉ። የእስልምና ትምህርት ተከታዮችም የራሳቸው ትምህርት አላቸው፤ የዮሐንስ ምስክሮች (ጆሆቫዎች) የራሳቸው የሆነ ትምህርት አላቸው፤ እያንዳንዱ ሃይማኖት የራሱ የተለየ ትምህርት አለው። ችግሩ ግን ትምህርታቸው ሁሉ ሰው ሠራሽ ነው። በክርስቶስ ኢየሱስ የሆነው የነፃነት ወንጌል ብቻ ከእግዚአብሔር የመጣ ነው። እኛ አማኞች የምናምነው ነገር ሰው ሠራሽ ሳይሆን እግዚአብሔር ለሰው የገለጠው እንደሆነ በማወቅ በድፍረት መቆም እንችላለን! ሌላውን ትምህርት ሁሉ ሐሰት ነው ብለን የምንናገርበት ሥልጣናችን ይህ ነው።

በትምህርት ሁለት ላይ ጳውሎስ ለሐዋርያነቱና ለሚሰብከው ወንጌል መከላከያ ሃሳብ እንዳቀረበ አይተናል። ለጳውሎስ እውነተኛ የሆነው ወንጌል አንድ ብቻ ነበር። ይህም ደህንነት ካለምንም ዓይነት ሥራም ሆነ ጥረት እውነተኛ ነፃነት የሚሰጥ የእግዚአብሔር ነፃ ስሞታ ነው።

ለዚህ ሳምንት ገላ.1:11-2:10 እንመለከታለን። በእነዚህም ቁጥሮች ላይ ጳውሎስ ያቀረበልንን የራሱን አጭር የሕይወት ታሪክ እንመለከታለን። ጳውሎስ ይህንን ያደረገበት ምክንያት ነበረው።

1. ጳውሎስ ሐዋርያነትና ወንጌሉ በኢየሩሳሌም ካሉት ሐዋርያት ዘንድ እንዳልመጣ ማሳየት ረዳለን።

2. ከዚያም ምንም እንኳን የሚሰብከው ወንጌል ከሐዋርያት ዘንድ ባይመጣም እርሱ በሰበከው ወንጌል ላይ ሐዋርያት እንደ ተሰማመኑት ማሳየት ረዳለን።

1ኛ ጥያቄ:- ገላ.1:11-2:10 አንብብ። ወንጌሉ ከሐዋርያት ሊመጣ እንደማይችል ያረጋገጠበትን መንገዶች በዘርዘር ጥቀስ።

2ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ወንጌሉ በሐዋርያት ዘንድ ተቀባይነትን እንዳገኘ ያሳየው እንዴት ነው?

ሁለተኛ ቀን ክፍል አንድ: ገላትያ 1:11-12 አጥና።

ጥያቄዎች

3ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ የእርሱ ወንጌል ከሦስት ምንጮች እንዳልመጣ ያሳስባ። እነዚህ ሦስት ምንጮች ምንድን ናቸው?

4ኛ ጥያቄ:- የጳውሎስ ወንጌል ምንጭ ምንድነው?

5ኛ ጥያቄ:- ወንጌል ማለት ምን ማለት ነው? ከመጽሐፍ ቅዱስ መዘገበ ቃላት ውስጥ ተመልከት። ወንጌል ምንድነው? 1ቆሮ.15: 1-8 ተመልከት።

ማብራሪያ

ሐሰተኛ አስተማሪዎች ጳውሎስ ሐዋርያነትንና ወንጌልን ኢየሩሳሌም ካሉት ሐዋርያት እንደተቀበለ የሚከሱት ይመስላል። ጳውሎስም የእርሱ ሐዋርያነትና የእርሱ ወንጌል ኢየሩሳሌም ውስጥ ካሉት ሐዋርያት ዘንድ እንዳልመጣ ነገር ግን በቀጥታ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደመጣ ያሳስባል።

ገላትያ 1:11-12 የገላትያ 1:11-2:10 ማጠቃለያ ነው። ጳውሎስ የእርሱ ወንጌል ከኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ ከማናቸውም ሰው እንዳልሆነ ለማሳየት የራሱን የሕይወት ታሪክ አቀረበ።

ጳውሎስ እርሱ ለገላትያ ሰዎች የሰበከው ወንጌል ሦስት የሰው ምንጮች እንደሌሉት ያሳስባል (3ኛ ጥያቄ)።

1. እርሱም ከሰው ዘንድ አልተጀመረም፤ ከሰውም ሊመነጭ የሚችል አስተሳሰብ አይደለም። እንዲህ ዓይነቱ ወንጌል ሊመጣ የሚችለው ከእግዚአብሔር ብቻ ነው አለ።
2. ጳውሎስ ወንጌልን ከግለሰብ እንደ ጴጥሮስ ከመሰሉት ሰዎች እንዳልተሰጠው ያሳስባል። ከሐዋርያት ወደ ጳውሎስ የተላለፈ ባህልም አልነበረም።
3. ጳውሎስ ወንጌልን የተማረው ከአንዳንድ መጻሕፍት ወይም ደግሞ ከታወቀ መምህር አልነበረም። ጳውሎስ ከማንኛችንም የተለየ ነበር። እኛ ወንጌልን የተቀበልነው በእግዚአብሔር ቃል አማካይነት ከሐዋርያት ወደ እኛ

ስለተላለፈልን ነው፤ 2ጢሞ. 2:2። ብዙዎቻችን የተማርነው ከሌላ ገለሰብ ነው።

6ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ወንጌልን በቀጥታ ከኢየሱስ ክርስቶስ በመገለጥ የተቀበለ መሆኑን በመደጋገም ይናገራል። በግሪክ የአማርኛው የትርጉም ቃል «ገለፅ» መገለጥ ነው። መገለጥ ምንድነው?

መገለጥ፡- እግዚአብሔር ሰው እንዲያውቅለት የሚፈልገውን እውነት ለሰው የሚገልጥበት መለኮታዊ መረዳት ነው። ጳውሎስ በደማስቆ መንገድ ላይ ስለ ክርስቶስ ያየውን ራዕይ ከዚህ ሃገር ጋር የሚያያይዘው ይመስላል፤ ሐዋ.9:1-9 አንብብ። ጳውሎስ በደማስቆ መንገድ ላይ ኢየሱስን ባየው ጊዜ ስለ ኢየሱስ ግንኙነት የነበረው መረዳት ሁሉ ተለወጠ። የእርሱ ብቻ መልካም ሥራ ከእግዚአብሔር ጋር ለመጣላት ምክንያት እንደሆነበት ተገነዘበ። ከዚያም ደህንነት እግዚአብሔር በፀጋው አማካይነት በሚሰጠው ጥሪ ላይ ብቻ እንደተመረኮዘ አወቀ። በግሪክ ቋንቋ ራዕዩ የተሰጠው በክርስቶስ አማካይነት ይሁን ወይም ደግሞ የተገለጠው ራሱ ክርስቶስ ይሁን ገልፅ አይደለም።

ምንም እንኳን እኛ ወንጌልን በሌላ ገለሰብ አማካይነት ብንሰማም ወንጌልን የመረዳት ችሎታና ማመን የሚመጣው በክርስቶስ በኩል ነው። የምናምንበት ወንጌል የእኛ ወንጌል ሳይሆን የእግዚአብሔር ነው። ሰው ደግሞ በዚህ ወንጌል ላይ ለመጨመርም ሆነ ወንጌሉን ለመለወጥ ከሞከረ እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል ለሰዎች በሰጠው ላይ መጨመርና ወንጌሉን መለወጥ ይፈልጋል ማለት ነው።

7ኛ ጥያቄ፡- ክርስቲያኖች በወንጌል ላይ ለመጨመር የሚነሳሱበት አንዳንድ መንገዶች ምንድናቸው?

ወንጌል የሚለው ቃል መልካም ዜና ማለት ነው። ይህም ለአድግጮቹ ደስታን የሚያመጣ መልዕክት ነው (5ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ለክርስቲያን እውነተኛው ወንጌል የሚያተኩረው በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ነው። ወንጌል እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ለሰው ኃጢአት ይሞት ዘንድ እንደላከውና እንደሞተ ይናገራል። በክርስቶስ ኢየሱስ የሚያምኑ ሁሉ ስለ ደህንነታቸው በእርሱ ብቻ ለሚታመኑ ይቅር እንደተባሉና፤ እንደዳኑ እንዲሁም የዘላለም ሕይወት እንደተሰጣቸው ነው። ደህንነት ነፃ ስጦታ ነው። በምድር ላይ ላሉ ሰዎች ለሚያምኑ ሁሉ ክፍት ነው።

ሦስተኛ ቀን ክፍል ሁለት፡ ገላትያ 1:13-24 አጥና።

በገላትያ 1:13-24 ጳውሎስ ወንጌልን ከማንም እንዳልተቀበለው በተለይም ከሐዋርያት ሊቀበል እንዳልቻለ አረጋገጠ። ይህንንም ያደረገው ከመዳኑ በፊት ስለ ነበረው ሕይወት፤ ስለመለወጡ፤ ከተለወጠም በኋላ ስለነበሩት የመጀመሪያዎቹ ዓመታት በመናገር ነው።

ጥያቄዎች

8ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ከመዳኑ በፊት የነበረውን ሕይወት ገለፅ። በምን ዓይነት ሁለት መንገዶች ይመስለዋል? ሐዋ.22:1-5 አንብብ

9ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ደህንነቱን እንዴት ይገልፀዋል? ምንጩስ ግን ነበር? ጳውሎስ በእግዚአብሔር የተመረጠው መቼ ነበር? ኤር. 1:4-5 ተመልከት። በኤርምያስና በጳውሎስ መካከል ያሉት ተመሳሳይ ነገሮች ምንድናቸው?

10ኛ ጥያቄ፡- ኢየሱስ ክርስቶስ ለጳውሎስ የተገለጠው ለምን ነበር?

11ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ወንጌልን ከግንዎ እንዳልተግረው ያረጋገጠበት ሦስት መንገዶች ምን ነበሩ?

12ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ኢየሩሳሌምን ለመጀመሪያ ጊዜ የጎበኘው መቼ ነበር? ኢየሩሳሌምን ለምን ጎበኘ? እዚያስ ግንን አየ?

13ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ያለውን እውነት ለምን በመሃላ ግረጋገጥ ፈለገ?

14ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ኢየሩሳሌምን ከጎበኘ በኋላ ወዴት ሄደ?

15ኛ ጥያቄ፡- አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ጳውሎስን ምን ያህል ያውቁታል? ስለ እርሱስ ምን ስምተው ነበር?

ማብራሪያ

ጳውሎስ ከመጽኑ በፊት የነበረውን ሕይወት በሦስት ዓረፍተ ነገሮች ይገልፀዋል። እነዚህ ሦስት ዓረፍተ ነገሮች ጳውሎስ ከመጽኑ በፊት ወንጌልን ከሌላ ሰው ለመግር እንዳልቻለ ያረጋግጣሉ።

እንደኛ ጳውሎስ በዓክበት ወትት ክርስቲያኖችን በግላደድ ላይ እንደነበር ተናገረ። «የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ያለልክ አሳድድና አጠፋ ነበር» የሚለው ቃል በግሪክ ምንም ዓይነት ክርስቲያኖች እንዳይኖሩ ቤተ ክርስቲያንን ፈጽሞ ግጥፋት ግለት ነው። ጳውሎስ ክርስቲያን ከመሆን ክርስቶስ ኢየሱስን የሚከተሉትን ሁሉ ለመገደል ይፈልጋል። ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ብሎ ይጠራታል። ይህም ቤተ ክርስቲያንን ለግጥፋት የሚጥክር ሁሉ የሚጣላው ከሰው ጋር ሳይሆን ከእግዚአብሔር ጋር እንደሆነ ለማሳየት ነው።

ሁለተኛ ጳውሎስ በይሁዲነት የገፁሕ አይሁድን ሃይማኖት በመጠበቅ የገፋበት ሰው ነበረ። ያልታወቀ ተራ አይሁዳዊ ሳይሆን ከአይሁድ መካከል ለትልቅ መሪነት የሚጠበቅ የታወቀ ሰው ነበር። ምንም እንኳን ወጣት ቢሆንም የአይሁድ አመራር አካል የነበረው የአይሁድ ሸንጎ አካል ነበር። በእስራኤል እንደጳውሎስ ያለ በአጭር ጊዜ ውስጥ ሥልጣን ያገኘ ሰው አልነበረም።

ሦስተኛ ጳውሎስ ፈሪሳውያን ይጠብቁት የነበረውን የአባቶችን ሕግ ለመከተል የቆረጠ ሰው ነበር (8ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ፈሪሳውያን የሚለውን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት። ጳውሎስ የአይሁድ ሃይማኖት ሕጎችን ለመጠበቅ እንዲሁም ቤተ ክርስቲያንን ለግጥፋት ይጥር ነበር። ምክንያቱም እነርሱ እነዚህን ሕጎች ይገረሩ ነበር።

ለጳውሎስ ለመጻን መቻሉ ተአምር ነበር። ግንም ጳውሎስን ወንጌል እንዲቀበል ለማድረግ የሚያስተምርበት መንገድ አልነበረም። እርሱ የቤተ ክርስቲያን ጠላትና የአይሁድ ሃይማኖት ትምህርቶችን በጥብቅ የሚከተል ሰው ነበር። የጳውሎስን አዕምሮና ሕይወት

ለመለወጥ የክርስቶስ የራሱ መገለጥ ተአምር አስፈለገ። ምንም እንኳን የእኛ መዳን እንደ ጳውሎስ ሰዕላዊ ወይም ቅፅበታዊ ባይሆን የኛም መዳን ተአምር ነው።

16ኛ ጥያቄ፡- ኤፌ.2:1-10 አንብብና የግንኙነትንም መዳን ተአምር ሊሆን የቻለበትን ምክንያት ገለፅ?

የቤተ ክርስቲያን ጠላት በነበረው በጳውሎስ ላይ አንድ ነገር ሆነ ክርስቶስን በደግስቶ መንገድ ላይ ተገናኘው። ጳውሎስ ወደ ደህንነቱ በተመለከተ ጊዜ ብዙ ነገሮችን ተገነዘበ።

1. የደህንነቱ ምንጭ እግዚአብሔር እንደሆነ ተገነዘበ። የለየውና የጠራው ክርስቶስንም ለእርሱ የገለጠለት እግዚአብሔር ነበር። የጳውሎስ ምርጫ አልነበረም።
2. ጳውሎስ የእግዚአብሔር እርሱን መምረጥ በድንገት የሆነ ነገር ሳይሆን ገና ሳይወለድ በፊት የታደረ እንደነበር ተገነዘበ። የጳውሎስ ቃል በተለየ ሁኔታ ከመወለድ እንሥቶ የይሁዳ ነቢይ ለመሆን በእግዚአብሔር እንደተጠራ ራሱን ያይ ከነበረው ከኤርምያስ ጋር ተመሳሳይነት አለው።
3. ጳውሎስ እግዚአብሔር በፀጋው እንደመረጠው ተገነዘበ፡- ጳውሎስ ለዚህ የበቃ አልነበረም! በጁዳይዝም (በይሁዳነት) ያደረገው ሥራ ሁሉ ደህንነትን አልሰጠውም። ደህንነት የሚመጣው በእግዚአብሔር ፀጋ አግካይነት ብቻ ነው።
4. የጳውሎስ ደህንነት የመጣው ኢየሱስ ክርስቶስ በተገለጠለት ጊዜ ነበር (9ኛ ጥያቄ)። ጳውሎስን የለወጠው የኢየሱስ ውጫዊው መገለጥ አልነበረም፤ ነገር ግን እርሱ የተለወጠው የኢየሱስን ግንኙነትና ደህንነቱንም ለግስጥኛት ያደረገውን በልቡ በተገነዘበ ጊዜ ነበር።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ. የእኛ ደህንነት ከጳውሎስ ገለጻ ጋር የሚመሳሰለው በምን መንገድ ነው? ኤፌ.1:4 ተመልከት። ለ. ጳውሎስ የተመረጠው ለመዳን ነው ያለው መቼ ነው?

ደህንነታችን የተመሠረተው በእነዚህ አራት ተመሳሳይ ነገሮች ላይ ነው። እኛ ራሳችን ሳንሆን እግዚአብሔር የደህንነታችን ምንጭ መሆኑን መገንዘብ አለብን። እርሱ እያንዳንዳችንን ለልዩ ዓላማ መርጦናል። ለሕይወታችንም ዕቅድ አለው። በፀጋው መርጦናል። ኢየሱስንም ገልጾልናል። እግዚአብሔር ይመስገን ደህንነት ስለሰጠን እና እንለወጥ ዘንድ ክርስቶስን በውስጣችን ስለገለፀ።

አሕዛብ በትውልዳቸውም አይሁዳዊ ያልሆኑ ወይም የአይሁድን ሃይማኖትና ባህል ያልተቀበሉ ሁሉ ነበሩ። እግዚአብሔር ጳውሎስን ለአሕዛብ ኢየሱስ ክርስቶስን ይሰጠው ዘንድ በምክንያት መረጠው (10ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ለርሱም ግልፅ የሆነ ኃላፊነት ተሰጥቶት ነበር። ደህንንም ኃላፊነቱን በመወጣቱ ነው ወንጌል ወደ ገላትያ ከዚያም ለአሕዛብ ሁሉ የደረሰው። በአይሁድ አስተሳሰብ ዓለም በሁለት ዋና ክፍል የተከፈለች ነች እነዚህም አይሁድ በእግዚአብሔር የተመረጡ ሕዝቦች አሕዛብ ደግሞ በእግዚአብሔር ያልተመረጡ ሕዝቦች ናቸው። አይሁዳዊ ያልሆኑ ሁሉ አሕዛብ ነበሩ። ታዲያ ጳውሎስ ክርስቶስ ከመጣበት ጊዜ እንሥቶ አሕዛብ በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን የእግዚአብሔር ሕዝቦች መሆን እንደሚችሉ ያሳስብ ነበር። በአዲስ ኪዳን አሕዛብ ለሚለው ቃል ሌላኛው ተመሳሳይ ቃሉ ግሪክ የሚል ነው! 1ቆሮ.1:22-24።

18ኛ ጥያቄ፡- ኤፌ.2: 10 አንብብ። ሀ. በእግዚአብሔር የተመረጠው ምን ለማድረግ ነው?
ለ. ማድረግ ያለብንን እናደርገዋለን?

ከዚህም በኋላ ጳውሎስ የእርሱ ወንጌል ከኢየሩሳሌም ከሐዋርያቶች ጋር እንዳልመጣ ከዳነ በኋላ የደረሰበትን ዝርዝር ሁኔታዎች ገልጾ ያረጋግጣል።

ጳውሎስ ከዳነ በኋላ ወዲያውኑ ሦስት ነገሮች ሆኑ ይላል። አንደኛ፡- ስለወንጌሉ ማንንም አልጠየቅሁም ይላል። ማንም ኢየሱስ ግን እንደነበረና ምን እንዳደረገ ጳውሎስን አላስተማረውም። ሁለተኛ፡- ወደ ኢየሩሳሌም የጥንት ቤተ ክርስቲያን ዋና ጽሕፈት ቤት ወደነበረችው ከሐዋርያት ጋር ለመነጋገር አልሄደም። ጳውሎስ አሥራ ሁለቱ ሐዋርያትና ያዕቆብ ከእርሱ በፊት ሐዋርያት እንደሆኑ ያምናል፤ ሆኖም ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ለመማር ወደ እነርሱ አልሄደም። ሦስተኛ፡- ጳውሎስ ወደ አረብ ሄድሁ ይላል (11ኛ ጥያቄ ተመልከት)። አረብ ከደማስቆ ወደታች እስከ ቀይ ባሕር ድረስ የሚያካላል ገዛት ነበር። ይህ በታ የት እንደነበር ለማየት በካርታ ላይ ተመልከት። ጳውሎስ በዚያ ምድረ በዳ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስና ለእርሱም ስለሆነሉት ነገር ሁሉ ጊዜ ወስዶ አስቧል። የእግዚአብሔርን ሥራ ከመጀመራችን በፊት የምናምነውን ነገር በልባችንና በእዕምሯችን እርግጠኞች መሆን (ማረጋገጥ) አለብን፤ ዋጋ መተመንም አለብን።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ኢየሱስ በሉቃስ 9:51-62 ምን እንደተናገረ ተመልከት። እንዲሁም በሉቃስ 14: 25-35 እርሱን መከተል ስለሚጠይቀው ዋጋ ምን አለ? ለ. ያንን ቀጋ ለመክፈል ፈቃደኞች ነን?

ከዚህ በኋላ ጳውሎስ ስብከትን ወደ ጀመረበት ወደ ደማስቆ ተመለሰ። ክርስቲያኖችን መጀመሪያ ወዳሳደደበት ከተማ እንደገና ለመመለስ ብዙ ድፍረት ሳይጠይቀው አልቀረም፤ ሐዋ.9: 19-25 አንብብ። የሐዋርያት ሥራ ጸሐፊ የሆነው ሉቃስ ስለ ጳውሎስ የአረብ ጉዞ አይናገርም። ብዙ ምሁራን ይህ ጉዞ የተከናወነው በሐዋ.9: 22 እና 23 መካከል ነው በማለት ይገምታሉ።

20ኛ ጥያቄ፡- በደማስቆ በጳውሎስ ላይ ምን ደረሰበት? 2ቆ.11: 32-33 ተመልከት።

ጳውሎስ ምንም አዲስ ክርስቲያን ቢሆንም ስለክርስቶስ የሚደርስበትን ስደት ለመቀበል አቃደኛ ነበር። የመጀመሪያውም ስደት የመጣበት ከአይሁድ እንደነበር አስተውሏል።

ጳውሎስ ከዳነ በኋላ ሦስት ዓመት እስኪሆን ድረስ ወደ ኢየሩሳሌም አልተመለሰም ነበር። ከዛም በኢየሩሳሌም ከቤተ ክርስቲያን ታላቅ መሪዎች መካከል አንዱ የነበረውን ጴጥሮስን ለማየት ሄደ። እዛም የቆየው ለ15 ቀን ያህል ብቻ ነበር። ይህም ስለ ወንጌል ምንነት ከጴጥሮስ ለመማር የሚበቃ ጊዜ አልነበረም። የጴጥሮስ የመጀመሪያ ስሙ ስምዖን እንደነበረና ኢየሱስ ግን ስሙን እንደለወጠለት ኪፋ ብሎም እንደጠራው ኪፋ በአረማይክ ቋንቋ ሲሆን በግሪክ ደግሞ ትርጓሜው ጴጥሮስ ማለት ነው፤ ዮሐ.1: 41። ጳውሎስ ታዲያ በገላትያ መጽሐፉ ጴጥሮስን የሚጠራው በአረማይክ ስሙ ነው እንጂ በግሪክ ስሙ አይደለም። የተቀሩትን 11 ሐዋርያት አላያቸውም ያየው ያዕቆብ የኢየሱስ ወንድም የነበረውን ብቻ ነበር። (12ኛ ጥያቄ ተመልከት) ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም የሄደው ስለ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርት ለመማር አልነበረም፤ ነገር ግን የአይሁድ ሐዋርያት መሪ ከነበረው ከጴጥሮስ ጋር ለመተዋወቅ ነበር።

ጳውሎስ አስጊ በሆነ ጊዜ በመጽሐፍቱ የሚናገረው ነገር እውነት መሆኑን በመሐላ አረጋገጠ። ጳውሎስ ለገላትያ ክርስቲያኖች ወንጌሉና ሐዋርያነቱ ከሐዋርያት የተሰጡት ሳይሆን በቀጥታ ከእግዚአብሔር የመጣ እንደሆነ ማሳየት ወሳኝ ነገር ነበር (13ኛ ጥያቄ ተመልከት)፤ 1ተሰ.2:5 ተመሳሳይ መሐልን ተመልከት።

ከዚህ በኋላ ጳውሎስ በገምት የአንጾኪያ ከተማ ወደ ነበረችው ወደ ሶርያ ሄደ። ከዚያም ወደ ጠርሴስ የትውልድ ሀገሩ ወደ ነበረችበት ወደ ኪልቅያ አውራጃ ሄደ (14ኛ ጥያቄ ተመልከት)። እነዚህን ቦታዎች በክርታ ላይ ወይንም በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ላይ ተመልከት። እኣም ባርናባስ መጥቶ ወደ አንጾኪያ እስኪወስደው ድረስ ቆየ ሐዋ.9:30፤ 11:19-26።

ለሦስት ሙሉ ዓመታት ያህል ታላቁ ሐዋርያ ጳውሎስ በይሁዳ በነበረችው እናት ቤተ ክርስቲያን ዘንድ በግል አይታወቅም ነበር። ክርስቲያኖች ስለ እርሱ መዳን ሰምተው እግዚአብሔርን አመስግነዋል፤ ሆኖም ግን አንድም ክርስቲያን አላየውም ነበር (15ኛ ጥያቄ ተመልከት)። እግዚአብሔር ታላቅ መሪን ለማዘጋጀት ጊዜ ይወስዳል። ሙሉን ለማዘጋጀት 80 ዓመት ፈጀበት ደቀ መዛሙርትን ለማዘጋጀት ደግሞ የሦስት ዓመት ጊዜ ወሰደ። እንዲሁ እንደ ደቀ መዛሙርት ጳውሎስን ለወደፊቱ አገልግሎት ለማዘጋጀት የሦስት ዓመት ጊዜ ወሰደበት። አንተስ የቤተ ክርስቲያን መሪ ለመሆን ትቸኩላለህ? የእግዚአብሔር መሪዎች (ምርጦች) ሌሎችን ከመምራታቸው በፊት ከእግዚአብሔር ለመግር ጊዜ መውሰድ እንደሚያስፈልጋቸው አስታውስ።

አራተኛ ቀን ክፍል ሦስት: ገላትያ 2:1-10 አጥና።

ጳውሎስ ሐዋርያትንና ሐሰተኛ ወንድሞችን ሁለት ጊዜ እንደወቀሳቸው ጠቅሷል። የመጀመሪያው ወቀሳ በኢየሩሳሌም፤ ገላ.2:1-10። ሁለተኛው ደግሞ በአንጾኪያ ከጲጥሮስ ጋር ነበር፤ ገላ.2:11-21። ክርስቲያኖች እንደመሆናችን መጠን ለወንጌል እውነት ብቻችንን ለመቆም ፈቃደኞች መሆን አለብን። ምናልባት ሌሎች አድርባይ መሆን ይፈልጉ ይሆናል ሆኖም እኛ በእምነታችን በመፅናት መቆም አለብን። እግዚአብሔር እውነትን መስዋዕት በማድረግ ከወንድሞች ጋር ሰላምን እንድንጠብቅ አይፈልግም። ስለዚህ ጳውሎስ የጥንት ቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረውን ጲጥሮስን በመንቀፍ በእምነቱ ፀንቶ ቆመ።

ጥያቄዎች

- 21ኛ ጥያቄ:- በጳውሎስ ሁለተኛው የኢየሩሳሌም ጉዞ ላይ አብረውት ከእርሱ ጋር የሄዱት እነማን ናቸው? በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ላይ ተመልከትና ስለእነዚህ ሁለት ሰዎች ቁልፍ የሆኑትን ነገሮች የፍ።
- 22ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም የሄደው በምን ሁለት ምክንያቶች ነበር?
- 23ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ኢየሩሳሌም ለነበሩት መሪዎች ወንጌልን ያካፈለው ለምን ነበር?
- 24ኛ ጥያቄ:- መሪዎቹ የጳውሎስን ወንጌል እንደተቀበሉት ማረጋገጫ የሚሆኑልን ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? ገላ.2:3+9።
- 25ኛ ጥያቄ:- ሐሰተኛ ወንድሞች ምን ማድረግ ይፈልጉ ነበር?
- 26ኛ ጥያቄ:- የጳውሎስ መልስ ምን ነበር?

27ኛ ጥያቄ፡- ትልቅ ስምና ዝና ላላቸው ክርስቲያኖች ጳውሎስ የነበረው አመለካከት ምን ዘር?

28ኛ ጥያቄ፡- ስለ ጲፐርስና ስለ ጳውሎስ የአገልግሎት ክልሎች መሪዎቹ ምን ወሰኑ?

29ኛ ጥያቄ፡- መሪዎቹ ጳውሎስን ምን እንዲያደርግ ጠየቁት?

ማብራሪያ

ባለቶት ሁለት ክፍሎች ላይ ገላትያ 1፡11-12 እና 1፡13-24 ጳውሎስ የእርሱ ወንጌል በኢየሩሳሌም ከነበሩት ሐዋርያት ሥር ያልሆነ ራሱን የቻለ እንደሆነ በማተኮር ያመለክታል። በዚህ ክፍል ደግሞ በኢየሩሳሌም የነበረው የሐዋርያት ጉባዔ እንዴት በእርሱ ወንጌል እንደተሰማመ በጉልህ ያሳያል። እኛ ክርስቲያኖች የሚደግፈን የእግዚአብሔር ቃል ካለን በምናምንበት ነገር ፀንተን መቆም አለብን። ነገር ግን አመለካከታችን በእግዚአብሔር ቃልና በሌሎች መንፈሳዊ ክርስቲያኖች እምነት ካልተደገፈ ስህተት ላይ ለመውደቅ አስጊ ሁኔታ ላይ ነን።

ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች በገላትያ 2፡1-10 ጳውሎስ የሚያመለክተው ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 15 ላይ የጠቀሰውን ተመሳሳይ ሁኔታ ነው ብለው ያምናሉ። አሁን ጊዜ ውስጥና በሐዋ. 15፡1-35 ያለውን ክፍል አንብብ። ስለዚህ ስብሰባ የሚያወራውን በክፍል አንድ ያለውን ክፍል ከልስ።

ጳውሎስ ለአሥራ አራት ዓመታት ያህል ወደ ኢየሩሳሌም አልተመለሰም። ከዛም ከእግዚአብሔር ዘንድ በሆነው ሌላ መገለጥ ምክንያት ከመሪዎች ጋር ለመነጋገር ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ (22ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ይህ መገለጥ ምን እንደሆነ አናውቅም። ጳውሎስ ከእርሱ ጋር ሁለት ግለሰቦችን ይዞ ወደ ኢየሩሳሌም መጣ። በመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞው ላይ ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት አብሮት ተጉዞ የነበረውን ባርናባስን አመጣ። ባርናባስ የሚለውን ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት። ስለዚህም ሰው ሕይወት ትማራለህ እንዲሁም ስለ እርሱ መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገረውን ለማየት የሚከተሉትን ጥቅሶች ተመልከት ሐዋ.4፡36፤ 9፡27፤ 13፡1-2፤

ጳውሎስ ቲቶንም ጭምር ወደ ኢየሩሳሌም ይዞ መጣ (21ኛ ጥያቄ)። ቲቶ የሚለውን ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት። የጳውሎስ የደህንነት ወንጌል ያለመገረዝ በእምነት ብቻ የሚገኝ ነው።

ጳውሎስ ቲቶንም ጭምር ወደ ኢየሩሳሌም ይዞ መጣ (21ኛ ጥያቄ)። ቲቶ የሚለውን ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት። የጳውሎስ የደህንነት ወንጌል ያለመገረዝ በእምነት ብቻ የሚገኝ ነው የሚለውን በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተቀባይነት ይኖረው እንደሆነ ለማየት ቲቶን ወሰደ (22ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ቲቶ ከእንጾኪያ ወይንም ጳውሎስ በመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞው ላይ ካቋቋማቸው አብያተ ክርስቲያናት ከአንዱ የመጣ ግሪካዊ ነበር። ወደ ክርስቶስ የመጣውም በጳውሎስ አማካይነት እንደነበር ጥርጥር የለውም፤ ቲቶ 1፡4። ከዛም በኋላ ከጳውሎስ ጋር በሁለተኛውና በሦስተኛው ሐዋርያዊ ጉዞው ላይ አብሮት ተጉዟል። ቲቶም ከአሕዛብ ወገን ስለነበር ጳውሎስ እንዲገረዝ ግድ አላለውም።

ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች ለግል ጉዳይ በአንድነት ለበሰባቸው ስለሥራውና በአሕዛብ መካከል ወንጌልን ስለመስበኩ አካረላቸው። ይህንንም ያደረገው «ምናልባት በከንቱ እንዳልሮጥ ወይንም በከንቱ ሮጦ እንዳልሆነ» በሚል ፍርሃት ነበር። ጳውሎስ የእርሱ ወንጌል ስህተት ነው የሚል ፍርሃት አልነበረውም፤ ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በእርሱ ወንጌል ካልተሰማሙ ቤተ ክርስቲያን በአይሁድና በአሕዛብ መካከል እንደምትከፋፈል ስለተገነዘበ ነው (23ኛ ጥያቄ ተመልከት)። ይህ ደግሞ ጳውሎስ በአሕዛብ መካከል የነበረውን ሥራውን ሁሉ ጥቅመ ቤስ ያደርግበታል።

ጳውሎስ እነዚህ መሪዎች የእርሱን ወንጌል ሐዋርያነት እንደተቀበሉት የሚያሳይ ሁለት ማረጋገጫዎችን ሰጠ። አንደኛ፡- ቴቶ እንዲገረዝ አልተገደደም። ሁለተኛ፡- ለጳውሎስና ለባርናባስ የአጋርነት ቀኝ እጅ ተሰጣቸው (24ኛ ጥያቄ)። ይህም ለአይሁድ የእርሱ ወንጌልና ሐዋርያ ነኝ የሚል እምነቱ ተቀባይነትን አገኘ ማለት ነው። እንዲሁም እነርሱ ወንጌልን በመስበክ አብረው የሚሠሩ መሆናቸውን ተገነዘቡ።

30ኛ ጥያቄ፡- ሀ. ለምንድነው ግዝረት ለአይሁድ ክርስቲያኖች አንገብጋቢ ጉዳይ የሆነው? ዘፍ. 17:9-14 ተመልከት። ለ. የግዝረትን ሥርዓት የሰጠው ማን ነው? የተሰጠውስ ለማን ነበር?

ለአይሁድ ግዝረት በወንድ ላይ የሚፈፀም ሲሆን አፈፃፀሙም ከወንዱ የአካል ክፍል ሸለፈቱን መቆረጥ ነው። ምንም እንኳን ብዙ የተለያዩ ሰዎች በብሉይ ኪዳን ይህን የወንድ ግዝረትን በሌማመዱትም ለአይሁድ ግዝረት የተለየ ትኩረት አለው። እያንዳንዱ ወንድ ሕፃን ስምንት ቀን ሲሞላው አይሁድ ይህንን ሥርዓት ይፈፅማቸው ነበር። እግዚአብሔር ለአብርሃም ከእርሱ ጋር ለገባው ቃል ኪዳን ውጫዊ ምልክት ይሆን ዘንድ ግዝረትን ሰጠው (30ኛ ጥያቄ)። ይህም ለአይሁድ በእግዚአብሔር የተመረጡ ልዩ ሕዝብ ለመሆናቸው ምልክት ነበር። ከ586 ዓመተ ዓለም በኋላ የአይሁድ ሕዝብ በአሕዛብ መካከል ተበትኖ በነበረበት ጊዜ ግዝረት ለአይሁድ የአሕዛብን ባህል ላለመቀበላቸው ምክንያት የሚሆን ውጫዊ ምልክት ሆነ። «ያልተገረዘ» ማለት የአሕዛብ ስም ሲሆን «የተገረዘ» ደግሞ የአይሁድ ስም ሆነ። አንድ ጊዜ እንደውም ግሪኮች አይሁድ ራሳቸውን ከገረዙ እንደሚገድሏቸው ያስፈራሯቸውና ይዝቱባቸው ነበር። አንዳንዶች አይሁድ ክርስቲያኖች ግዝረት የእግዚአብሔር ልጅ የመሆናችን ምልክት ነው፤ ስለዚህ አሕዛብ ለመዳን መገረዝ አለባቸው እያሉ አስተማሩ፤ ለሐዋ. 15:1። በብሉይ ኪዳንስ የታዘዘው ይህ አልነበረምን ይሉ ነበር። እነርሱ ግን መገረዝ ሲባል የአሕዛብ ክርስቲያኖች የብሉይ ኪዳንን ሕጎች በሙሉ መጠበቅ አለባቸው ማለት ነው። የሙሴ ሕግ በአሕዛብ ዘንድ ሊሰጠው የሚገባው ሥፍራ ምንድን ነው? ይህ ጉዳይ ለጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ዋና አጠያያቂ ሃሳብ ሆነ። የገላትያ ክርስቲያኖች የግዝረትን ሥርዓት በፈፅሙ ምን እንደሚሆኑ ጳውሎስ የተናገረውን በገላ. 5:2-4 ላይ አንብብ። ለጳውሎስ ዋናው ጉዳይ ዘላለማዊውና መንፈሳዊው ግዝረት ነው። በዚህም የሰው ልብ ይለወጣል፤ ሮሜ 2:28-29፤ ቆላስያስ 2:11።

ጳውሎስ ሐሰተኛ መምህራንን ለአንድ ዋና ዓላማ ይህም ክርስቲያኖች በክርስቶስ ያላቸውን ነፃነት ለማጥፋት ወደ ቤተ ክርስቲያን ሰርገው እንደገቡ ሰላዮች ይቆጥራቸዋል። (25ኛ ጥያቄ ተመልከት) ሁሉም ክርስቲያኖች ለሕግ ባሪያ ይሆኑ ዘንድ ይፈልጉ ነበር። ጳውሎስ የወንጌል

እውነት በቤተ ክርስቲያን ፀንቶ እንዲኖር የቲቶንና የሌሎችን አሕዛብ መገረዝ በመቃወም አረጋገጠ (26ኛ ጥያቄ ተመልከት)።

ክርስቲያኖች ስመ ጥሩ የሆኑትን ሰዎች ማዳመጥ ይቀናቸዋል። ይህም በጥንት ቤተ ክርስቲያንም ጭምር የነበረ ነገር ነው። ሐዋርያትም የሚታዩት እንደ ዋናች ስለነበር እነርሱ ያሉትንና ያደረጉትን ሁሉ መከተል ያለባቸው ይመስላቸው ነበር። ጳውሎስ በስመ ጥሩነት የማይገዛ (የማይበገር) ሰው ነበር። እርግጥ ነው ሐዋርያትን ያከብራቸዋል፤ ነገር ግን እነርሱን ከእግዚአብሔር ቃል በላይ ማስቀመጥን አይደግፍም ነበር። ስለሆነም በገላትያ 2:2+6 እና 9 ዋናው ቁም ነገር የሰውየው ውጫዊ ሥፍራው ወይም በታው ሳይሆን ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ቀና ግንኙነቱ እንደሆነ አሳየ (27ኛ ጥያቄ)። እግዚአብሔር የሚያየው ውጫዊውን ሳይሆን የሰውን ልብ ነው።

31ኛ ጥያቄ:- ሀ. በአንተ ቤተ ክርስቲያን ከፍ ብለው የሚታዩ መሪዎች እነማን ናቸው? ለ. የእነርሱ አመለካከት ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ቃል ሆኖ ነው የሚታየው? ስለዚህ ጥያቄ አላብ መልሱን ግን አትጻፍ።

መሪዎች በተለይም ያዕቆብ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ራስ፣ ጴጥሮስ የሐዋርያት ቁንጮ (ራስ) እና ዮሐንስ ከኢየሱስ ጋር ቅርበት የነበረው ሐዋርያ ጳውሎስ መልዕክቱን እንዲለውጥ አላደረጉትም። በዚህ ፋንታ እግዚአብሔር ለተለያዩ ሰዎች የተለያየ ኃላፊነት እንደሚሰጥ ተገነዘቡ። እግዚአብሔር ጴጥሮስንና ሐዋርያትን በአይሁድ መካከል ተጠቀመባቸው። አሁን ደግሞ ይኸው እግዚአብሔር ጳውሎስንና ባርናባስን በአሕዛብ መካከል እንደተጠቀመባቸው ተረዱ። ሁሉም አንዲቷን ቤተ ክርስቲያን ይገነቡ ነበር። እንዲሁም ለወደፊቱ እነርሱ ዋና ሥራቸውን በአይሁድ መካከል ጳውሎስ ደግሞ ዋና ሥራውን በአሕዛብ መካከል ለማድረግ ተስማሙ (28ኛ ጥያቄ)።

አንድ ትዕዛዝ ብቻ ነበር ለጳውሎስ የተሰጠው፤ ይህም ድሆችን እንዲያስብ ነበር (29ኛ ጥያቄ)። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ድሃ ቤተ ክርስቲያን ነበረች ሐዋ.11:27-30። በክርስቲያኖች መካከል ምንም ዓይነት መከፋፈል መኖር የለበትም፤ ነገር ግን የተቸገረ አይሁድ ወይም አሕዛብ ቢኖር ዕርዳታ ማድረግና የክርስቶስንም ፍቅር በተግባር መግለጥ ይገባል። በክርስቶስ አካል መካከል ዘረኝነትና ስለራስህ ሕዝቦች ብቻ ማሰብ ሥፍራ የለውም። ነገር ግን በክርስቶስ አንድ በመሆናችን እያንዳንዳችን የሌሎችን ችግር ማየት አለብን።

32ኛ ጥያቄ:- ሀ. ቤተ ክርስቲያንህ የችግሮችን ፍላጎት እንዴት ነው የምታሟላው? ለ. ቤተ ክርስቲያንህ ከአንተ ቤተ ክርስቲያን ውጪ የሆነው ሰው ወይም ደግሞ ከሌላ ከተለየ ጎሳ የሆነውን ሰው መርዳት ትቃወማለች?

አምስተኛ ቀን፡ - የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልሰና የውይይት
ጥያቄዎችን ለሳምንቱ ስብሰባ ለመዘጋጀት ተመልከት።

የሳምንቱ ስብሰባ

ሀ. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ፡ - መሪው ከዚህ ሳምንት ትምህርት አጭር መልዕክት ማዘጋጀትን
ያስታውስ። በትምህርት አንድና ሁለት ላይ ያለውን የጊዜ አጠቃቀም ሥርዓት ይከተል።

ለ. ጸሎት

ሐ. ክለሳ

መ. የውይይት

ጥያቄዎች

1. ሀ. ወንጌል «ያጠቃልላቸዋል» ብለህ የምታስባቸውን ነገሮች ሁሉ በዝርዝር ጥቀስ። ለ. ሌላ
ሰው ወደ ክርስቶስ ግምገማት ከፈለገህ ያ ሰው ምን ግወቅ አለበት? ሐ. አንዳንድ ጊዜ
በእግዚአብሔር ያልታዘዘ ነገር ገን የራሳችን መመሪያዎች ከሆኑት በእውነተኛው ወንጌል
ላይ የምናከልባቸው ነገሮች ምንድን ናቸው? መ. የምንተወውስ ነገር ምንድነው?
2. ሀ. እርስ በርሳችሁ አንዱ ለሌላው እንዴት ወደ ክርስቶስ እንደመጣ ያካፍለው። ለ.
ከመዳንህ በፊት ሕይወትህ ምን ይመስል ነበር? ከዳንክስ በኋላ ሕይወትህ እንዴት
ተለወጠ? ሐ. ወደ ክርስቶስ ያመጣህ ሰው ካከፈለህ እውነት ጥቂቶቹ ምንድናቸው?
3. ሀ. ጳውሎስ ምንም እንኳን ሌሎች ከእርሱ ጋር ባይስማሙም እርሱ ብቻውን ለእውነት
ለመቆም ፈቃደኛ ነበር። በኢትዮጵያስ ያለችው ቤተ ክርስቲያን ከዓለም ጋር
እንድትስማማ ከሚያደርጓት ጉዳዮች መካከል ጥቂቶቹ ምንድን ናቸው? ለ. የቤተ
ክርስቲያን መሪዎች እነዚህን ሁኔታዎች እንዴት ይወጡታል (ይመለከቱታል)። ሐ.
የራሳችንን ሃሳብ ወደ ኋላ በማፈገፈግ ወይም በማድረግ ከዓለም ጋር መስማማት
ያለብንና በ ምክታችንም ፀንተን መቆም ያለብን መቼ ነው? ጥቂት ምሳሌዎችን ጥቀስ።
4. ብዙ ጊዜ ክርስቲያኖች በሌሎች ሰዎች አገልግሎትና ለሌሎች ክርስቲያኖች ክብር ሲሰጥ
ይቀናሉ። ሀ. ታዲያ በጳውሎስና በሐዋርያት መካከል ከነበረው ስብሰባ እርስ በርሳችን
እንዳንቀናና የሚረዱን ምን ትምህርቶች እንግራለን? ለ. ለእያንዳንዳችን የተለያየ
አገልግሎትን የሰጠን ማነው? ሐ. በእግዚአብሔር ዓይን ፊት ዋናው ነገር የትኛው ነው
የምንሰጠው አገልግሎት ወይንስ በልባችን ምን ዓይነት ሰዎች መሆናችን ነው? ለ. ፀሎት

ትምህርት አራት

ገጣትያ 2: 11-21

የመጀመሪያ ቀን

«ነገር ግን ኪፋ ወደ አንጾኪያ በመጣ ጊዜ ፊት ለፊት ተቃወምሁት፤ ይፈረድበት ዘንድ ይገባ ነበርና» ... ነገር ግን እንደወንጌል እውነት በቅንነት እንዳልሄዱ ባየሁ ጊዜ በሁሉ ፊት ኪፋን ... አልሁት፤» ገላ.2: 11፥14»

ሐሰተኛ አስተማሪዎችና የስህተት ትምህርቶች በዝምታ የምንቃወማቸውና የምንዋጋቸው አገሮች አይደሉም። በቀላሉ የሚወገዱ ነገሮች ስላልሆኑ በተደጋጋሚ መዋጋትና ስህተተኛነታቸውን ማሳየት ያስፈልጋል። ይህም መደረግ ያለበት በጥባቄ ፊት ነው። ምክንያቱም ሰዎች ሁሉ በወንጌል እውነትና በስህተት ትምህርት መካከል ያለውን ልዩነት ማየት እንዲችሉ ነው። ከሁሉ የሚያስገርመው ታላላቅ አስተማሪዎችና ጴጥሮስን የመሳሰሉ ወንጌላውያንም በስህተት ውስጥ መውደቅ መቻላቸው ነው። እኛም ከፍቅርና ለወንጌል እውነተኝነት ካለን ኃላፊነት የተነሣ እነርሱን በመቃወም ወደ እውነት መልሰን ማምጣት አለብን።

ባለፈው ሳምንት ጳውሎስ ወንጌሉን ከሐሰተኛ አስተማሪዎች መካከል እንደነበረበት አይተናል። እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ደህንነት በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ሳይሆን በሥራ እንደሚገኝ ማድረግ ይፈልጉ ነበር። ጳውሎስም እንደገና ወንጌል እንዳይለወጥ መቀጣጠር ነበረበት። ሆኖም በዚህ ጊዜ በስህተት ውስጥ ወድቀው የነበሩ ክርስቲያኖች ነበሩ። እነርሱም ወንጌል በነገዶች መካከል፣ በአይሁድና በአሕዛብ መካከል፣ ያለውን ልዩነት ማፍረሱን ማየት ተስፏቸው ነበር። ጳውሎስም በአይሁድና በአሕዛብ መካከል በነገዶች መካከል የዘር ገድግዳ ለማድረግ መሞከር የሚመጣው ከኩራት መሆኑንና ይህም በክርስቲያን ደህንነት ላይ ሌላ የውጭ ሥራዎች መጨመሩን ተረድቷል። ስለዚህ ይህን የጥንት ቤተ ክርስቲያን ሊከፍል ይችል የነበረውን አደገኛ ትምህርት በገሃድ ተቃወመ።

1ኛ ጥያቄ:- መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት እኩል መሆኑንና ወደ ቤተ ክርስቲያን ሰዎችን ለመቀበል ሌላ ተጨማሪ ነገሮች መደረግ እንደሌለበት ያስተምረናል። ቤተ ክርስቲያንም የዘር ወይም የገንዘብ አቅም ሁኔታ በማየት ይህንን በወንጌል ላይ በማከል ልዩነት የምትፈጥሳቸው መንገዶች አሉ?

2ኛ ጥያቄ:- ገጣትያ 2: 11-21 አንብብ። ጴጥሮስ ምን አድርጎ ነው ጳውሎስ በገሃድ ሊቃወመው የበቃው?

3ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስን ያጋጠመው ዋና ችግር ምን ነበር?

- 4ኛ ጥያቄ:- በአንጻኪያ ቤተ ክርስቲያን የነበረውን የሰህተት ትምህርት እንዴት ተቃወመ።
- 5ኛ ጥያቄ:- በገላትያ 2:1-10 እና በገላትያ 2:11-21 መካከል የነበረው ሙግት ወይንም ግብግብ ልዩነት ምን ነበር?

ማሳሰቢያ ለተማሪው:- ከዚህ የትምህርት ክፍል ጀምሮ የጥያቄዎቹ መልሶች በማብራሪያው ውስጥ ቢገኙም መልሶቹን አንጠቁግችሁም! መልሶቹን ረገጥህ ለማግኘት ከተቸገርህ ማብራሪያውን በድጋሚ አንበበው።

የግል ጥናት

ሁለተኛ ቀን ክፍል አንድ: ገላትያ 2:11-14 አጥና።

ጥያቄዎች

- 6ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ በተቃወመው ጊዜ ጴጥሮስ የት ነበር?
- 7ኛ ጥያቄ:- ሐዋ.11:19-26 አንብብ። ሀ. የአንጻኪያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ነው የተጀመረችው? ለ. ምን ዓይነት ሰዎችን አመኑ? ጳውሎስ በዚህ ቤተ ክርስቲያን የነበረው የተለየ ሥፍራ ምን ነበር? (ሐዋ.13:1-3)
- 8ኛ ጥያቄ:- ሀ. ሰዎቹ ጴጥሮስን ምን ለማድረግ አበቁት? ሐዋ. 15:24። ለ. ያዕቆብ ነበረ እነዚህን ሰዎች የላካቸው?
- 9ኛ ጥያቄ:- ጴጥሮስ ለምንድን ነው እንደዚያ ያደረገው?
- 10ኛ ጥያቄ:- የጴጥሮስን ምላሌነት ተከትሎ ስህተት ውስጥ የወደቀው ሌላ ማን ነበር?
- 11ኛ ጥያቄ:- ጴጥሮስ ስህተት እንዳደረገ ሲያይ ጳውሎስ ምን አደረገ?
- 12ኛ ጥያቄ:- ጳውሎስ ጴጥሮስ በአሕዛብ ላይ ምን ለማድረግ እየሞከረ ነው አለ?

ማብራሪያ

በገላትያ 2:11-14 ጳውሎስ በአዲስ ኪዳን ታሪክ ውጥረት ከታየባቸው ጊዜያቶች መካከል አንዱና ዋና የነበረውን ይገልጻል። ጳውሎስ የአሕዛብ ቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረውና ጴጥሮስ የአይሁድ ቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረው ሁለቱም በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ የተመረጡ የእግዚአብሔር ሰዎች ነበሩ። በዚህ ክፍል ላይ ጳውሎስ በሁለቱ መካከል ቅራኔ እንደተፈጠረ ይነግረናል። የዚህን ክፍል ቁጥሮች በቅርብ እንመልከታቸውና የተፈጠረው ሁኔታ ምን እንደነበረ እንይ።

በገላትያ 2:1-10 የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪዎች አሕዛብ ለመዳን የብሉይ ኪዳንን ሕግ መጠበቅ አያስፈልጋቸውም ብለው እንደወሰኑ አይተናል። እንዲሁም በተጨማሪ ጉባዔው ጳውሎስ አገልግሎቱን በአሕዛብ ጴጥሮስ ደግሞ በአይሁድ መካከል እንዲያተኩሩ ወሰኑ። በገላትያ 2:11-14 ጴጥሮስን የአሕዛብ ከተማ በሆነችው በአንጻኪያ በድንገት እናየዋለን።

የሶሪያ ዋና ከተማ በነበረችው አንጻኪያ ቤተ ክርስቲያን የተጀመረችው የተሰደዱ ክርስቲያኖች ከይሁዳ ወደ አንጻኪያ በመጡ ጊዜ እንደነበር እናስታውሳለን። እዛም

እንደመሰከሩና አይሁድና አሕዛብ አግኞች ያሉባት ቤተ ክርስቲያን እንደተመሠረተች የሚታወስ ነው። ስለሆነም የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን አይሁድና አሕዛብ ሁለቱም የሚያመልኩባት ቤተ ክርስቲያን ነች! ሐዋ.11:19-29 ከዚህ ቤተ ክርስቲያን ነበር ጳውሎስና በርናባስ ወንጌልን በአሕዛብ መካከል ለማስራጨት የተላኩት (ሐዋ.13:1-3)

ከሁኔታው እንደሚመስለው ጳውሎስ ከአንጾኪያ በራቀበት ጊዜ ጴጥሮስ በዚያ የነበሩትን ክርስቲያኖች ለመጎብኘት ይሄዳል። እዚያም ለተወሰነ ጊዜ ከአይሁድና ከአሕዛብ ጋር ሲበላ ይቆያል በአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን የዘር ትምክህተኝነትና በአይሁድና በአሕዛብ መካከል ያለው ልዩነት ረርሶ በአንድነት ምግባቸውን ይመገቡ ነበር።

13ኛ ጥያቄ:- ሐዋ.10:1-35 አንብብ። ጴጥሮስ በራዕዩ ያየው ምን ነበር? ጴጥሮስ ከዚህ ራዕይ ከቆርኔሌዎስ ጋር ስለነበረው ግንኙነት ምን ተማረ? (ቁጥር 34)

ጴጥሮስ በሐዋ.10 ካየው ራዕይ ሁለት ጠቃሚ ትምህርቶችን ተምሮ ነበር። አንደኛ በብሉይ ኪዳን የነበረው የመብል ሕግ ከእንግዲህ ወዲህ መጠበቅ እንደማያስፈልግና መብል ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ንፁህ እንደሆነ።

14ኛ ጥያቄ:- ሀ. አንተስ የማትመገባቸው ምግቦች እነማን ናቸው? ለ. ለምንድን ነው የማትበላው? ሐ. ለባህል ብለህ ነው ወይንስ በመጽሐፍ ቅዱስ ስለተከለከለ?

ሁለተኛ ከሁሉ በበለጠ ጴጥሮስ በእግዚአብሔር ፊት የዘር አድልዎ እንደሌለ በአይሁድና በአሕዛብም መካከል ሆነ ወይንም በሌላው ዘር ምንም ዓይነት መለያ ገደብ መኖር እንደሌለበት ተገነዘበ።

15ኛ ጥያቄ:- ክርስቲያኖች የሚንቋቸው ወይንም የሚያንቋሽሻቸው ዘሮች አሉ? የትኞቹ ናቸው? በቤተ ክርስቲያንህ ከተወሰኑ ክፍሎች ጋር ኅብረት ማድረግ የማይፈልጉ ሰዎች አሉ? እነማን ናቸው? ለምንድነው ከእነርሱ ጋር ሕብረት ማድረግ የማይፈልጉት?

ጴጥሮስ ከአሕዛብ ክርስቲያኖች ጋር ለተወሰነ ጊዜ ሲበላ ከቆየ በኋላ ጥቂት አይሁድ ክርስቲያኖች ወደ አንጾኪያ መጡ። በአየሩሳሌም የነበሩት አይሁድ ክርስቲያን ጴጥሮስ ከአሕዛብ ጋር እንደበላ እንደሰሙ ጥርጥር የለውም። ሐዋ. 15:24 ላይ እንደሚታየው ከሆነ እነዚህ አይሁድ ክርስቲያኖች የመጡት ያዕቆብ መሪ ከነበረበት ከአየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ነው ነገር ግን ያዕቆብ አልላካቸውም። ቀስ በቀስ ጴጥሮስ ከአሕዛብ ክርስቲያኖች ጋር ከመብላት ራሱን ገለል አደረገ። ይህ ማለት ከእነርሱ ጋር የዕለት መብሉን አይበላም ማለት ብቻ ሳይሆን የጌታን ራት ከእነርሱ ጋር አይወስድም ማለትም ነው።

ጴጥሮስ ለምን ይህን አደረገ? የብሉይ ኪዳን የመብል ሕጎችን ከእንግዲህ ወዲህ መጠበቅ አስፈላጊ እንደማይሆን ያውቃል። ከአሕዛብ ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት መፍጠር እንዳለበት ያውቃል። ጴጥሮስ ስሕተተኝነቱ ስለተሰማው አልነበረም ያደርግ የነበረውን ነገር የለወጠው ነገር ግን የእርሱን ሁኔታ ይቃወማሉ ብሎ ሌሎች የአይሁድ ክርስቲያኖችን ስለፈራ ነበር። እነዚህ አይሁድ ክርስቲያኖች የሚባሉት ከተገረዙት ክፍሎች ነበሩ። ምናልባትም ወግ አጥባቂ የሆኑ አይሁዶች ግዝረት ለአሕዛብና ካልተገረዙት አሕዛብ መለየት ለሚለው ሃሳብ ጥበቅና የቆሙ ይሆናሉ እነዚህ ሰዎች ጴጥሮስ እስኪፈራቸው ድረስ በአየሩሳሌም ብዙ ኃይል ሳይኖራቸው አልቀረም። እኛስ ይህን አንዳንዴ እናደርግ ይሆን? ጳውሎስ ጴጥሮስን ግብዝ ነበር አለ።

16ኛ ጥያቄ:- ግብዝ ምንድን ነው? ማቴ.6:2+5+26+ 23:27-28 ኢየሱስ ግብዝነትን እንዳወገዛ ለማየት አንብብ።

ግብዝ የራሱን እውነተኛ ስሜትና እምነት በመሸፈን ሌላ ነገር የሚናገርና የሚያደርግ ሰው ነው። ኢፕሮስ የራሱን እምነት በመሸፈን ሌሎችን ከመፍራቱ የተነሣ ስህተተኛ የሆነ ነገር አደረገ።

የኢፕሮስ ድርጊት ውጤት ምን ነበር? ወዲያው በአንጾኪያ የነበሩት አይሁድ ክርስቲያኖች የጳውሎስ የቅርብ ጓደኛና ለአሕዛብ የወንጌል አገልጋይ የነበረው ባርናባስንም በክርስቶስ ወንድሞች ከሆኑት አሕዛብ በመለየት ከእነርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ አሻፈረኝ አሉ። ብዙ ጊዜ እንደሚሆነው የክርስቲያኖች መሪ ስህተት ብዙዎች ሌሎችን ወደዚያው ተመሳሳይ ስህተት ላባ።

በአንድ መንገድ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ያየነው ችግር በገላትያ 2:1-10 ላይ ካየነው የተለየ ነበር። በዚያ በኢየሩሳሌም የነበረው ጉዳይ አሕዛብ ለመዳን ምን ሕጎች መጠበቅ አለባቸው የሚል ነበር። በአንጾኪያ የነበረው ጉዳይ ግን አይሁድ ክርስቲያኖች ከአሕዛብ ጋር በአንድነት በሚያመልኩበት ወቅት ሕግን ግለትም (ባህል አከራሪነትን) መጠበቅ አለባቸው ወይንስ የለባቸውም የሚል ነበር። አይሁድ ክርስቲያኖች አሕዛብ የብሉይ ኪዳን ሕግጋትን መጠበቅ አለባቸው ብለው አላስተማሩም ነበር። ይህም ሆኖ ለጳውሎስ ነገሩ ተመሳሳይ ነበር። ራሳቸውን ከአሕዛብ ክርስቲያኖች በመለየት አይሁድ ክርስቲያኖች አሕዛብ ክርስቲያኖች የእነርሱን ሕግና ባህል ካልተከተሉ እንደ እኛ እኩል አድርገን አንቀበላቸውም ግለታቸው ነበር። አይሁድን ካልመሰሉ ወይንም አይሁድ ካልሆኑ አይሁድ እነእነርሱ ጋር ኅብረትን አያደርጉም ግለት ነው። ቤተ ክርስቲያኒቷ ለሁለት የመከፈል አደጋ ላይ ነበረች። አንዱ የአይሁድ ሌላው የአሕዛብ እርስ በርሳቸው ኅብረት አይኖራቸውም ወይንም ደግሞ አሕዛብ ባህላቸውን ጥለው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለመቆየት አይሁድ መሆን ነበረባቸው።

17ኛ ጥያቄ:- ሀ. የአንድ ቤተ ክርስቲያን ሰዎች ከሌላው ቤተ ክርስቲያን ሰዎች ጋር ኅብረት የማያደርጉበት የምታውቃቸው ሥፍራዎች አሉ? ለ. ለምንድነው የማያደርጉት? ሐ. ትክክለኛነት ይመስለሃል?

ሌላው የአይሁድ ክርስቲያኖች ድርጊት የሚያመለክተው አሕዛብ ክርስቲያኖች የበታች ክርስቲያኖች መሆናቸውንና እውነተኛ ክርስቲያኖች ለመሆን እንደ አይሁድ መሆን እንዳለባቸው ነው።

ጳውሎስ ምናልባት ወደ አንጾኪያ የተመለሰው ይህ በአይሁድና በአሕዛብ ክርስቲያኖች መካከል ልዩነት በተፈጠረበት ወቅት ሳይሆን አይቀርም። እርሱም ይህ ነገር ለቤተ ክርስቲያን እንዴት አደገኛ እንደሆነ ተገነዘበ። ምን እንዳደረገ ተመልከት። ጳውሎስ ኢፕሮስ የበለጠ ተደማጭነት ያለው ክርስቲያን እንደነበረ ስለሚያውቅ ፊት ለፊት ወቀሰው፤ እንዲሁም የተፈጠረው ስህተት በሕዝብ ፊት የወጣ ጉዳይ እንደነበረና አሁንም ወቀላው በይፋ በሕዝብ ፊት መደረግ እንዳለበት ተገነዘበ።

18ኛ ጥያቄ:- የሚከተሉትን ቁጥሮች አንብብና አንዱ ክርስቲያን ሌላውን እንዴት መውቀስ እንዳለበት የሚያሳዩ መመሪያዎች የተቻለህን ያህል በብዛት ዘርዝር። ማቴ:18:15-17፤ ዘሌ.19:17፤ 2ኛ ጢሞ.5:20።

መጽሐፍ ቅዱስ አንዱ ሌላውን ከኃጢአት የመጠበቅ ኃላፊነት እንዳለበት ያስተምረናል። ኃጢአቱ የግል ጉዳይ ከሆነ ወይንም ደግሞ አንድ ወይንም ሁለት ገለሰቦችን የጎዳ ከሆነ ወቀላው በግል ደረጃ ግለትም በአንተና ኃጢአትን ባደረገው ሰው መካከል ግለቅ አለበት። እርሱ ንስሐ መግባትን እንቢ ሲል ብቻ ነው። ኃጢአቱ በአደባባይ መገለጥ ያለበት። ነገር ግን የአንድ ገለሰብ ኃጢአት በምዕመናን ላይ የሚያስከትለው ትልቅ ችግር ካለ ወቀላው በይፋ መደረግ አለበት። ይህም የሚደረገው ሌሎች በዚህ ስህተት ውስጥ እንዳይወድቁ ነው። አንዳንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች ግልፅ በሆነ ስህተት ላይ በሚወድቁበት ጊዜ በገሃድ መገሰፅ ይኖርባቸዋል፤ ምክንያቱም ሥራቸው ቤተ ክርስቲያንን ስለሚበክል ነው።

ጳውሎስ ስለኢፕሮስ የተናገረው ነገር ምን ላይ እንዳበቃ በትክክል ለማወቅ ያስችግራል። ነገር ግን ገላትያ 2:14-21 ጳውሎስ ለኢፕሮስ የተናገረውን ነገር በማሳጠር ያቀርባል። እነዚህ ቁጥሮች ማጠቃለያ ስለሆኑ ሙሉ በሙሉ ክፍሎቹን መረዳት ያስችግራል። ጳውሎስ የኢፕሮስን ድርጊት አሕዛብ ሕገን መጠበቅ እንዳለባቸው ማስገደድ በወንጌል እውነት ላይ እንደሚካሄድ ውጊያ አድርጎ ቆጠረው። ገላትያ 2:5ን ከ2:14 ጋር አነፃፅር። ጳውሎስ ኢፕሮስን እንደዚህ በማለት ወንጀለው፡-«ኢፕሮስ አንተ አይሁዳዊ ነህ ይህም ሆኖ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ አንጾኪያ ስትመጣ የአይሁድነትህን ሕግ ወደ ጎን በመተው ከአሕዛብ ጋር ለመኖርና ለመብላት ፈቃደኛ ነበርህ። ታዲያ ይህንን አጃምህን አሁን መለወጥህና ከአይሁድ ጋር ብቻ መብላትህ አሕዛብ ሕገን ያለመጠበቅ ነፃነታቸውን እንዲተዉት እያስገደድካቸው መሆኑን አታውቅም? ከአንተ ጋር ገብረት እንዲኖራቸው ሕገን እንዲጠብቁ ገድ እያልካቸው ነው። ታዲያ በዚህ ድርጊትህ በክርስቶስ ያላቸው እምነትና በክርስቶስ ስም የወሰዱት ጥምቀት በቂ አለመሆኑንና ሕገን የገድ መጠበቅ እንዳለባቸው መልካም ያልሆነ ምሳሌ እያሳየሃቸው ነው። እምነታቸው በቂ እንዳልሆነ እየተናገርካቸው ነው። ኢፕሮስ ይህ ደግሞ ልክ እንዳልሆነ ታውቃለህ። ጳውሎስ የኢፕሮስን ድርጊት በመውሰድ ልክ እንዳልሆኑና ይህ አሕዛብ ክርስቲያኖችን ተገረዙ እንደማለት ዓይነት ስህተት እንደሆነ አሳያቸው።

ሦስተኛና አራተኛ ቀን ክፍል ሁለት፡ ገላትያ 2:15-21 አጥና።

- 19ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ሰው እንዴት ይፀድቃል ይላል? ዕድቅ ምንድን ነው? ይህንን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስህ መዘገበ ቃላት ተመልከት።
- 20ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ሰው በምን አይፀድቅም ይላል?
- 21ኛ ጥያቄ፡- በቁጥር 19 ላይ ጳውሎስ ከሕግና ከክርስቶስ ጋር ባለው ግንኙነት ላይ ምን ሁለት ነገሮች ሆነበት?
- 22ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ከክርስቶስ ጋር ተሰቅያለሁ ብሎ ሲል ምን ግለቀ ነው? ገላ. 5:24፤ 6:14-15፤ ሮሜ 6:1-14 ተመልከት።
- 23ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ ስለሰውነቱና ሰውነቱ ከክርስቶስ ጋር ሰላለው ግንኙነት ምን አለ?

- 24ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነው ስለ ክርስቶስ ምን ሁለት ገለፃዎች ሰጠ? ቁጥር 20
- 25ኛ ጥያቄ፡- ዕድቅ ሕገን በመጠበቅ የሚገኝ ከሆነ ጥቅመ ቢስ የሚሆነው ምንድን ነው? ለምን?

ገላትያ 2:15-21 ጳውሎስ በገላትያ መጽሐፍ ያስተግረው ግጥቃለያ ነው። ከገላትያ 3 እስከ 4 ይህንን ግጥቃለያውን በዝርዝር ይገልፀዋል። በዚህ ሥፍራ ጳውሎስ ዕድቅ በእምነት የሚለውን ታላቅ እውነት ያቀርባል።

የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝቦች በመሆናቸው ምክንያት አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ከአሕዛብ ይልቅ ተጠቃሚዎች ነበሩ። አይሁድ እንደመሆናቸው የሚመሩበት የእግዚአብሔር ሕግ ነበራቸው፤ ሮሜ 3:1-2። አሕዛብ ወይንም በአይሁድ አጠራር «ኃጢአተኛ አሕዛቦች» (ገላ. 2:15) የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝቦች ባለመሆናቸውና ከሕግ ውጭ በመሆናቸው ያ የተጠቃሚነት ዕድል አልነበራቸውም። ይህም ሆኖ ኢፕሮስም ሆነ እውነተኛ አይሁዳዊ ክርስቲያኖች የነበሩት ሁሉ ግንም ቢሆን ሕግን በመጠበቅ እንደግይድን ወይም እንደግይድነት ያውቁታል። ይህም ሃሳብ ለጳውሎስ እጅግ ተፈላጊ ሃሳብ ስለነበር በሁለት ቁጥሮች ላይ ግለትም በገላ.2:15-16 ጳውሎስ ሦስት ጊዜ በመደጋገም አይሁድ ክርስቲያኖችም ሆኑ ግንም ሰው ሕግን በመጠበቅ እንደግይድነት፣ ነገር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንደሆነ ይናገራል።

ጳውሎስ መረዳት የሚያስፈልገንን ሦስት ጠቃሚ ቃላትን ተጠቅመ።

ዕድቅ፡- የዚህ ቃል የእንግሊዝኛው ትርጉም ቃል በፍርድ ቤት የሚጠቀሙበት ነው፤ አጠቃቀሙም አንድ በወንጀል የተከሰሰ ሰው ጉዳይ በፍርድ ቤት ታይቶ ፍርድ ቤቱ ወንጀለኛ የተባለውን ሰው በነፃ ሲለቀውና፣ ገፁህ ሰው ነው ብሎ ሲያፀድቅለት ነው። በአዲስ ኪዳን ይህን ቃል ጳውሎስ በደንብ ተጠቅሞበታል። አጠቃቀሙም ኃጢአተኛ ሰው ከኃጢአቱ ይቅር እንደተባለና በእግዚአብሔር ፊት ገፁህና ዓድቅ ተብሎ እንደተወጀለት የሚያሳየውን የእግዚአብሔርን ሥራ ለማስረዳት ነው። ይህም የሚሆነው አንድ ሰው ስለ እርሱ ደሙን ባረሰሰለት በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ሲያምን ነው። ሰው ስላደረገው መልካም ሥራ የሚሰጥ አይደለም። ይህ ሁሉጊዜ ሰው ሲያምን የሚሆን ነው እንደገናም የሚደገም አይደለም።

26ኛ ጥያቄ፡- እምነት ግለት ምን ግለት ነው? ይህንን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ተመልከት።

እምነት፡- እምነት በአዲስ ኪዳን ደህንነትን ለማግኘት በራስ ችሎታ መተማመንን መተው ያመለክታል። ራስን በእግዚአብሔር ምህረት ላይ ሙሉ በሙሉ መጣልና እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ በሰጠው ተስፋ ማመን ነው። ክርስቶስ ለደህንነታችን በመስቀል ላይ በሠራው ሥራ ሙሉ በሙሉ መተማመን ነው። ይህም እምነታችን እግዚአብሔርን በሙሉ ልብ ለመታዘዝ ያስችለናል።

ሕግ፡- የሚለው ቃል በአዲስ ኪዳን ብዙ ትርጉም ስላለው በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ካለው አባባል ጋር ልንረዳው ይገባል።

1. ብሉይ ኪዳንን በሙሉ ወይንም በክፍል ሊያመለክት ይችላል፤ ዮሐ.10:34፤ 15:25፤ ሮሜ 3:19።

2. ለሙሴ በሲና ተራራ የተሰጠውን ቃል ኪዳን ሊያመለክት ይችላል፤ ሮሜ 5:13፤ 20፤ ገላትያ 3:17፤ 19፤ 21።

3. ወይም የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ፈቃድና ባሕርይ መግለጫ ሊያመለክት ይችላል፤ ሮሜ 3:20፤ 4:15፤ ገላ.3:13።
4. በመጨረሻ ለመፅደቅና በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን ለማግኘት ትዕዛዛትን መጠበቅን ሊያመለክት ይችላል። ይህም የደህንነት መንገድ የሆነውን ፀጋን የሚቃረን ነው፤ ሮሜ 3:20፤ 4:14፤ 6:14-15፤ ገላ.2:16+ 21፤ 3:2+ 5+ 18+ 20፤ 5:4+ 18። ጳውሎስ ይህንን የመጨረሻውን ትርጉም ነው በገላትያ የተጠቀመበት፤ ገላትያ 2:15-24። ጳውሎስ ዘላለማዊውን የእግዚአብሔር ሕግ መልካም እንደሆነ አየ፤ ሮሜ 7:12+ 16+ 22+ 25። የክርስቲያኖችም መደረግ ያለበት እንደሆነ ተረዳ፤ ሮሜ 3:31። እኛ ክርስቲያኖች የክርስቶስ ሕግ አለን፤ 1ቆሮ.9:21። ሆኖም ጳውሎስ ለመፅደቅ ሕጉን እንደመሳሪያ አድርጎ መጠቀምን በመቃወም አስተማረ።

ሰዎች በእግዚአብሔር ፊት መፅደቅን በሁለት መንገድ ይፈልጋሉ።

1. ከእውነተኛ አማኞች በቀር ብዙ ሰዎች ለማድረግ በሚሞክሩት መልካም ሥራ ለመፅደቅ ይፈልጋሉ። 2. ፅድቅ በክርስቶስ ሞት በማመን ብቻ ሊገኝ እንደሚችል የሚረዱት አማኞች ብቻ ናቸው። መልካም ሥራቸውን በመደገፍና የእግዚአብሔርን ሕግ በመጠበቅ ደህንነት እንደማይገኝ ተገንዝበው ለደህንነታቸው በክርስቶስ ብቻ ይታመናሉ።

ገላ. 2:17 እና 18 ጳውሎስ ስለማን እንደሚናገር ስለማይታወቅ ቁጥሮቹን ለመረዳት አስቸጋሪ ነው። እነዚህ ቁጥሮች አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ጳውሎስ በሚያስተምረው ነገር ላይ ያስነሱትን ተቃውሞ የሚያመለክቱ ይመስላሉ።

ምናልባትም ሰዎች ጳውሎስን «ፅድቅ በእምነት ብቻ ነው ብለህ ማስተማርህ ሰዎችን ሕግ መጠበቅ በማይፈልጉ ጊዜ ሕግ የለሽ እንዲሆኑ ስለሚገባቸው አደጋ ላይ ሊጥላቸው ይችላል» ሳይሉት አልቀሩም። ጳውሎስ ይህን በማስተባበል ክርስቶስም ሆነ የእርሱ ትምህርት በትክክል ለተረዳው ጋጢአትን በሰው ሕይወት ውስጥ ከፍ ከፍ ማድረግ እንዳልሆነ ገለፀ። አንድ ሰው ጋጢአትን በሠራ ያ የራሱ ስህተት እንጂ የክርስቶስ አይደለም። በተጨማሪም ጳውሎስ ነገሩን በሰፊው ለማጥፋት ሲገልፅ ፅድቅ የሚለውን ነገር በትክክል ከተረዳነው ፅድቅ የሰውየውን ከወንጀል ነፃ መሆን ብቻ ሳይሆን የሰውየው ባሕርይም እንደተለወጠ የሚያሳይ ነው። እምነት ከክርስቶስ ጋር አንድነት ስለሰጠው ያ ሰው ከእንግዲህ ወዲህ እንደድሮው ሊሆን አይችልም።

በገላትያ 2:18 ጳውሎስ ምናልባት ጴጥሮስ ከዚህ በፊት ከአህዛብ ጋር አብሮ በመብላት ያፈረሰውን በአህዛብና በአይሁድ መካከል የነበረውን የጠላትነት ግድግዳ እንደገና ለማገፅ የሚያደርገውን መብራ የሚናገር ይመስላል። ጴጥሮስ ከአህዛብ ጋር በመብላቱ የአይሁድን ሕግ ተላላፊ በመሆን ፋንታ አህዛብን እንደ አማኞች ለማየትና ከእርሱ ጋር ኅብረት ለመፍጠር እንዲችሉ ሕጉን በመጨመሩ የእግዚአብሔርን ፀጋ ተላላፊ ሆነ። ይህም የሆነበት ምክንያት ክርስቶስ ያፈረሰውን በአህዛብና በአይሁድ መካከል የነበረውን የልዩነት ግድግዳ መልሶ በመገንባቱና አህዛብ ከሕግ በታች እንዲሆኑ በማስገደዱ ነው።

ጳውሎስ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን ለማግኘት ከሕግ በታች ይኖር ነበር። ታዲያ ጳውሎስ ለመጠበቅ ይፈልገው የነበረው ያ ሕግ በራሱ ኃይል የእግዚአብሔርን ሕግ ሊጠበቅ እንዳልቻለና አቅመ ቢስ መሆኑን አሳየው።

27ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 7ን አንብብና ጳውሎስ ሕግን ለመጠበቅ ያደረገውን ትግል ተመልከት። አንተም እንደ ጳውሎስ ሕግን ለመጠበቅ የሞከርክበትና ያልተሳካልህን ሁኔታዎች ዘርዘር።

ጳውሎስ ባመነ ጊዜ ለሕግ ሞተ፤ ለሕግ መሞት ማለት ሕግ ከእንግዲህ ወዲህ ጳውሎስን ሊቆጣጠረው አይችልም፤ እርሱም ሕግን እንደ ደህንነት መንገድ አድርጎ አይጠቀምበትም ማለት ነው። ለጳውሎስ ለሕግ መሞት ማለት ለመፅደቅም ሆነ ለመዳን ሕግን መጠበቅ ከእንግዲህ ወዲህ አስፈላጊነት የለውም ማለት ነው። ጳውሎስ ሕግን ለመጠበቅ ያደረገው መከራ ወደ በለጠ ኃጢአት መራው። ይህም ክርስቲያኖችን እስከማሳደድ ያልፍ ነበር። እንዲሁም ሕግ ኃጢአተኝነቱን እንዲገነዘብና ደህንነት ፍለጋ ወደ እግዚአብሔር እንዲመለስ ምክንያት ሆነለት።

28ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 6ን አንብብ። ይህ ክፍል ጳውሎስ በገላትያ 2:20 ከተናገረው ጋር የሚመሳሰለው በምንድን ነው? ጳውሎስ ክርስቲያኖች ለምን ዓይነት ነገር ሞተናል ይላል? ከገላትያ 5:24 እና 6:14 ጋር አነፃፅር። ጳውሎስ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ለምንድነው ተስቅቶለሁ የሚለው?

በገላትያ መጽሐፍ ሦስት ጊዜ ጳውሎስ አንድ ነገር ወይም አንድ ሰው እንደተሰቀለ ያመለክታል።

1ኛ. በገላትያ 2:20 ራሱ እንደተሰቀለ ይናገራል።

2ኛ. በገላትያ 5:24 የክርስቲያን ኃጢአተኛ ባሕርይ እንደተሰቀለ ይናገራል።

3ኛ. በመጨረሻም በገላትያ 6:14 ዓለም ለእርሱ እንደተሰቀለች ይናገራል።

ለጳውሎስ መስቀል ማለት ይገዛው ከነበረው ነገር ጋር ኅብረቱ ተቋረጠ ማለት ነው። ጳውሎስ የራሱን ሕይወት ከክርስቶስ ጋር በሞቱና በትንሣዤው ኅብረት እንዳለው አድርጎ ነው የሚያየው። ጳውሎስ ቀድሞ ለኃጢአት፣ ለሕግ፣ ለኃጢአት ባሕርይ፣ ለዓለም ባሪያ ነበር። ካመነ በኋላ ግን ባሪያ ላደረጉት ነገሮች ሁሉ ከክርስቶስ ጋር ሞቷል ሮሜ 6:4-8፣ 11-12፤ ኡፌ. 2:6። እንዲሁም ከክርስቶስ ጋር ጳውሎስ ለአዲስ ህይወት ተነሥቷል። ክርስቶስም በጳውሎስ ውስጥ ይኖራል። እግዚአብሔርንም ደስ የሚያሰኝ ህይወት የሚኖርበትን ኃይል ሰጥቶታል።

የጳውሎስ የቀድሞው እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ሕግን የመጠበቅ መከራ አሁን ተወገደል። እንደውም አሁን ህይወቱ በወደደውና በሞተለት በክርስቶስ እምነት ተለቅቋል። አሁን ደህንነትን የማግኛ ብቸኛ መንገድ በሆነው ክርስቶስ ስለ እርሱ በመስቀል ላይ በፈፀመው ነገር ታምኗል። ጳውሎስ ክርስቶስን በሁለት ባህሪዎች ይገልፀዋል። እነዚህም ባህሪያት ሁልጊዜ ያስገርሙታል። የመጀመሪያው የክርስቶስ ፍቅር ነው። ክርስቶስ እርሱን ማፍቀሩ ያስገርመዋል ምክንያቱም እርሱ ቤተ ክርስቲያንን አሳዳጀ ነበር። ሁለተኛው ባህሪ ክርስቶስ ለርሱ ለግሉ የሞተለት መሆኑ ነው። ጳውሎስ ክርስቶስ ለኃጢአተኛ ሁሉ በጠቅላላው የሞተ መሆኑን ብቻ አይደለም የሚያምነው፣ ነገር ግን እምነቱ ክርስቶስ ለግሉ ባደረገለት ላይ ነው።

ያመነው የክርስቶስ ፍቅርና ሞት ህይወቱን የለወጠና ከክርስቶስም ጋር ለመራመድ ያበቃው ነበር።

29ኛ ጥያቄ፡- ክርስቶስ አንተን ማፍቀሩንና ስላንተ መሞቱን መገንዘብህ እንዴት ነው ህይወትህን የለወጠው?

በዚህ አንፃር ሕግን የደህንነት መንገድ ለማድረግ የሚሞክሩ በእርግጥ ከእግዚአብሔር ፀጋ እርቀዋል። ደህንነት በመሥራት የሚገኝ ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር እንደ ደመወዝ በግድ ይሰጠን ነበር። እንደዚህ ከሆነ የእግዚአብሔር ፀጋ አያስረዳንም ማለት ነው። ደህንነትን በሥራ ለማግኘት የሚደረግ መከራ ሁሉ የእግዚአብሔር ነፃ ስጦታ የሆነውን የፀጋን አስፈላጊነት ያስወግዳል። በስም ክርስቲያን የሚባሉ ብዙዎች ደህንነትን ለማግኘት ሕግን በመጠበቅ የእግዚአብሔርን ፀጋ ያቃልላሉ። የተወሰኑ ሕግጋትን በመጠበቅ የሚፀደቅ ቢሆን ክርስቶስ መሞት ባላስፈለገው ነበር። ደህንነታችንን በሥራ ለማግኘት ከሞከርን ታዲያ ለምን ክርስቶስ መሞት አስፈለገው? ያለ እርሱ ሞት እኛም መዳን በቻልን ነበር። በሥራ ለመፅደቅ ስንሞክር የክርስቶስን ሞት አስፈላጊነት እናቃልለዋለን ማንም ቢሆን ሕግን ሙሉ በሙሉ መጠበቅና በእግዚአብሔር ፊት የድቅ መሆን ስላልቻለ ነው እግዚአብሔር በፀጋው ስለኛ እንዲሞት ክርስቶስን የላከው።

30ኛ ጥያቄ፡- ከህይወትህ ከክርስቶስ ጋር የሰቀልካቸውን ነገሮች ዘርዝር። እንዴት ነው ክርስቶስ በህይወትህ ሲሠራ ያየኸው?

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልሰና የውይይት ጥያቄዎችን ለሳምንቱ ስብሰባ ለመዘጋጀት ተመልከት።

የሳምንቱ ስብሰባ

ሀ. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ፡- መሪው ከዚህ ሳምንት ትምህርት አጭር መልዕክት ማቅረብን እንዳትረሳ

ለ. ፀሎት

ሐ. ከዚህ ሳምንት ትምህርት አስቸጋሪ የሆኑትን ጥያቄዎች ለ15 ደቂቃ ከልቧቸው መ. ውይይት

1. ሀ) ለምሳሌ የቤተ ክርስቲያንህ እረኛ አውነተኛ አማኞች በልሳን የሚናገሩት ብቻ ናቸው እያለ ብዙ ሰዎችን ቢያስት ምን ማድረግ ይገባህል? ለ) ይህስ ሐሰተኛ ትምህርት እንዳይሰራዊ እንዴት ማገድ ትችላለህ? ሐ) በቤተ ክርስቲያንህ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ሃሳብ ያልሆኑ ሌሎች ሃሰተኛ ትምህርቶች አሉን? መ) ቤተ ክርስቲያንህስ እንዴት ነው የምትዋጋቸው?
2. ሀ) በቤተ ክርስቲያንህ በአጭር ጊዜ ውስጥ በቶሎ ተቀባይነት የማያገኙት ምን ዓይነት ሰዎች ናቸው? ለ) ሙሉን ያደረገና ብጣቂ ጨርቅ ያሸፈጠ ዘላን ወደ ቤተ ክርስቲያንህ ቢመጣ ባህሉን እንዲለውጥ ለማስገደድ ላትሞክር ትቀበለዋለህ? ሐ) የቤተ ክርስቲያንህ

ሽማግሌ ታደርገዋለህ? መ) በቤተ ክርስቲያንህ ከማን ጋር ነው ህብረት እንዳይኖርህ የምትፈልገው? ሠ) ይህስ ትክክል ነውን?

3. ሀ) ኢየሱስ የአይሁድ ሃይማኖት መሪዎች ግብዝ ስለመሆናቸው ወቀላቸው ክርስቲያኖች ብዙ ጊዜ ግብዝ ይሆናሉን? ለ) በምን መንገድ ነው ግብዝ የሚሆኑት? ሐ) ግብዝነትን የሚያሳዩ ክርስቲያኖች የሚያደርጓቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

4. ሀ) ገላትያ 2:20ን አንብብ። ከክርስቶስ ጋር መስቀል ማለት ምን ማለት ነው? ለ) ከክርስቶስ ጋር ተሰቅያለሁ የምትልባቸው መንገዶች አሉህን? ሐ) ክርስቶስ በውስጥህ መኖሩ እንዴት ነው ህይወትህን የለወጠው?

ሠ. ፀሎት